

8 9 8 9

—

T

—

.

MSR

14 6 9 70

ACADEMIA ROMANA

FILIALA CLUJ

BIBLIOTECA

2000

FILM: 1

1 3 9 5 0

1470

ACADEMIA
REPUBLICII
SOCIALISTE ROMANIA
FILIALA CLUJ
BIBLIOTECA

Ms. R.
1469-70

1470

ACADEMIA
REPUBLICII
SOCIALISTE ROMANIA
FILIALA CLUJ
BIBLIOTECA

Ms. R.
1469-70

1468-70 Singulanter

Curiosa et Diligens Mater

Ez az Gondos és Szorgalmas anyja

huic Curiosa et Diligentis Matris

Eze az Gondos és Szorgalmas anyja

huic Curiosa et Diligentis Matris

Ennek az Gondos és Szorgalmas anyjának

huic Curiosam et Diligentem Matrem

Ez az Gondos és Szorgalmas anyja

o Curiosa et Diligens Mater

oh Gondos és Szorgalmas anyja

abna Curiosa et Diligentis Matre

Ettől az Gondos és Szorgalmas anyától

1469

Notandum.

Hagy Váradi Sz. János Templomában ezen alább megírt Királyi
Tábla temetőre el mint az Historiában meg látható.
így mint mellyen Krings Miklós írt Pechó János neve alatt
lit affian Néhai János Kálmán Sámuel és Begeh ki nyomtatott

Első Károly László Di. 1. tétel. Pagina 26. meg íratott
Második János Di. 2. tétel. Pagina 29. meg íratott.
Sigmund Király 3. tétel. Pagina 62. meg íratott.
Mária Királyné 4. tétel. Sigmund Király felesége volt.
Pagina 56. meg íratott

Observatio De meg jöttél méltó dolog, hogy most már azt felfedhetjük
ezek az mostani nyomtatások, hogy és melly helyen volt ezen Templom
Váradi benn az Várban? Vagyis hogy az Városban valamely részben épült
í. e. az pogány Török által el romlott. Templomban felépítet
ezen megírt 4. királyi ott Tábla. Hallottam ugyanis egy régi
Embertől: Hogy Becelem János Váradi az belső Várban járva egy helyen
lépett valamely helyre. Feltekintve alább külsőben valamely társaság
közébe. És Dilige[n]s e vötte azt, hogy ott kőzet lehet.
hiszen felfedeztettem. Mely a régi királyi testvére hármán koporsókat
így a földön Vellener János és egyéb koporsókban kétféleképpen és meg
alább a kőzetben lévő üregben egy Lámpások vagy dajkák készítése melly
ek Választást, hiszen az megírt Fejedelmek meg írtak és ismét be rakattak
az zsebkönyv Sírjait, maján a megírt Királyi testvére meg írtak és meg
apolygott az Sírjait mint volt előbb be rakottak. S azután affian in Hód
így Királyi Kézirat Pogány kére 33. oldal. Ott az Pogány 16. Anno 1660.
Anno 1693.

ACADEMIA R. P. R.
VIBURGENSIS
FILIA LUDW.

Phitarchus Dixit:
Mors est, Et

Quid otium sine liberis
Vivi hominis Sepulchrum

NEMESS
ERDELY
ORSZAGÁnak
Státussáról

Lakossiról és Lakó-
Helyeiről s folyó Vi-
zeiről való oktatás

Mellyet írt volt in Anno

1710. Néhai Bíró

Sámuel Tanácsos

Erdélyben

Manu sua script

Sepp: Kovács de Zagoss.

Anno 1741.

Diebus Mens. Martii Aprilis

1871
KÖNYVTÁR

VIII INDEX. Folio.

10. A Székely helyek hány selyméről 37.
11. Az Árpád király latinról observáció 37.
12. A Vnyjelen lakó házaiból - 38.
13. Fagyas Főderül descriptio 39.
14. Kövár Vidékéről descriptio 39.
15. A Partium nevezet mi legyen 39.
16. A Partium mind Erdélyhez valije 39.
17. Szatmár Vármegyéről obser. 40.
18. Kik birtok Majj. Orsz. Vnyjelen? 40.
19. Az Erdélyi mezőfegyőrül obser. 42.
20. A Erdélyi Fővárosi Helyekről 42.
21. Erdélyben lévő több Nemzetekről 42.
22. Erdélynek Városai ról obser. 42.
23. Erdélyben Fejérvárról obser. 42.
24. Erdélyi mező Városokról - 43.
25. Az Erdélyi Lakad Királyi Városokról 43.
26. Az Erdélyi Taxás Városokról 44.
27. Az Erdélyi Folyó Vizekről 44.

Vége.

Observatio. Németül ha kik megjelölés évéről poenja 1200. folio. 69.

Asó Rész:

Erdélynek Nevezetiről

i

1. Mient hívják Erdélynek ezt az Országot?
Azért mert egészben Erdővel és nagy havasokkal
vagyon környül véve, mint egy koronával, sőt régen
sem mi kor a Dánsok laktak a folyó vizet mellyéig
mind Erdők voltak, úgy Erdélyt mint csak egy Erdőnek lát-
tatott.
2. Mi buda Erdők hívattatnak azok mellyek Erdélyt körül veszik?
Kárpátus Hegyeknek vagy Erdők, Melly he-
gyek Magyar Ország, Lengyel Orzágtól elválaszt-
ják, és Erdélyt külön-külön nevezet alatt kör-
nyül veszik. Sőt Erdély a hol felbőke azis csak egy
Hegy, és eddig része a Kárpátusnak, melly abból is ki-
térül, hogy Erdélyben csak egy víz sem jön be, Erdély-
ből pedig mind ki mennek az Erdélyi vizet vide folio 46.
3. De kiül minek hívják Erdélyt? Tránsilvániának
az az. Silvánián túl lévő Ország, mert ha Ma-
gyar Ország felől jönél, Silvánián kellene áthaljannod
melly hely ahol Erdőkről hívattatik Silvániának az az
Erdőségek, Vagy amint már hívják Magyarul Szilágy-
ságnak.
Másodszor hívják Erdélyt Septem Castrensis Regionatis
Németül Siebenburg az az Het Városi Ország, vagy
azért.

2. vagy azért hogy hee kutyos város benne vagy azért hogy
heer Varmegyeből hee Réhelyi Réhétől és hee Gász Réhétől
áll mellyről ide alább láss.

Harmadik Hírjék Dacia Mediterraneának azaz közepő
Daciának. Mert régen mihez Dáhusok laktak Daciát ha-
rom részre osztvák, edjék része Ripensia azaz Partti.
Daciának hívták, tudniillik Magyar Ország a Tisza
innen való része, és Havasalföldnek Magyar Ország fe-
lül való része az őle vízéig. Második része hívták Al-
pestis, azaz Hegyi vagy Havasi Daciának, holott most Ha-
vasalföld és Moldvának nagy része felül. Harmadik
részét hívták Mediterraneának azaz közepő Daciának
holott most Erdély Ország felül.

Második Rész. Erdélyi Lakosiról

1. Micsoda Nemzetségek laktak Erdélyt régentem? Az Őrök
Vizuták, Misón, Noe, Arménia bann vagy Örmény Ország-
bann mely telepedtek volna, és az ő maradványai igen meg sa-
podtak volna, atöbbi közök igen jeles Maradvány, Getanek
Familiájával Ormann híjott, és azt a földet irta vőle,
mely egész Krímtől fogva a Tiszaig.

2. Mennyi ideig bírták ezt a földet a Geták? Mind addig
míg Trajánus Római Császár látván hogy a Duna alatt
megilletlenül sok lakókat temének a Római Birodalom-
ban, nagy erővel ellenük jött, nagy kö hídat építvén Be-
riannus nevű városnál, Nádor Fejér városnál alól Décebal-
us leveté ahhoz a Dáhusok Királyhoz, 1. meg veré őket, Dece-
ballus

Déceballus kolos városnál a Hidkapunál esvén el az ofstromon
és meg kíndolotai őket, kiment és Déceballusnak meg találta vala
Trajánus, melly a Sztrigj Vizenek felé felé lőz el Boldogfalva
nevű Falhoz vala börtönzött bann el jőve a vizet vőla addig
el vővén.

3. Vagy Déceballus a mint mondod a Dáhusok Király a vőle, nem
a Getáké, elöl pedig azt mondád hogy a Geták Ballottak vőle meg
Erdélyt és Daciának hívtattak Erdélyt? A mind hettő edgy
nemzetté vőle, hanem Nap nyújtat felül lakók nevezetűek
a Rómaiakól Dáhusok vagy Dáhusok, Napkelet felül
valók holott Dicsék és Moldvának egy része, vagy on hívták
mint a Duna Vize le szakad a Fehere Tengerben Getáknak.

4. Mennyi ideig bírták Erdélyt a Rómaiak? Majd hee Sas Cs.
tendeg, miglen Gallienus Római Császár hi jővén Scandinávi-
ából /: melly et most a Svédus bi. / mely ma is annak a Farto-
mának egy része Gotthiának vagy Gothlandiának, hivattatik /
a Gotthusokkal Dáhusokkal és Getákkal öfve elegyűvén, ki ve-
vők Erdélyből és az egész Dáciából a Rómaiakat kihez képest
offram Adriánus Római Császár el bontatá amag híres Tra-
jánus hidját, ne hogy azom által ütven lakókat temének a Ro-
mai Birodalombann a Gotthusok és Dáhusok.

5. Láttatik meg Valami jele hogy a Rómaiak bírták vőle Erdélyt?
Igenis: Innen vőle amag sok nagy Tejlák hívták Fejérnek hívták
mellyek re a Legió bann fel vővén jővén, innen Várnak sok / lép
monument

4. monumentumok, faragott kővek, és amaz nagy kőből való utat, mely Ulpia Trajana névű város helyénél a Vaskapun belül kezdődik, és a Marnus melléig terjed, ki határán egész Jörögországig vagy Velegráig immár amott jól meg láttatik, mely utat és téglákat a Római Vitézek csináltatának, ne hogy kevesebbem el Rohánának a Taburi Sanyarúságról.
5. Meddig bírtak hat a Dákusok és Góthusok Erdélyt? Mind addig, míglen a Magyarok kijövének Siciábiából és ki verék őket Erdélyből.
7. Melymir mi esoda Nemzetek talják Erdélyt? Sol Földi de kiváltképpen Magyar, Kelet, és Kez, és enyhivő, vad, Oláhok, Orokok, Örmények, Bolgárok, Görögök, Sidók, Morvák, Lengyelok, és Gízánjok.
8. De, de, de, mely nélem vendre ezek a Nemzetek, honnán és mi formában jöved Erdélybe? 1. Legelsőbbem a Magyarokhoz? Krisztus Urunk születése után 300. é. kezdődik a Magyarok legelső elhunván termékenyen és fűvén voltát Országok, mely az Ásiái Siciábiában a Méotis Tóom túl való, és majd az Ezbaki Vagy Jézi Tengerig egész Jörögországig, mely ennyit a Muszhabit, az holott most is, az mint Baro Herbenstein írja Magyarul becéllmek, fel hat való: Földjének ki hat kapitány ság alatt, kecsén jobb főbece magának legelsőbb a Tanais vizén jöven átal a Góthusokat, kikről felebb köllének ki nyomok kőmből, kik akkor ott laktak való: / és mint a hab a habot, bolta ellett ellett, szifitani, / bintén így a Magyarokhoz az Góthusokat ellett ellett, kik az Római Birodalom fele legelsőbb Fránciát, Görög Országot, és bán Dáciát, 1. Magyar Országot el foglaltak, a Magyar ságis nyomonbann lévén, mind addig, míglen Dáciában és Magyar Országba megtelepedének 373 é. fennöbör.
9. Kisodák voltak azok az

5. Kisodák voltak azok az hat Hercegek örömet és teném Neve? Első Béla 2. Keme ezek edjek valának a Chela Fiai 4. Atilla 5. Kere 6. Buda ezek edjek valának a Dendegiz 8. Fiaj Devidtère kizén ság bettéből Krisztus Urunk születése után 401 é. kezdődik Atillát tették való fő Elöl járójoknak és mintegy Királyok.
10. Elhiszem felesem lehetett, hogy oly hatalmas Nemzet sejelece meg hódolattal? Így írja az 6. kapitány ság alatt voltak Ficzár és nyolczvan Eretem, elis kell hinni, mert majd az egész Napnyugvót Atilla elvénitette való, és Pannoniát, / mely Magyar Ország a Dunán túl való része, / Német Országot, Olasz Országot, Francia Országot, kit társai fogadtak, kit meg hódolattal, maga melle vették a Góthusokat, Gepidákat, Longó bádusokat, Erülusokat, Alannusokat, az homád Földustabannit, magat Isennet, Ceoranak és az egész világ retentőjének vagy felelmének irattya való.
11. Solhig earetté ez a nagy hatalmas a Magyarok? Nem solhig, mivel a Katalóniai, / mely Francia Országba vajon, / haroz után, holott kiz nyolczvan ezer Magyar résztte való, és akha-maj visszajöven Atilla, egy évtala az onna vére megindult, meghala, és a fiai a Birodalom felett 73 é. vevén, Eggyik a másik ellen hadat indítván, és a hódok Nemzet sejelece öröklően vevé, hede sejelece a Góthusokhoz, Ulámit való, / az magok Királyok, / úgy elrontak egy mást, hogy Aladarius és Hernax, két fiaj Atillának az harozon mellel lévő Magyarokat elvevén

az harmadik

6. Az harminch Fia Baba marada meg nem sok Magyar ságál
hys nem birvan a sok fel lázadott hódok: nemzeetével
kint elemi tetteik vizza menni: Ezaki Scitiában, honnan az At-
tyok hi jött vala; Nemelylek pedig a Magyarok hódul, kik
az elcsétt Atilla fíának partját tartják vala és nemis aha-
nak vala vizza menni Scitiába megtelepedés Erdélyben
es hód penzes, vitézel, lónel azel lázadott és Magyarokom
Triumpháló nemzeetét.

12. Kik voltak azok a Nemzeet? Góthok, Longobárdok és
Gepidák kik el foglalták Erdélyt Magyar Országgal és bírák
a Magyarok. Scitiából való második vizza jövetelhez

13. Mikor és mi formában jött vizza a Magyarok újabb?
Kristus Urunk születése után 744. Estdőben jövének viz-
za, mivel gyakran emlegetik vala és hallották az Attyoktól
Erdélyt s. Magyar Országát jó földet, azonban az Erdélyt
el maradt Magyar ságát ottan ottan alattomban való hód-
ter által ünnepelték vala őket a hi jöveetelle.

14. Felesen jötték volna hi magyarok? Jötték hi két Herceg
söz alatt mindkét Herceg alatt voltak harminc Ezred

15. Kik hívták azokat a Hercegeket? Első Árpád 2. Gabólos
3. Gyula 4. Kúnd 5. Lélhel 6. Verbúlek 7. Uró

16. Ki uralkodott vala akkor Erdélyt s. Magyar Országban?
Sváty vagy annint írják némelylek Svátópluzus néven Király
kikét Országokom hívták Gek Országát és Morvát, bírja
vala.

17. Mi formában

17. Mi formában foglalták el tölle a magyarok Erdélyt és Ma-
gyar Országát? Következre küldék horvát a Kúnd Fia
Krisidát, hi által kéreték Svátót, hogy fogadná be őket Orsá-
gában had mivelnek a földet és elherenének s. a Királyhoz
Bölgalmának vőlla. Amaz csak Svátó vőto emberet vévén
őket igire befogadni; vizza tősen Krisida, a föld jó vőt-
tat és a király igiretét meg befelle, vizban vizza küldék
Krisidát a királyhoz és vőre a királyt egy berzámor Paripát
igiret hegyelmestésért, mellet a királyt hódvevén vőn, azal
meg tősen Krisida, Harman, Borismet, midőn más Erdélyt
erkezték volna el küldék a Hercegeket és az egész Orsá-
gal meg igiret Svátót, hogy arról a földről a mellet néhét
adott vala a Fejér Lőr, tőstet, sege, Kantáret és nyereg-
el melle, és engedne néhét, más lent fegyverrelis elvévén;
Sváty egy meg jövének nagy hadat gyűjté, és a magyar sá-
gal békébe állván meg győzettek és Magyar Országát hi
üzettek, mint némelylek mondják a harc alkalmasságával
vőrnél a Dunába vősett volna, Demárok ismét azt írják
hogy Morvában reppálta volna magát, és ott uralkodott volna
míglen Arminphus Gysántól ormannis hi berittatott volna.

18. Mi formában telepedtek meg ottan a Magyarok M. Országban
és Erdélyt? Árpád tősen első a Hercegek között el foglalták
alatta valóival együtt Lélhel Fejervár Tartományát a
Dunántúl

8. a Dunántúl; Kabók; Baktornya Vidéke Gyulafejei Város
Erdély el; Kinn a Xpistések; Lehel li úgven először a Dolga-
sokot Nyíltat, Verbüles a Balaton mellyéig; Vrs a Kertmésze
19. Erőem a Magyarok Erdélybe, erőem más a Leheléjéig?
Hallam oda fel aholat a Magyarokat hih Atilla halála után be-
mentek vala Schitiába han Erdélybe meg maradtak vala, azok
a Leheléjéig s. azok hívek híjs az 7. Hez egyéig alatt hi jött Ma-
gyar ságot Schitiából.
20. Mi formába lakhattak Erdélybe az alatt, holott az egyéig
Nemzet-ségük hihet Atilla meg kődőlőseket vala fel támadtak
vala a Magyarok ellen? Mint hogy azok a Nemzetekis eddig
amit khal nem egyéig valak Dzserek, hih kiválshepen Krim
Bücsök és Notonra felé laktak vala és egy fővel Gétáknak
hivattak vala, Erdélybe lévén a vég hely meg fogadták azokat
az elmaradt Magyarokat hihet most Leheléjéig hívnak
hogy laknak a végeket és fejezésekkel oltalmaznak a Géták-
nak irumpiofoltól Erdélybe, és mind ezig ott laknak vége-
ben.
21. Hat miért hívják őket Leheléjéig és nem Magyaroknak?
Azok mellet Magyar név más, Nemzetek előtt a rajtuk el hi-
vesett kődőlőseket iralomban ment vala és egy fel-
tár a vég helyeket ülésekről az az Leheléjéig mint más
vadász s. úgy nevezek magokat Leheléjéig s. onna mondat-
nak más Leheléjéig
22. Hat a Rájok honna jöttek Erdélybe? Erről felé véle-
kedj

velekedj vajon mivel nem egyéig mind Barmaztanak 9.
ők Erdélybe hanlun lincón alkalmatosságuk al is üdölben.
Tm: Maradtak vala Atilla Taborából való Longobárdusok Erdélybe
Kilep. amint Tacitus is írja Rájok voltak, hih meg Krists u.
vunh. Bilevéte után 390. é. szándék Hugriából; melly a Bal-
tium Tenger mellett vagyon Barmaztanak vala; és Atilla halá-
la után nagy hadakozásokat vünh vég a Longobárdusok hihet
Nándor Oláh Országra hi hira és az egyéig Oláh Ország el-
fogadták velük, amint hogy más egy rész Longobárdusok
hívják az ő levelekről, Leheléjéig maradtak vala Erdélybe leve-
sem ezek Rájok nyelven szólottanak.

23. Mondják némelyek az is: hogy Alsó Saxoniában a Visurgis Vize
mellette lévő Hamela névű Városban feles egyéig támadván
hik miattalig lakhatták vala a Vározt, Valami ördöngös ember
fogadtak volna; hogy ha jó fizetést adnának, nélsé azokat el-
veztene; Igérvén a Városbéliet, Amaz Valami Lip Gátal mind
elvitte őket, és a Visurgis Vizebe veztette; kérvén a zert
fizetést azon emb. s. csak halogatták a városbéliet. His
egy Jménaposon midőn a Városbéliet Templomban lőttek volna,
Dobos lezdrén verés; valam ennyi Gyermek hullott, mindentáma
mentek hi a Városból, ott nem meze lévő hi lyukban vitte
volna őket, és az okától fogva hová lőttek nem tudatik ha-
nem írják hogy az üdö kőban mikor ez esett volna Hamelá-
ban, csak hamar Erdélybe a föld alatt; némelyek az is tar-
tyák

10. azo tartjak Omlas nevű Falunak, mivel Rásbál Hamleth
hivjale/ melynyd Hamelával egyez, a Falu vajjon nem me-
be Sebetöl ugyan Leben Zehbenn/ egy nagy hegy alatt jöve
tenek hi feles Emberek kik Erdely egy részét megültek volna
mellyet Krisztus Urunk Bültetése után 900. tőzűndőz ingjale
hogy törcént volna és a sólontól fogva nemis/ báda Dobolus
abban az úttraband Hamelában mely az az embel Dobolus
és az tőzűndőz Samatis ott nem irak Soliag Krisztus Urunk
Bültetése föl fogva, hanem hamis feljézett, mind enus így
irak: Anis gyermekeim el menetelek után emj. s. l. így
tőzűndőz Ez kéven néhik derchastab Epöchajok

3to: Mondjak nemellyek azo is hogy a Guafutol is mivel tőzűndőz
Glemer Országbol orak nem zecok voltak Rásbál nyelven tőzűndőz.
tőzűndőz és a sólontól onaradok voltak Erdely tőzűndőz.
tőzűndőz kik most Rásbál mondattanak.

4to: Mások úgy tartjak. Midőn Nagy Károly Rásbál Saxoniat
sok rendy meg bádolttá volna, melyis feni hűen a Rebellist hű.
tőzűndőz de nem tudta Gendebenni, jónak itélet, hűen Országolna
fel tőzűndőz és Coloniálul el rahnis s. akkoron Erdelyt telepit
ette volna Saxoniatból a sólont a Rásbál kik most látnak.

5to: Sokan itelik azo is. Elso Gejza Király idejé midőn a Magya-
rok aragj Pogány Sagro vjba aharkat tőzűndőz a királytól kirat:
tattak hi Alimaniából/ mely Nemet Országot tőzűndőz/ sejt se-
güel, kik hűen a Gejza fia R. István Király/ hi ról alább tőzűndőz.
lok o

1170
Baltok/ a Rebellist Magyarok ellen és elvőh jöve tőzűndőz Kupa
ellen, amaga hadának vezérnek vagy Grati stának rendelte
Venezelo, ugyan a tájba jött volt Erdelyt Hermányis Norimber-
gából, ki midőn R. István Király Gisela leányát feleségül
hozatta volna magának, a Látod almi Pompat be hi tőzűndőz Erdelyt
hívánva látni ezt az Országot, s. annak alkalmatosságával meg se-
retven a fűlét, leg el tőzűndőz amint Zebenben az Armentat
vagy hejt ház vajjon, oda építet magak házat, és az után
úgy építet oda Zeben, többen többen Zaporodran Davaxoniából
a Rásbál. Onna mondatik Zeben Nemetül Hermánstadt nak,
Deahul Hermánopolis nak Magyarul Hermán Városnak Zeben.
nek pedig miert hivjak meg hallod ide alább.

6to: Itavadit. Velekedis a Rásbál Erdelyt való jöveleleiről ez: Mi-
dőn a Kerebénél Palestinába a Törökhökhel és Saracensokkal
hadakoztak Noccat, Ciliciat, Antióchiát és Jerusálemet is tőzűndőz
el vőhik voltak, a Lotbaringiai Hercege Godofredus vezérleje által
már nagy Gendesteg voltak a Kerebén Országolba, egyeb arant
Erdelytől s. Magy. Országolból sok nép vjba tőzűndőz és az Hadako-
zásokban, Második Gejza Magy. Király aharkat a fűlétől
helyt állitani, látván tőzűndőz, hogy a Magy. Nemet imháb tőzűndőz
a Hadakozások mint egyeb mesterségekhez úgy hivata hi Né-
met Országolból vagy Saxoniatból feles népet, kik az el pusztult
helyeket meg ülnek és mesterségek s. jö rend tőzűndőz általa Magy.
Nemetet magok petőjökkel mind a sólont Serhengetnek és a ki-
rállyak

- a királyt a királyhoz adták meg; és más innen volnának az Erdélyi Ráskák.
23. Hallam mind ezen Velekedéseket az Ráskák eredetéről de mind ezek köről melyiket tartad igazabbnak?
- Igaz dolog! én azt mind mely engedel, hogy amint elisám támad mind a Lengyel Bánságh, Juchaczok Német Ország Népek voltanak; miniat a Geographusok bizonyították; és Ráskák becéltetnek mind azt, hogy emaradhattak kirrútok Erdélyh midőn hi voltak őket a Magyarok innem, de hogy azokból állanak tellyestéjezem a mostani Erdélyh lévő Ráskák azt elnem hi lehet mind vándorok mind nemek: mind egyből helyekre nézve, Károly Ráskák pedig soha Erdélyt nem látta, éppis a Ráskákat Erdélyh lakni nem is hozhatta. A Hamelard dolog pedig inkább nevet sejt mint sem Valóság. Először a de jure jöhetett valami levelem, amint hogy jötték, de hogy egész Republicát csinálhattak volna oly, bámta nem olvastuk; hanem hogy második Gejla de jure bámta Erdélyh hi ből áll nagyobbára a mostani Ráskák azt inkább hiszem.
24. Miért és miyoda okokra nézve? Ime: Bizonyos Ant lovász iratára nézve Idő: Andrást király / hi Hierosolymitány natis kivattott a Ráskák adotta Privi legimára nézve; holva világozom hi iratib és en dolog, mely Privi legim meg vagyon máig is az Rebeni Archivumban. 3to: Neidet a kalendáriusban is holva a Magyarok Cómiliáj a legholva iratni; a Ráskák Erdélyh való jövelele mind 1142. ébtenőre iratit, a tájban pedig Gejla Király uralkodott.

örömsz hall

- örömsz halland amelly Privi legimot emittit hogy Andrást király adott völe nének annak mind alkalmaság mind valóság? Annak alkalmasága ez: Midőn Andrást király más keresztény Fejedelmek példájától viseltetnek. Palestina-ba menne Hadalozni a Sára cenni: Lok ellen, és ott a Magyarokat magok jó viseltetelre éppe a Sina hegyem / holott Jsten a ~~le~~ parancsolatokat hi adta / meg ajándéka: ta volna Ráskák Privi legimotul / melyekről alább / bollok / és völe: Ráskák volna Kezencestem; látva a Ráskák hi Erdélyh való mely kezies király és miyoda Ráskák látogatnak andélok ta leggen meg a Magyarokat. Instalanak öltis hogy azó Privi legimotatis az kire nézve hi jöttek volna Habakokból, és más sokakba az ellen meg bántatott volna; Confirmálna és újítana meg.
- Megis Velekedé. Valósága pedig azon Privi legimot Borul Bora abba
- „ a reffiben ^{mely} en dolog illeti ez: Ami Erdőn belől lévő Tentó vagy
 - „ Német Vendéjink hi öntéjezem ami Meloságunk hi lakuk jöritva
 - „ panaszoltak alázatoma, meg mitatva Néink panaszok által
 - „ hogy azó abba Ráskák, melyre a kezies királytól Gejla sától ami
 - „ Nagy Atyáinkól hivattatott vala, tellyesté hi effenek völe: ko-
 - „ lott világozom iratit, hogy Gejla sától / hi Nagy Atyáinkól Andrást
 - „ királynak / hivattatott völe, és a királyt Privi legimot hi teles-
 - „ kelt lehet más Historiások iratit.
25. Miért mondattak abba a Privi legimban Tentó vagy Németek? Mert az egész Nemzet, Német Országba lévő Ráskák Ráskák Ráskák / hi hova hi hivattatott vala a Ráskák / mind Tentótil v. Tiscótil tartóztak.

14.

Partjához / bármazornak lenni maghat, azért mind városi
Rém tartások s. Rédek hasznalatos a Német Ország Rajz Város-
Ismeret, hasonló helyekhez állanak, levelek változván állnak
sok a Vespertali s. mely Napnyugati Saxoniának tartások
es Aggih Circulust Német Ország. / melyből; Ami nagyobb
hasznos Rimerchis vagyon a Fehér-ér s. mely az egész Er-
délyi Rajz s. métrópólissá: / azokhoz, úgyint: két egymáshoz
közvetlen levelek Forráj közpén, komoly hi térték hogy
onnan bármazornak volt, és ő legyenek azok a Tentók.

26

Miért inkább vendégek és most gyarabba / bombedott leve-
zik mégis őket? Azért mert eleföldem még annyira hi nem
terjedtek es Erdély oly nagy részét nem bírták mint most
és maghat az örökös it való lakásra nem ajánlottak volt, csak
mintegy Vendégek tartatának, mint most a Seltértek, hi hi sa-
badotom jöhet, mehet, de annak utánna el / baprodván
és nagy földet el bírván, dít a Scatupok híreiről bámlatva
és a Vármejeitől helyek fének mind linnt határosi levelem
úgy lehetett azután bombedott, hivattatni.

27.

Örömet értenem elsőb mennyi földet bírtak, most mennyi?
Az nem de való dolog, de alább aztis meg érteke holott
az Erdélyi határo és annak fel országát elő bámlatva

28.

Befűtött meg hát immár az Oláhok eredeteket és Erdély-
ben való jövelelét módját?

Az Nerehől alhatatni meg tudhatni, mert Magyarul Oláhok
Oláhok

15.

Oláhok Rumunok, Deákul Valachusok hivattatnak, mely:
böl mind azt hozhatom ki, hogy Oláh Ország Kép volt, mert
az Oláh s. Oláh majd egy formán állanak, és más az időnek
közös volt miatt az Oláh nevezet Valachusok Oláhok, Ru-
mun pedig Corrupte annyit tesz mint Római, mely; Oláh
Országban vagyon és a világtól fejéket tartatik vala nagy birodal-
mára nézve; Hogy pedig Deákul Valachusok mondatnak, az
bizonyítja őket Oláhok vagy Rómaitól lenni. Mert hogy a Római-
ak Trajánus alatt el bírták Dáciát mint odafele hallad, Egész Da-
ciában Proficiálá mintegy Comendans Generalisnak Flaccus
névű első Embert, hi Dáciát uralmazni a 13. század Legióval
mely Geminianus az az hetős Legiónal is hivattik és a Genera-
lisnak Flaccusnak nevével Flacciana Legiónal is hivattik vala
és az alatt lévő Vitézek, Flaccianusok, mint most a Rabutin s. Cu-
sani s. más Regimene, magok frálitott Rabutinianusok s.
Cusani anusok, és idő nülva abusivé kezdék őket hívni Va-
lachusok az F. betűt V. re változtatván, mint hogy a Németek
most is Confundálják azt a két betűt iratokba s. befűtélben

29.

Hát az Oláhok abból a Legióból való Római Vitézek voltak?
Igenis vésserint azok voltak részese pedig Római Coloniák

30.

Miért nem állnak hát Római nyelvem? Igaz dolog a Ró-
maiak általom mind Latiné az az Deákul befűtél vala,
az a része Oláh Ország a hol Róma vagyon Latinusnak a
Népe Latinusok hivattak vala, mind jól mitől a Római
birodalom hanyatlani kezd, és a Dumián imen lévő Nemze-
tek

16. Nemzetek Dacia-t el foglalták: a Trajánus Hódjaitis Severinnál
 Ariannus Császár elrontatta a végre: Hogy azok a Nemzetek
 a Duna túl lévő Római birodalomra azon által ne ütnének. Ha-
 daloz használnak. Azon Legióbeliek közül sokan, és a Coloniák
 nagyobbára itt maradtak és a több, Nemzetekkel meg ele-
 giedvén, a nyelvi és változás, benjvedett, sok, bár a földön
 alatt, de kiváls a felső, seculumokba, midőn Rustia Alaból
 mely Ország Országok hívatik, Feles lép takarodék ki, más lakó-
 helyet keresven magának nem csak Dolyáriát foglalták el, ha-
 nem a Duna két mellékét is el vették, a Duna túl Illiriát, a
 Duna innen Itavias földet és Mota város, holott találtrán a:
 Zon Római Legiót és Coloniabeliket, azokkal öfve elegiedvén
 Itaviasz s. társallomát által, nyelvi és úgy elegiedék öfve
 és Corumpalodék; mindaztól, mostis alhatmatint ki látták
 a Deali nyelvéből bezedésként.

31. Emberek a Colonia és Legio nemzeteket, örömet és tenem mit
 értenek azok a Régi Rómaiak? A Colonia sem nem-
 egyeb, hanem amely Országokat meg hódolótának a Rómaiak
 és látják vala hogy gjálorann rebellálnak, nem aharnának
 maradni azö Hűségben, dea telepített vala magok, Nem-
 zeteiből való képeket: Nagy Prius legimmoth lévén a zoknak
 hódót s. hat, annál inkább ha több vala fiait, bármel:
 hogy Nemzet segek inkább, baporodni, azötte adja vala azon
 Országok ed, de, helyet, tudván azö hogy a ves nem változik
 vízre, és azok által mintegy zabolom ahazák vala hódolni-
 az olyan

17.
 az olyan hűséghez meg nem álli Országok, Avenek ezzel a Peli-
 tiai ostromtal nem csak a Rómaiak hanem más Nemzetek is,
 felő hogy a Magyar Nemzetem is meg ne történnék, Benjvedett!
 Nemcsak a Szászok felől is, így tartják, mintha Coloniák Vol-
 nának Erdélyben.

Legiónak pedig a Rómaiak Hódjaitis Serege hívatik vala, oly Sereg
 tudmilitik mely hat ezer Galozból és két száz Lovasból áll-
 vala.

32. El hiszem a Fejérvár körül találttandó Tíglakat melyekre mint
 odafel mondád hogy Legióbámvagyonirra, a fele Legiót vetették
 való hanem amint látom sokak a vagyonirra: LXIII. So-
 kalmom Gemina, az az hegy, azok mit jegyzenek?

A fele Legiót vetették igenis: A Legiók a Rómaiak idejéből két felét
 vették: Ezzel rumbeliek olyak, kik Országok hódolótáira az
 hová hívatottak vala öfve gjölven: mint most az Armada mely
 fele Regimenchből áll: táborba mennek vala az Imperátorok-
 kal; Másik rumbeliek pedig olyak, akik büntetlén a Duna mel-
 lékét eredetől fogva míg a fehére Tengerbe szakad, mivel a
 két folyó víz határoza vala mely néhány helyekem özik vala
 úgy a Rhénus mellékét, míg az Oceanus Tengerbe szakad, mi-
 vel ez két folyó víz valak határi: Ezak felől a Római Biro-
 dalomból, özik vala pedig azok ellen a képek ellen, ha a Dunán
 és Rhénuson innen láttak vala, ki két gjáloral a Rómaiak Schiták-
 nak hívatnak vala: mint mijs akik a Xepes vizentől láttak mind
 Felsőbból, Bohémán hímn jölleket nem mind azok: Tartva attól
 hogy valamint azö a képek a két Nagy folyó vízeken által
 ütvén

18. által utván a Római Birodalomból hirt ne tennék, lihezlepejt
az Első Legió állvala közel a Dunra eredetihöz, úgyhogy Becsnél
/: mely akkor Vindobonnanah, most Deatini Vennának hívat-
tatik a tízenk Legió áll vala, Severinunál pedig /: holott az
Hídat Csinálták vala Trajánus /: a Tizenharmadik Legió, mely et
több hadi Seregekkel együtt Trajánus Császárs mikor meg hódol-
ta Dáccballus, ide Dáciába az az Erdélyh hozott vala, sőt
nagy erővel lévén Dáccballus azon Tizenharmadik Legiót,
meg dupláztatta vala Trajánus, onna látkel már az a
Tizenharmadik és Gemina, azaz meg kétszerezett Legió neve-
zet az on Tíz látkom, Hogy ezeket a Dunra és Rhénus mellett
való Legiókat el kezdék vinni elebb. Sőt egyből a Római
Császárok, és azokkal kezdék hadakozni a Nap kelet. Or-
szágokra, úgy kezdé hanyatlani a Római Birodalom, által
utván seajjok az Egyházi Nemzetek, sőt tartalék nem lévén.
33. Hat az Országok, honnan szarmaztak Erdélyh?
Akkor jötték róla be valami kevesebb mikor /: mint oda fel-
iram Ruzia Albádil kijötték és a Dunra két mellékére
telepedtek róla, Innen hivatták Reben mellett egy Fala:
Ruzs Császárs az az Ország Császárs, holott most is Ország, sőt
nala a Lakosok, úgy Pergodünis, melyet Góth Császárs György
néhány Gubernator fia bír.
34. Az Örmények szarmazásuk Erdélyh jönnék hírván történi?
Harmadik Leo nevű király a az Örmények meg hallván, mara-
dab két fia Orcin és Hagag, kik is a király sárg felé az Or-
szágban

19.
Veszténn, a kisebb kék Hagag sárg sárgul hírván a Dáltja ellen a sa-
lat Törökök és Tatárokat ottal Conditóral: hogy ha általal meggyör-
ven a Dáltja Orcin, és a király sárgot elnyeske, kelen utam:
osztanak fel egymás között az Országát, kik által elnyeske
a király sárgot, Am az okis nem várhatván halálát Hagagnak
elvésték Hagagot /: az Országot fel oszták, és Aki nevű leg-
kisebbség Várossának /: mely Persiával határos vala /: fel osztá
felé meg nem alhatván, közön se, alaraból egy szék elronták
Melly miatt az fel báborodván, egy része Persiába, más része Krimbe
/: atöbb Lengyel Országba bújdosának, melyet a Tatároktól való
félelem miatt szarmaztak Erdélyh. Így jár a sa Nemetek aki ma-
gának hatalmasabbat hív segit sárgul csak az Urallkodókra
35. Hat a Bolgárok honnan szarmaztak Erdélyh? Bolgár Országból
minék után a Török elfoglalta volna Országokat, Nemeltek
megakkor jövének Erdélyh /: úgy ülték meg Persiának Egyéb
Hó sárgot mely mai Bolgár sárgul hívatik, kik már Olá-
holka leteenek, Nemeltek pedig a Törökök Nemetekkel való mo-
kani utólbori hadakozatott alhatnasságával a Törökök felélmé-
től viseltetvén Kiprovizs nevű mező Városból jövének Erdélyh
36. Hat a Görögök? A Görögök igen hatalmas Nembek valának,
hivalt Nagy Sándor idején, kjs Birodalmát éppen Fudáig ter-
jeszté vala, és egész Áriát a Schitálon, Európát a Rómaiakon
Aphrikát a Thartági béli kelen hírván mind birja vala, kinek ha-
lala után fel oszták Birodalmára, és Végére Görög Ország
a Római Birodalom alá foglaltatik, Persens lévén utolsó
Királyok, kjs fogságba vitték Rómába /: ott kela meg, és
Görög Ország

20. Görög Országot bírák a Rómák, míg Nagy Constantinus
Római Császár lakó helyét Rómából Constantinápolyban
által helykeresé és a Birodalom két felére oszlott, egyike Nap-
keleti másikat Nap nyugati Birodalomnak hivattatván, és az ál-
tal mely erőtelenedék a Római Birodalom; De mint hogy a Nap-
keleti vagy Constantinápolyi Birodalom, nagyjából azokból
az Országokból áll vala, melyek azelőtt a Görögök birtok vala
hivattatni kezdének a Constantinápolyi Császárok Görög Csá-
szároktól és Uralkodóktól mind addig, míglen Muhammet Fő-
roh Császár 1453. évtőlőtől Constantinápolyt megvére, Leve-
n akkor Görög Császár Romulus Novijllus Augustulus, úgy hogy
itt a Politiensok igen observáltatást: Hogy gyátrabban a Bi. Ro-
rodalmak amelly névű Endzidejéig felállanak azon Nevűek:
benne minnak, elis; Romulus és Augustus idejéig nevelődél fel
a Római Birodalom, Romulus és Augustus idejéig romlók elis.
Soh pedig Nagyok illék. A Fővölök azert el bírván egy részet
Görög Országok, egy részet pedig a Velenczék bírván ki ki
a maga Urának békéjét kezdete be venni; és nagyjából
adók magokat keresztelése s. által barnazás be Endzidejéig
37. Itt az Sídők? A Sídők eredetéről a S. Frisbó elegirés
vagyon, Ők az S. Frisbó leváltatván való Népe; Való, és az
Republicajok Istentől igazgattik vala, azert Theocratia di-
mondatik Birodalmatól elvált, míglen sok Válmiső Ségelnek
az S. Frisbó töltök öltölmét mely vonván, Országokat ad az Ró-
mai Birod.

21.
Római Birodalom alá Római Császároktól Titus Vespasianus-
tól elrontatván Fő Váratok Jénusálem, azöltől fogva
Soha helyéig nem átkat; Sőt a keresztény vallás ki terjedni
világra; a Nap keleti Császároktól kereszténellé levein mint;
hogy Ők helyesegesen a kereszténellé ellenkeznek Soha Ska-
védvén a kereszténellé, el bujdosának és felestebbem me-
nének a Közép Tenger partja mellett lévő A Thiriki Országba
míglen Mauritaniába felesem mely telepedék mind addig
míglen 713. évtőlőtől Juliánustól Spanyol Országí Grot-
tól több sok Maurusoktól egyjütt ki hivattatván Mauri-
taniából Rodericus Spanyol Országí Király ellen, és el fog-
latatván Spanyol Országok, és bíraki; hét Sár 1700. évtől-
deig a Maurusoktól egyjütt. 1492. évtőlőtől a Spanyoloktól
új jobba mely győzedvén, egy része visszá menne Maurita-
niába, más részegyet hajrán a Spanyoloktól meg hagyaték
lakások Spanyol Országba, míglen Ferdinandus Spanyol Király
és Isabella Királyné idejéig nem akorván kereszténellé
lenni Sár hetven ezren 170000. ki kereszténellé
és nagy része körzülök menne Fővöl Országba visszá, Ők
vívék Fővöl Országban az Algír és Pisha Gínálátatván
s. azzal való Hadakozásnak módgyit, a Fővölököt reájja
mely taníták, a kereszténellé nagy káros s. úgy oszlának
ki más Országokba s. Erdélybe is keresztelék; által, Imen
vagyon már, hogy a Sídők nagyjából Spanyol nyelvűen
beszéllnek

22. beállnak sok helyekem és a magyarok tulajdon régi nyelvét
his Schiutaham sanyilgák
38. Hát a Morvák? Azokat Berlen Fábri ad a fel hadalóval
Moráviából hozta le, mint jó Mester Embereket és telepíté
39. Hát a Vengyeleket? Azokat Berlen Fábri ad a fel hadalóval
Moráviából hozta le, mint jó Mester Embereket és telepíté
40. Hát a Giganjok micsoda Nembereket? és honnan jöttek
Erdélybe? Az ő eredetéről sokféle vélekedés vagon
kihátrá mondják hogy Egyiptusból Aphricából, hahá
mondják Nubia nevű Országból, bármazatbó volna
is azért is valószínű, oly felelet és azért is volna annyi
Pharaoi nevű höltől mint hogy az Egyiptusiak az ő Kirá
lyukat mind Pharaoi / mely höltől Fejedelmi Vagy Kirá
lyi Tiszec jelenik / hívják vala, Némelyek hogy tartják
Mesopotamiából Singara nevű Városból vagy ugyan ott
vagy levő Singaris nevű Helybe lakozó höltől, az honnan
Julianus Apostatától hergeceitől volna el, ez az Argumen
talod a Nembereket. Ahhoz pedig azt állítják hogy Egyiptom
ból bármazatbó volna, olac bujdosatott az ő mondják
mivel a kis

23.
mivel a kis Jersuhal és a B. Gizek mihez Herodes, elvett Egyip
tombát kellett volna Saladinok, az állást nem adták volna, ez
az Egek az őre volna rajtok és az Jelen itéleti, hogy úgy bujdosatb
és nem volna bizonyos Országok. En eddigiek sem vitatom akas
Aphricából bármazatbó ahar Asia. Mesopotamia Országból
hanem az ő el késem hogy valami Hadalóval alhalma Stigant Haza
jából is lehetne bujdosniok és harsa Solon a bujdosó életet
közös bujdosatol utam a Duna két mellékére. Onna Erdélyben
Magyar, Polh. Német és Francia Országokrai, el bármazatbó
volna, hahá ismét mind az afele haszontalan emberek minden Orsá
gokból eddig volna magok, amint hogy magok is gyakra gyerme
keket magok harsa elalozatbó fel nem elvett és más minden Nemb
ereket. Soprejek mint sem Tiszta Giganjok, amint hogy Sol
la's ott Dialectusát meg tartják ugyan, de alhalma tartják
bevételek a bók nyelvekhez amelly Országba laknak. Leg első
Krisztus Nembere, születése után 1417. é. 3. tündő tájban láttat
tad a keresztény Országokba.
41. Mint hogy Titokis látta Erdélybe azok tartoztak a Nembere
gek harsa lehet elő bámlátat, a bók eredetéről, hívam?
Ugy Vagyon hogy Erdélybe vannak Titokis de oly bámlátat
miféleképpen mint az elő bámlátat Nembereket, miféleképpen oly gyer
meket mint amabók, Vannak más Nembereket, sok felek
Erdélybe kevesen kevesen, de mint hogy nem kélmük vala a
zöld eredetnek tudása csak a Titokis említett a Titokis
hahá Deak

43. Mikor és miból indult ez a felkeltés itt két Helyre?
 Ez a Helyre volt indulatát elsőbbről mind a Nádasdi Ferenc
 Zirci Péter és Frangepán Kristóf in 1671. factiójok ki-
 nyilatkozása, hisz az on rebellióba részesei voltak. Porcs-
 név Nemet General előtt elbaladván magokat Erdélyben
 recipiálák és az ^{Török} Patria minimumhoz f. h. akkor Erdélyt bírál-
 lyamodának, hisz addig Sollicitaták a Török Porcsat míg előtér-
 legi séget adván melléjük Erdélyből Magyar Országban ki-
 csapának, mint hogy a Kélelyek hivatala (Bibban) a belátat
 mikor Bóllanak, huszefolai mondják, sőt mikor a gyerme-
 keket is, szidják kurnez kura fia belátjának mondják, az a la
 Terminustal idek kurnezolással baltat, vala a Magyar Orszá-
 gi ab 13 Erdélyi eket csífolni. Így más a Magyar Országból
 elbaladtak és ab Erdélyt erővel visszatérni magyarok
 csífolásig nevezetének a Nemet Páron lévő Magyaroknál
 Kurnezott, kikis i Conventu a Nemet páron levőket nevezék
 * Labonbott a Lobbanis Borul, mivel a Nemet hadak Tüzes
 Hadatt eartat, azó Pushtával való hadakozásokért, özve men-
 vén a két fel had egymással, az ellenkezésh, szidják vala az
 Magyarok a Nemet eket Várra Pushtajott ki sűtőket és
 mondván Lobbanis ilyen s. ilyen adta: innen Bármazék
 a Laboniz név a Birt, hivataluk ok Tüzes Labonizott:

44. Hallám az etől, bántat Nemet ekegyetke birtokosok mind
 Erdélyh lett bármazott rándit mely nékem csudának lat-
 ták, képlem és: hogy annyi Nemet ekegyetke álló Ország hogy
 dirigálhat egy Országot, holott isak két Helyfialis nevezek
 albató mely most isak ki fűj jűs birtokosok amaknak
 emgyi Nemet ily hi Országba hogy hogy albató mely?
 Ritka Ország Vagy minfenn, e vitázom hi isak egy Nemet
 ből állana, hallatik ugyan az: Hogy Magyar Országból nem-
 volt Babad ki jöni s. peregrinálni Országokat láttni (hi-
 nában Japóniában) bizony Országbeli embereket be-
 bocsátani, ne hogy Országbeli ránditások fel fordítsanak
 a más Országbeli eket végző petőkből. De ugyan abba
 boros ránditatis már fel babadit, és a Magyarok
 Babad ki jöni idegen Országokba, (kina és Japóniabeli-
 et) befogadni másokat Országokba; mindaztól amak
 felet, Nemet ekegyetke lejjének is majd minden Országok bann
 vannak mégis oly Nemet ekegyetke minden Országokt ki Hatalom
 más Országok bann lakó Nemet ekegyetke elem és asok foly-
 tatják, közönséges dolgait a Habának.
 45. Erdélyben isak volnának olyak? Egyimh veből
 az etől bántat Nemet ekegyetke enumeratiójada holott az
 mondván: hogy sok fele Nemet ekegyetke vannak ugyan Erdélyh, de hivatal-
 képlem.

28. De hivatalos Magyar Szék és Kir. Akadémia
a Párisban Nálunk Erdélyben.

A6 Ambár ezek amegirtak lezzenek mindazok három
Urnak lenni egy jűszághoz egy egyenke Napk lenni. Anda
Ugy vazzon de vajuk e bűnbe hogy midőn ami Eleink az omeg
gondolatok volna hogy oly meggyűlöletet hie Nemzet mint
a Magyar és Fehely Erdélyt egyike a másik magy vagfe-
velne nélkül hi nem tudhatta es meg nem had volt bat-
ka annyira hogy vellyeszegelem ugy bánnék velle az
mint ahadna, Egy Nemzetbőlis Barmayra minofelb
irók hitik mind kezem Bohvan a had alorághoz a Moechan-
micumokhoz hevesse tudván is azért be Ballitva Gai-
Bohis meg Rapordován el annyira hogy már majd követ
vethetőnek akarmellyik Erdélyi Nemzetek Ez a három
Nemzetet Erdély Státusnak hívni s nevezni, kikemfőál
Vagy áll Erdélyt dolga s. úgy irának egy győzőjörűjezes
Fundamentális Törvénye, mellyel magokat s minden
Jesperitástokat hivatalat ingi őfove kövek, hogy kasmogy
azt minenek meg állanak a Haza dolga jobba polyna
amellyek hívnak Urionak.

47. Mellyek azok a Fundamentális Törvények és alkotmányok
Hemzsette Uniója? Azok az melyek

Azokat meg láthatjuk az Approbata Constitutionibus 29.
 Pars 3. Tit. 1. Art. 1. Melyben summa es: imo. Hogy az
 négy Recepta Religii Sabados Exercitiumból tartassék
 / Mi legyen az Erdélyi négy Recepta börtön Religio arról alább
 Bolyunk! 2do: Ha egy-ik Natio amia ki volt meg bántalmaz
 végirálván a más két Natiót tartozék annak szabad sáza
 mellett fel kellni 3tio: Akar mely Nms Embes es Privata Na-
 tióbeli semelly meg bántorván a Fejedelmétől tartozék sefler-
 dallni es helyben állitani a Fejedelm ellen 4to. Ahtest
 Városok Szabadágitis es Fővenjeit has onokpón olalmagiri
5to: Aht az Ország javára s. meg maradására valami jó
 mediumokat fel találva azt egyezö ízelemmel folytatni
 minden privátumokat hátra vetvén 6to. Halik hamissá
 Vádolnának valakit az státustól kőzöl vagy azon hamis
 vádra érve meg fogatolba Excentorok lenniel Nita-
 bann incurrallgának, mely 6. Grundumokra tartoznak
 meg es hűdni mindenek, es valakik az ellen eselehdniel
 es ez az Uniót fel bontanák Nita vala abintecéssék
 es ollyanok.

48: Jó Törvény legyen, mely ennek meg tartásáért a hűlőmbö:
zárkémbe fejekeidreket bekevernek, vallásosok által egyben
é mint egy hűvellet az egyet-estépre / mely helle az
or/segítt / egybe/forrassza de mint mondatik az
Unio Fundamentalis Törvények? Arist. me.

30. Azt mond minden Országok, Bokok lenni Fundamen-
 talis Törvények kinek egy kinek kettő s több, melyeken
 az Országok több Particularis Törvények. Ezzel
 es azok mintegy fundamentum a több Törvények elromol-
 ván azon Fundamentalis Törvények, azal egyjüedől.
 nek minden particularis Törvények, az meg maradvány meg
 maradtatnak a több Törvények. Illyen az Imperiumban
 az Aulica Bulla Capitulationis Imperator, Constitutio
 Paris Religiose et Profane. Illyen Galliában a Lex
 Salica Illyen Belgiumban a Confederatio cum Schemate
 Concordia res parva Crescit, Discordia maximus dila-
 turus Illyen Erdélyben az Unio. Conditiones Principum
 /: melyek mások Capitulationis, Bokok hívni /: must pedig:
 len a Diploma Regium /: melyről alább írunk /: mely
 Fundamentalis Törvények maradványok lehet a kik
 igaz Haza Fia, megis kell hallgatni és a Bokokhoz
 s. királyokhoz /: hihet mások a particularis Törvényekről
 Babadosok /: korelezik és katalik az ellen vétnek Dan-
 nitukhoz tartat, mely fundamentalis Törvények
 alkalmasok Bokokhoz az Országokhoz vagy egy
 vagy más közök való villongások vagy külső káro-
 kile heppem való bántódások.

49. Ertelm azon Fundamentalis Törvények eredet de azt is
 tudni kívánom

tudni kívánom, Az oláhok, Görögök, Lidók s más Nembek 31
 hogy laknak a megirt 3. Nembek /: melyek státus tartat /:
 Birodalmok s igazgatások alatt?

Megtanit Beperem erre az Appbata Constitutio Mind Nembek
 azó igaz Jussa ki Bokokhoz Hasznok Törvények. Az Oláh-
 kokról és Orósokról Part 5. Tit 8. és Tit 9. Part 5. Edict 38.
 42. 43. 44. Jmcc Compil. Constit Part 1. Tit 5. Art 6. 9. 10.
 A Görögökről, Örményekről s Bokokról Appbat Constit
 Part 3. Tit 52. Art 1. Compil. Constit Part. Tit 5. Art 1. Az
 Lidókról Appbat Constit. Part 5. Edict 82. Demind ekről
 we alább katasalhatunk hozzá bővebben írunk.

Harmadik Rész.

Erdélyi külső és belső hatáiról Városokról Vizeiről
 1. Erdély Országa a Földkerekségben mi esoda hely emvagyon?
 Azó így érthető meg ha az Geometria mesterségben való Föld-
 Golyóbist meg néz, mivel annak két mérete Bokok lenni, az
 egyik fundamentalis /: mint a Regiel hivatal /: A Föld Tengelyének
 alsó s felső Sarkain Mely Pólus Arcticusnak és Pólus Antár-
 cticusnak hívattik. Arcticus a Golyóbi Tengelyének fejünk-
 felét való az az Észak felől való Sarka. Antarccticus a
 Tengely alattunk való része, az az Dél felől való Sarka a Sarka
 Erakét Sarkok két Billag, melyek azó helyekből ki nem mozdul-
 és az egész Billagok azok körüll mint Sarkok körüll megfordul-
 nak; úgy a föld kerek ségét, A Föld Golyóbist két egy Linea által vag-
 ja, melyet Aequatornak hívunk, A Bokok azt azon kerek el
 úgy hogy

32. Úgy hogy az Arctikus Polusig 90. gradus
 vagon, alottis az Arctikus Polusig 90. gradus minden gradus-
 ban vagon is. Nemec mere föld. Erre Merid. Eleus. Polusok
 vagy Longitudinis Mensusurát hivattik a Globus ban vagy Glo-
 busom; Azért ahi az Országokat tudni akarja micsoda hely-
 jelm állanak, csak az endgamez a Polusok közadik gradus-
 ban vannak, így annak helyet hi. tanulhattya, hivalt ha az
 Föld Globusban Bélelőzete való mértékét, endgamez.
 E nagy baj, hivalt hi a Tengerben vagon is nem tudja hány
 mérték földön, de vagon tölle a Meridiánus, és az Házaja
 Merit meg nem találta a Bölelőzethi bizonyos eszét arat,
 mint a Polusok hi tanulására az Arct. Magnéticát, az az
 Magnes lóval meg lent Föld, es így hi edjűt hi másutt kezdiet
 a Bámúlását, a Földet Bélelőzete való mértékét Gradu-
 sonként, és ahol kezdiet hi vjál első Meridiánusnak aztali-
 neit, atöbbit mind csak Meridiánusok, edjűt Meridiánus-
 tól fogva a máhily, bintend, gradusok vannak, azok pedig
 mő 360. melyből hi láttik a földet, keresztje hogy 5400.
 mérték földből áll, multipli cáló is numerusul az 360.
 gradus, nagyobbára mindazalól kezdiet Bámúlás, és helyhez-
 tetik, az első Meridiánus a Canariáj. Ligezethi és az a mérték
 aziet Mensusura Latitudinisnak tartatik; így máhily véreim
 mind a két mérték, Erdély Országai ami Polusunkra nézve a-
 melly Arctikus mondatik az 47. és 48. gradus ban vagon,
 a Meridiánus pedig a 40. és 10. d. l. l. a homa l. l. l. l.
 mad meg.

- 1170
33. ~~mi az meg tudni a karmellyel országhoz menjre van Erdély~~ 33.
 2. A karmellyel országhoz menjre van Erdély? Napkeletre Moldovával, Kapnyigóra Magyar Országgal, Délre
 Havasalföldével, Északra Lengyel Országgal határos
 3. Természet szerint való határai karmellyel? Mint az
 Elő részben is írtam, Erdély a Kárpátok hegygyel is ve-
 tetik körüll mintegy koronával, melly Hegy Lengyel Ország felől
 Máramaros, Havasalföld, Moldava fele Bejsterezei, Gyergyói
 Csiki és Nemere Havasok, Havasalföld felől Hárombéli
 Brassai, Fogarasi, Zalatnai, Gyulai, Sebesvári, Eilagy, Sági
 Erdők és Havasok hivattik, jöllehet ezen megirt Havasoknak
 megint vannak Havasokként külön külön nevezet, a karmelly ne-
 vezeteket a Barmok lakotok tudják jobban.
 4. Emegirt Havasokhoz vannak Erdélybe bejövintak: Pastusok?
 Igenis: kik körüll egy a Nevezetesebbek: Lengyel Ország felől
 Máramaros a Ligezethi, Moldava felől Bejsterezei a Dor-
 goi, Moldavából Bihar a Gyemesi, Hárombélre a Be-
 recsi vagy Ojtozi, Havasalföldből Hárombélre a Dor-
 Brassai fele a Thömösi, Fővárosi, Sebes fele a Verei, tanyai
 Hunyad Várya felől a Fiume alól Vallányi, Magyar Ország
 felől abból a részről ugyan Hunyad Várya és a Deiraj
 Fejé várya fele a Zalatnai, Kolosvár fele a várad, Eilagy-
 Sági fele a Somlyai és Thásvádi Belső Földnek Várya fele
 a Nagy Danyai Pastusok, holott mind Harmadadok hely-
 sek vannak.
 5. Hallam külső határait

[illegible][illegible]

36. Kolos Vármegyéből 188. Doboka Vármegyéből m. 133
Belső Zálnok Vármegyéből 190. Hunyad Vármegyéből Hát Szeg:
vidékével együtt m. 225.

8. Az Eke helységnek kései rendeléssel így van: az
Az Úr. Udvarhelyi Belső Eke vágyon két fin Belső vagy
Filiatissá Miklós vár Belső Kerebtor Belső és Bándor
Belső Mázodik: Belső Eke, ennek vágyon két Filiatissá m.
Gergő és Káson Belső Harmanik: Belső Belső ennek vá-
gyon Filiatissá együtt Miklós vár Belső. Nagydi: Kézdi
Belső Orbai Belső: Maros Belső 7 di Aranyos Belső

9. Miért hivatták pedig Béketté így kell érteni: Ez az
Eke Belső háromtörzse és az Erdélyi Eke: tében az E-
kelepe s. nyíradalomra való alkalmatos ságot 20. tében
Tartományi nevezet 20. Tében oly bizonyos helyet az
hol Béketté perellni s. Fővénhezni; ezek mind az hatmann
a Béketté sege tartoznak inkább. mivel hogy az Atilla Tá-
borából űh meg maradván amely itt Helyekben telepedett
meg mint meg amúgy Béketté s. nyíradalomra mely Béketté
nálak az Helyekből mint amúgy Béketté magott Tartom-
mányokat s. of Béketté hűbörös több több Béketté magott
holak lebecne Gyűlések s. Fővénhezni hevenként Törvény
kivjék őket Peres Béketté, mivel minden kétem bejárak
hiki maga Tartományába vagy Béketté a Béketté az az. a Per-
lekedő Helyre. innen vágyon azért a Béketté eredetis Eke =

1170
10. Békettének elő ezek körűl mellyik Béketté hány vitéz, s. 37.
vagy Faluk vadnak a Béketté Földem.
Udvarhelyi Béketté Filiatissával együtt m. 123.
Béketté 35. Miklós vár Béketté 8 1/2 Kézdi - 30.
Orbai 18. Béketté 32. Györgő - 9.
Kásonban 4. Maros Béketté 119. Aranyos Béketté 20.
11. A Káson birodalmának határolás ezek az observation valók:
Andráshely: Midőm űh Mázodik Gejsa idejéb bejöttene
Volna s. ut supra / adatok vala nékik Káson városból fogva
a Ba Föld mellyen űh most latta egyben a Béketté sege hatá-
rúg Daróc névű Faluk, holmost vágyon, Köhalom Béketté-
ben egyen Béketté h. latta űh 3 Andráshely nékik
Confirmált Privilegiumból / mellyől adafelvének / Béketté
Földük ma Káson város Béketté, Káson Sebestyén, Kereka-
hely Béketté, Kereka Béketté, Tolmács Béketté, és Béketté Béketté
egy Béketté, Sege vár Béketté, Nagy fin Béketté, Köhalom Béketté
Ez a Darab Tartomány a Királynak, Béketté hagyatka vala
mint egy korona jószágának, és Béketté vala h. Fe-
jér Vármegyéből, nevezik mind of Béketté Kereka vár-
megyét, mint of várokból s. levelek iratik. Consi-
tatús Cimbienisnek, a Kereka Király Biro vala Fi-
japánjok, mint a Vármegyében Béketté lenni Comese,
Béketté a Béketté űh ezen Tartományban vagy Kereka vár-
megyét Hét Béketté, nevezvén őket Király Béketté. Elő
Kereka

38. Ulv. Lebeni király Bírój hijskue supra / főispánjok vala
 Mátyás Szegedvári király Bírój. Harmadik a Rász Sebessé Ne-
 gyedik Rász városi ötvödik új egyházi a Hereda helyi Eclivel
 Öggyütt Hatodik Slagbink Réli Hetedik Kökalom Réli.
 Csminst vagy gyakraan helleik vala Gyülejtés lemm Lebentz
 híz Endégsim eximulato magott egy darab Tartomány
 jüfágokból, melyből olyankor elhetnének vizyné Gelisze
 Réhet, mely must 7. Dirák jüfágok hivattatik. Igaz dolog
 vztannis Berzének magott jüfágokat küntül Vöngyelé
 Kóven és Dolháson; Amintutána papordom papordva
 az Rászág Erdélyben Léven a királyi vagy koronának
 jüfága az Erdőm belől ugy an Fejér Vármegyéb egy darab
 Districtus, mely Daraganem vizről Daragazt hivattatik
 és a Nagy küntül mellett is egy darab, küntül Vöngyelén
 egy darab úgy Dobohátannis, mind ezeket adak a királyok az
 Rászágának. A Daragazagon Vagyon Brastó és amint Vidéke
 küntül Vöngyelé Medgyes és Medgyes Reth egy része; Ad Nagy
 küntülloim tul a kis küntüllo felől való része, mely négy falu-
 ból áll; a Főb része pedig Fejér vármegyéb. Dobohában Bes-
 tereze, Gelis azre Incorporáltatva magott atöbb Rászág.
 hoz, mind együtt ugy nevezetű Univerzitásnak és főispánok-
 nak agnos calak a Lebeni király Bírój, csak az 7. Dirák
 jüfágok nem részesülhetnek.

12. Hat amelly Rászok a Vármegyékben / mint a többi körök küntül.
 a Vöngyelén felet falu vannak / a több Rászok körök
 valóik?

39.
 Közül valóhárítanaké? Erdeetbre nézve igenis mert öly
 affele Nemeszet de nem akirályi földere telepedtenek azok
 hanem bi zingos Urak földere, a zertis / Bolgallnak Uratt és Vár-
 mejetől függenek.

13. Hat Fagaras Földe Erdélyben mifod a Hely? Bőz Fejer-
 Vármegyéből Bahadot ki és a királyi vagy koronának jüfága
 ezt nagyobbá Oláhág lakja és Liber Baroniatusjávala vá-
 gyon velleven és Fagarasal együtt van benne 600 bi Falu.

14. Hat Körös Vidéke Erdélyben vajyon? Igenis és Körös Vár-
 megyéből Bahadot ki és is Corona jüfága és többre Oláhlagja
 és Artiter vajyon benne 92. Falu.

15. Hat a Partium om mit kell érteni? Erőgy kell érteni hogy
 midőn Budát Szapolya János király balála után el foglalta.
 volna Gulimán Török Császár és az Öreg királyneet Isabellát
 1541-ben Erdélybe szállítottán, hűlőn Fejedelmesség alá Bahadván
 Erdély, és hogy a királyne tißtefegyestebben élbesten, Magyar-
 Ország részeiből úgy Bahadot Erdélyhez az Török Császár a
 királyne Birodalma alá Közép Körös Vöngyelé, Kraszna, Zarándot,
 Bihar, Máramaros és Arad Vármegyét és Tömös
 Vár Vidéket Ezek immár a zert hivattak Partiumnak
 az az Részeknek úgyne Magyar Ország részek és az Feje-
 delmek Titulusk bannis végen így irattik Vala: Partium Re-
 gis Hungarid. Dominus G. Azre felül is Vármegyék
 nem Erdélynek hanem Magyar Országának Részei.

16. Ezek a felül is Vármegyék must mind Erdélyhez tartoznak?
 Nem. Mert a Török el vette vala Erdélytől Tömös Vár Vidéket
 Arad Bihar Vöngyelét és Zarándok és egy Részt, Felső és
 Romai Rászok

40. Chelreger Romay Császár Alchaz Leopoldus a Török külvi-
 /ba foglalá Magyar Országok hanem csak Fiume város
 és vidéke maradt a Török, Máramaros, Kőszeg, Kollnok
 Krassó és Zarándok egy része meg eddig Erdélyhez tartoz-
 nak.

17. Hallottam hogy Raktmár Vármegyét is kirattatott Erdélyhez?
 Ugy van: mert nem csak Raktmár Vörögye hanem más
 több Magyar Ország Vörögyét is kirattatott egybe, másod
 Erdélyhez. Leg elsőben 1647. Eftendő Elő Andráj Király
 3. részre osztá birodallmát és az harmadik részre vala Erdély
 Magyar Ország névelly Vörögyét adván Erdély mellé, és azt
 az ömádik részt Hercegegybe nevezé: adá az ömádik, Pre-
 lának, a butam Solaig úgy hívák a királyok ott se; és
 Hercegegybe kirattaták vala, mint Német Országok és a Császár
 nagyobbik Fia vagy öttse mint entorstusziak, Franciák Del-
 phinusi, Angliák Vallianak vagy Ormudiának Spanyol Ország-
 ba Afuriak és Hercegye Bolvák lemmi; Kivétel ez a Hercegy-
 seignei rendit Gejza, G. László, Colomannus, Almus, idejében
 mint minden Erdélyt egyenlő Vörögyével M. Országok birod.
 Az ilyen forma birodalomt pedig véget szabasták azért mert
 sokféle veszedelmek fáz mazd vala belőlök és a Hercegek
 a királyoktól is bőve ágas hadt vala, sokszor nem engedék
 vala meg hogy a királyok fia is lemmenek királyok az Altyok
 utam, hanem magok akarnak vala succedálni, az homad
 sokszor romlásra kövelezhék az Országok.

18. Hát a buta mikor is kék birodal Magyar Ország Vörögyét Erdély-
 hez

1470

Erdély hez? Hogy Erdély a Török Birodalom által keltő Fe. 41.
 Jelenleg alá keltada a Magyar Koronától, Zapolya János és
 a Fia, hyszt hyszt királyt királyt hivatták vala Erdélyt birván, ki
 mene Magyar Országra. Raktmár el foglalt a Vármegyével
 Öggyüt, Denem Solaig biraták, mivel Maximilian Császár
 Magyar király csak bama visszafoglalá.

Aztam 1606. évi Eftendő Mátyás Rudolph Császár és
 M. Király idejéb Boeshaj Istvánok Erdély Fejedelmek
 engedteinek Ugocsa, Beregs és Raktmár Vármegyék
 Jömet in Anno 1622. Mátyás Ferdinánd Rom. Császár és M. Király
 idejéb Boeshaj Istvánok Erdély Fejedelmek engedteinek Eln-
 két Vármegyék üggyüt Raktmár Vörögye Várával Öggyüt
 Rabócs, Ugocsa, Beregs, Zemplin, Doros. Aba Ugy vármegyék
 Kassa Várostaival Öggyüt.

Anno 1647. Harmadik Ferdinánd Rom. Császár és M. Király
 idejéb az első Raktmár György engedteinek azon emli 4.
 Vármegyék, úgy mind fől, hogy Solaig Sallia és vizsra
 a Coronara hanem a két Vörögyét u. m. Raktmár és Rabócsot
 elochig biratták a Gyermek és Raktmár György birán
 az Mátyás Raktmár György az első Fia: Jazok keltada
 ha olti mardéki mardéki kék Erdély Fejedelmek lemmenek a-
 zok biratták Raktmár Várostaival. Nemestis és Raktmár Várat
 minden ahaz tartozó jöszágokkal; De annakmára Raktmár
 György Posteri ták ki fogjva az Erdély Fejedelmek fől, ezek
 a Vármegyék mind visszafoglalák a Coronara. Ezek most már
 Partiumotk nem hivatták mivel nem Erdélyhez valók hanem
 csak amellyek meg leg első Erdélyt a Koronától elszakadák.

42. ^{42.} Szabadokhoz foglaltakhoz melyekhez melyekhez fellelhető?
Hollánk.

19. Hát az. Mezősége Erdélyben mi az a Tarcumán? Ez nem külön
nő Tarcumán, hanem csak olyan hely, a hol a többi mező
vagyon mint Erdő; annak a helynek egy része kő és Doboka
más része Főda Varmegyébe vagyott.

20. Hát a Főda helyi helyek külön Tarcumánból állanak?
Nem, mert azok is csak a mezejét Varmegyébe és Főda helyébe
vannak, melyekről alább foglalkozunk.

21. Hát a Főda Nemesi helyek oda a fel- és alá-állatokat, Erdély
vannak mi az a helyek? Azok a Nemesi helyek
amelyek három Főda Nemesi helyek határára láttak és csak addig
engedték meg Erdélybe való lakásukat, míg az országban
jónak látták. s. ki tudhatná, ha ellenkezőt tapasztalnak,
azt nem is vetnék be őket a státusok és ordók köré; de
így látom már az olátság annyira megfellelt, hogy volna
őket is itteni; nagy karavánok lenné Erdélyben, mivel az ottani Nemesi-
gegek jobbakká, és velük így elnevezett mint a főnökkel

22. Hallánk már külön belső határokat Erdélyben, már városi-
ról és városirol. Valamit Bükség observallanok.
Erdélyben két külön város van, Varmegye és Küküllő
vagy két város. De a két város, Mezővárosok oppi-
dumok. Melyek közül a Küküllő városok ezek: Főda, Brassó
Seyesvár, Medgyes, Kolozsvár, Kézlebes, és Beszterce

23. Hát Főda város ki most Küküllő Város nevezetű?
Főda város Főda város, in két város, mondhatni
mivel a város nem különleges, a két város, hanem az
státusok és ordók. Hát az voltanok, és így magát a város
köré

43. ^{43.} Városok közé, városokat pedig a Mezővárosok köré, főállat-
hát, jelleget mint Főda városi lakó helyet, utat, magat
Civitasnak, utat, a státust, vagy városokat oppidumok.
24. Melyek Erdélyben a Mezővárosok? Nevezetesen ezek:
Főda, Marosvásárhely, Décs, Kézlebes, Békéshely, Régen, Abrud-
Bánya, s. Vimez. Főda város Varmegye fele a fele apró hely
hát a köré, utat, mint.

25. Hát itt Erdélyben a városok? Főda város Varmegye?
Főda város, Décs, Vajda Hunyad, Küküllő város, Gyula, Vék
Decez, kettőt igen elrontak, a fellelhető elnevezés
Zastava. Főda város egy része elrontak, melyekről
vár, vagy, vannak más különleges városok, vagy kastélyok
mert hívják pedig Várnak, hogy abban az ellenfelet megvár-
ják, De a két város, mert az ellenfelet betöltik, a két város,
lehet nem oly ki, a két város, vannak mint a városok, Béké-
sabbak, de ugyan csak köré, vannak, kerekre.

25. Hát itt Erdélyben a városok? Főda város Varmegye?
Főda város, Décs, Vajda Hunyad, Küküllő város, Gyula, Vék
Decez, kettőt igen elrontak, a fellelhető elnevezés
Zastava. Főda város egy része elrontak, melyekről
vár, vagy, vannak más különleges városok, vagy kastélyok
mert hívják pedig Várnak, hogy abban az ellenfelet megvár-
ják, De a két város, mert az ellenfelet betöltik, a két város,
lehet nem oly ki, a két város, vannak mint a városok, Béké-
sabbak, de ugyan csak köré, vannak, kerekre.

44. Kézen, Vérs Gyalm. s. több barontok nem szabad városok
és Városok.

26. Hát a Taxai Városok mi ekkor Helyek Erdélyben?
Mondatok Bolyanok ahas kúlpas ahas mező városok le-
gyenek Taxaiok, melyek minfen oly bizonyos Vitélyek
melyek töltők fegyverek, és a sokkal együtt adóznának
mint Leben, Lebenfővel, Drastó a Barcasággal, Nagy-
Sink, Nagy Sink, Sélhel, Sándor, Lőrén, magokra, Bolyanok
tehet fegyverhez képest adóznai és Taxai az az bizonyos sum-
mit adni Olyanok. Kolosvár, Fejervár, Városta, Maros-
Város hely, Kőrös Város hely, Vajda és D. Hunyad, Udvarhely
Városta, Abrud bányas, Hát Beg Városta, Vízalma, Illyefalva
Septim: György, Berecz, Csik, Kereka

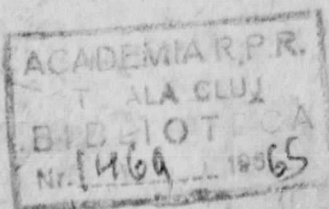
27. Az Erdélyi folyó vizekről, azok hányak s. minéműek?
Nevezetes folyó vizek Erdélyben ezek: A Maros és az Olt
melyek Gyergyas (Bék) felől való Hírnakból indult
és ahogyan húz el vagon hűt feje együtt amik hűt
A Maros Gyergyosra keresztesüljön, onna Thordavár-
megyék, kútlók és Fejervár megyék egy részét mor-
sa, Fejervár mellett foly le, Hunyad Varmegyébe, Dévánt
megyén, le Lippa Árad és Kézen fele, holott felé Ba-
lad a Felsőbába; Ez Erdélyben leg hasznosabb vize, mivel
egy s lenyeggyet fogva mind bálit bálit rajta hűt
mint Tüskésáron és Hajódon, hívált Fejervártól fogva
holott a Lőrén hereshed és portos vagon, nagy hasznos hajó-
13. Ny. B. B.

13. Ny. B. B. Ez másként is igen hasznos víz, Teremtés 45.
benne Tokos, Főváros, kecskék, Csikók s. más fele ha-
lak is nagy bőséggel; Az Olt is alkalmas nagy víz; Bék-
alán Hírnakfőre a Barcasággal fele, onna Kálvánál ál-
tal Fugaras Fővel, Vere Toronynál által meglen Havasok
Fővel s. ott, bálit a Dunába; De ez másként hasznos vize
Lőrén hereshed és rajta nem lehet, hanem néha néha valami bar-
jón Vere Toronynál hi és be járható rajta apró hajókkal
a helyek borossága miatt, másként is igen hasznos víz,
Erdély vagon ad nagy hasznos és kis hasznos, A Nagy
Samos Békere fele, a Maros maros Havasok-
ból, Bék Fővel Vágyon le, hi Kőrös Vitélye és
Kálván Vágy fele, és bálit a Felsőbába Kálvánonál
Vitélye névű Helyen, Ahi Samos pedig a Gyalm Havasoknál
indultán Kolosvár mellett foly le Nap helet fele, és bálit az
Nagy Samosban Dénel, és mind a két víz jó halas víz hívált
a Nagy Samosban a fele halak teremtés mint a Marosban, más-
ként is emek a Nagy Samosban a hereshed és irántis hívált az
Lőrén névre sok hasznos vize, a Bék Vitélye Vitélye
bálit a Nagy Bék Fővel hi hajódon, már a Lőrén Fővel
gás fel fogva nagy annyira hogy igen bajos volna hi tisztítani
azon alkalmas vize, Az Aranyos Vize foly le a Felsőbába
és Abrud Havasokból, le Torda mellett Gerend fele, és onnan
nem messze Vajda, Beg névű Falm felől, bálit a Marosban
Lőrén névű hírnak Aranyos mert a főveje között fele
aranyat

46. aranyat kapbatni, hit a Maros vizének, fűvenet mely aranyra
 izz, hogy amelly aranyat Pizánjohannostól belőle aranyat
 be, szabadon fogva a marosbányai mezei kapbatni arany
 gyet, miszent a víz nemigen talál WB. Vannak Erdélyben
 több vizek, névzetesen a Sztrig mely Hat-segvidékemmel
 tal foly Hunyad Vörögye, szabad a marosba mely 8 feneke
 afa volt Délibánya a kinevet / ut supra / úgy a két kút-
 lis az Udvarhelyi Erdély indult és mint egy kút véső kút-
 hulló Vörögyét. A Nagy Kúthulló Szege vas és mész mellett foly-
 le Balas falva felé, a kis Kúthulló Maros balra egy szög-
 omra Kúthulló Vörögye kis kút, Bonyha, Kátelefalva, Kúthulló
 vas mellett foly le, mely egyezven Balas falvánál mind két
 fenn s. Mihály falvánál szabad a marosba nem bűntet
 elő főmúltm a tüblit, hanem azt mely jözen illik hogy
 Erdélyt csak egy víz sem jö be más országokból, hanem
 Erdélyből mennek ki a vizek, és Erdélyt valamennyi
 folyó viz vágyn, vagy a marosba vagy az okba vagy
 a Nagy Samosba, szabadnak, és azokkal mely egyezven
 mennek ki Erdélyből. Minap a háromnál több hajó
 viz Erdélyt vége.

Finivit auxilio D. Stephani
 Corais de Bagoss. Die 6. Aprilis
 Ann 1741, Cum ageret Annus Fidei
 Otatis Linguaeprimi Novus.

Gloria Patri Filio & Spiritui Sancto
 Sicut erat in principio, nunc et in secula
 Amen.

1469

1470

Fide Deo, Divina beat
 Spe, Hominum, pa

Promissio, Fallit
 ari Splendida Fide Deo.

ACADEMIA
 REPUBLICII
 SOCIALISTE ROMANIA
 FILIALA CLUJ
 BIBLIOTHECA

Ms. R.
 1470

Ar
 DECRETUM

úgy az
 Approbata és Compilata
 Törvényeknek
 Rövid

SUMMAJA és Veleje

Az Melletti volt
 Biró Samuel Néhaj
 Erdélyi Országi Tá-
 nács U. Erdélyi
 benn

Descriptio verop
 alios Stephani Corais

et emolumentum
 de Bagoss. J. Corais
 Corais J. Corais
 Die 6. Martii 1741.

De Nobilibus Viduis. Trip Dececi.

Luminis rei mobiles Nobilis sine liberis usque sine testamento
videlicet defuncti ad suam uxorem devolvuntur Part. i. Tit. 98.
Part. i. Tit. 48. De acquir. his quibus libere disponere pot. Part. i. Tit. 5.
Frater bona Frater ^{et fratres in} ^{Tit. 44.} post mortem occupat Part. i. Tit. 67.
Maritus cum uxore una caro et unum corpus Dececi Trip Part. i. Tit. 48

Előjáró intés vagy Prefatio. az Olvasókhöz. az István.

Ninesen semmi ez életem javaj, törött kebb, drágább éhszoros
sabb dolgot az jó páleza és disciplina által látó Educationál és
felneveléssel, mivel a nélkül az ember nem különb az in-
velesten és istentelen szántó földnél mely sok gazdát és
törviseket sokat teremni, mely gazdát és törviseket
az Educationi cura és fenntartás sokat az emberből kiistami
s. alképpem ostann excolálódnak, sokat lenni, mely em-
beré. Ene ezélt az amaz régi Patriarcha a sz. Jób Cap. 11.
Az ember tudatlan szagban született nem különbben
mint a vad szagban a Fia; Amaz minden királyokat bölcsen
szeggel felült haladó bölcs király ^{az Salamon} ^{instruálván} a Fiait az
Proverbia mondja. Cap. 4. Halljátok meg Fiaim. Atyátotht tanítását
és figyelmeztetést az értelmű meg tudásáért, mert jó tan-
ságot adok cinetnek, az en tudományomat el ne hagyjátok. Mikor
az en Anyjától gyenge Fia válik azt mondja vala emlékeni Tar-
isa meg az en beszédemet ate elmond meg tartvan az en parau-
solatimat elly; Keress bölcsességet Keress eszeséget, ne felejt-
keresd el, se el ne hagyj az en szántó beszédét, Ne hadd el az
és meg cart tegedet, Keressd azt is, meg övöz tegedet, Amelly feje
a bölcsességet az en bölcsességet ide az István Feleletet. Keressd
és ate vellyes kereséssel keresz értelműt. Magasról fel az
és fel magasról tegedet, ti szed tegedet, mikor hozzá ölelőded
Ad ate fejed kedveségének öreg büntet, igen szép éhes koronát ad te-
néken.
Istvánis mivel különbben a tudatlan szagban lévő fölély elne az oly
Lámpához a melyben égő gyertya ninesen, vagy az Valhoz mely
veret nélkül vagyjon; Erősebb boldogok az olyan Fia, ki az
bölcs Atyóth tanításokat ki veszi és tanjomanjokat hatol meg
nem veszi hanem jó Atyóth nyomjokat igyekszik követni.

Index

Folio

Folio

Privatus Nms Lemberg 30. adoe el poloe kystelbat 50. Leant el ragadol v. aff. 55.
Prodimbol nem dozilenti, de ha colat igu 50. Kallott job bagyrol 56.
Arendal preceget degerols pere. pildasolul 50. Kallott job bagyrol 56.
Gaborat be hordo vagy azolod lere kistul 50. Kallott job bagyrol 56.
Armali se exorhalol publicaltassat 50. Kallott job bagyrol 56.
Nemességt priu legimus mit alyon 50. Kallott job bagyrol 56.
Potentiariusol ellen valo processus 50. Kallott job bagyrol 56.
Ha li az egyet refugit job bagyrol 50. Kallott job bagyrol 56.
Ha harmadporis occupalul: poenaja 50. Kallott job bagyrol 56.
A fog sagbad lere Rabol sabaditofol: 50. Kallott job bagyrol 56.
Nemes nel ha lopott marha tanitotul 50. Kallott job bagyrol 56.
Arestum mi legjen es Potentia 50. Kallott job bagyrol 56.
Nemes nem arestulit es bonumysul 50. Kallott job bagyrol 56.
Poenia maior Potentia: fogi es fogto 50. Kallott job bagyrol 56.
Arestalni lehet sabad es holtul 50. Kallott job bagyrol 56.
Arestulo Tipt. ha tudatbul gybilasatul 50. Kallott job bagyrol 56.
Ahezecrol s. hegy levelekrol 50. Kallott job bagyrol 56.
A jobbagy dijjan felul nem poenajotul 50. Kallott job bagyrol 56.
Soo aknac nyicai fentulol sabad 50. Kallott job bagyrol 56.
A Nemes Darab soo erogas jarul 50. Kallott job bagyrol 56.
Abrua Danjainal vinyjen peraltit job 50. Kallott job bagyrol 56.
Gyuleire valastol lere ellen poena 50. Kallott job bagyrol 56.
Gyuleire helo penzomind gyribulul 50. Kallott job bagyrol 56.
Hadi allapotul musta gvarul 50. Kallott job bagyrol 56.
Miskis levelett el fogi s. bagyrol 50. Kallott job bagyrol 56.
Dotalista relicatuk doljairol 50. Kallott job bagyrol 56.
Zalagos job bagyrol. res mobilis elol 50. Kallott job bagyrol 56.
Zalagos job bad ninyen sus Regi, miti qod 50. Kallott job bagyrol 56.
A kriti emolbol Testamentum nem admittit 50. Kallott job bagyrol 56.
Lid menyj seshija van a bet korymarol 50. Kallott job bagyrol 56.
Rendeston egy helyet a postone ellang 50. Kallott job bagyrol 56.
Titolon vali egy helyet poenaja 50. Kallott job bagyrol 56.
Megholo job bagyrol res mobilis elol 50. Kallott job bagyrol 56.

Index

Folio

Folio

Feleto poenaja mintu origadile 59. Ha a potentia fajoz pufferi cana 53.
Ha melly falu feletoletant poenaja 59. melly Törvényel gvarulhat 33. Naolat 64.
Erden lapuio tholok pateri nalt poenaja 59. minmiltat hat kagjott az Orszagin
Ha a Tipt gkubul a malefactoral poenaja 59. arbitrio Canfantiun 56.
Ha privat Nms a latrot meg fogad el boepatja 59. Notat gyralis Dietau lere 56.
Rescriptumol a malefactor mas Tiptel 59. Erdely gvar napl partindbat rehellerealni 56.
meg bintet herit 59. Person venit lebe inhibitoral 56.
Crezere verhele elotth gva ne adassch 59. Calumniad misor mara az emb egykor 56.
A Rabolat Varos. gvnnye Tintolozhelvin 59. Qving. Casusolba de perfonti gparicio hell 56.
Tipt vagy Tintoloz tarto ha rabot boepat el 59. Az 5. Casusolon ki vit kaplon: gvar evocal
malefactor ellen tollat attetuo gy mistho 59. in mortuo homagi o gvincalul 56.
eliar ceneal 59. 61. Phibio teod: Diehell kenni seend ki ad 56.
Duns Tenzis, sehet utcebet 59. Elb Novdal elin embing regen trunkmstot 56.
malef: bonumitula keros elotth gventalul 59. Perno venit den valo remediumolul 56.
Gijlhos Nemes, a directu v. krelme, pferal 59. Az Novumban lere gpepusolul 56.
Nis parazul, more, Naalel el Virgis poenajot 59. Novum cum graatit add a Canellariu 59.
Atthott s. anyott pndalmazot a Tipt meg bint 59. 5. Casusolba: Delib. homi edumit 56.
adott meg veru: s. legetvagatit el 59. 63. Coniicta parst in Captivaltit 56.
Gavargokat de a falu meg fogi tartu: 59. Apellao abteris causatol admittit 56.
Kallott job bagyrol Nis insurg. tarozul 59. Erictorra valo fogasba observao 56.
Saleromot az Ors. kiviul a sabad. 59. Koval valo tiltas Novdot ne excludat 56.
Residentia gforzde Tors: ki elot alyon 59. mint kengit torv. pottiad paragra 56.
Kines calatit irant valo observao 59. Ha dptig: napra a D. Terd torv. n. polg 56.
Hamis plint vero s. az elot Notatit 59. Ha masor priu nem titerne Tors, in de 56.
Hilo sefeket egy helyet mas el nikel 59. Tol emantle Relator. parastellu accept 56.
Lehelelet nehany Casuson ki vit 59. Exceptio gphibita hamis bagyrolul 56.
v. Tablira vocalni subp. p. 200. p. 200. 59. Divitobad az gphibio nem admittit 56.
Kichy Dermal magabul a torv. 59. - ex cipi alcatit az el chlyt 56.
Kichy job bagyrol orolzo n. vekerura kire 59. Commu ba es oculatid valo observao 56.
Adas es verelth valo mghinalatolul 59. Törvényel levelett reformajantit 56.
Varosolba Nemes el lalul sabados 59. A Duplex Citao mi kor admittitit 56.
Pars. quarta. midon Valali ket sekre gfonal. gpari- 56.
Ali hatalmas perel s. turbulna a Törvény 59. hora Citatit observao 56.
nek rendit amak poenaja, ha fenygeti az 59. Regipert mitta pallitajaba observao 56.
Törv: Törv. 200. a paraja 59. Fiscus ellen valo caus. adarit g. Novm 59.
Transmittit reform: elin adatit 56.
Fiscalis Potentia Tipt Citatitit 56.

Prologi Tit 3-4.

2

Continetur secundum verum usitatum. Quod tibi vis fieri mihi fac.
non tibi soli. Sic process in terris vivere jure poli.
Inferiorum Legem negligendam esse, ut superior impleatur.
Polgari Törvény az, mellyel ahatmelly körfegy vagy ahatmelly város
magab fien tisztelegere és emberetök járakra beret.
Mondatik pedig Polgari Törvénynek most mit egy tulajdona csak azon
városnak: hanem felelősen érhetni ezet.
1. Hogy az az minden város körönfegy keppem el/2. Hogy
minden körfegy arvaj város magab fien tisztelegere
és magab meg maradáskól oláert magab körök beret.
3. v. Meltőfajára néve a Romai Törvénynek meltőfajára mutat.

III. Titulus.

Mikoda különbség legyen a Termézet Törvénye és az emberi
Törvény és a Polgari Törvény között? A Termézet Tör-
vénye különbség egyeb törvényektől eredet beret meltőfaj
és hogy Istentől beret a valózhattlan Törvény, egyeb Törvé-
nyekkel pedig egyetbe elnekmásutt nem. Amelly törvényel
minden Nemzetek körönfegy elnekmásutt Nemzetfegy törvények
mondatik.

IV. Titulus.

A vitézölő igazságait és az Törvény tudásait.
Duo principia sunt necessaria ad militis officium et perso-
nam Primo. ut cummeret reliquos militum referat et sti-
pendiaris adferat ne sub nomine militari modo esse de-
pendatur. 2do. ut salutem et aet. qd mortem non velle
evitare pro defensione Principis legum et Republica ut a sig-
nis sine vexillis nollet recedere sed signo dato Congredere
in hostem.

Prologi Tit 6. 8. 10.

3.

in hostem et stipendio suo contentum esse. Secundo
Militis nra Patria jure Communi Regni no debent, quando
non sunt in Capis seu expeditione, nam tunc eos Capita-
neis debent conveniri. Testamentum etiam militare vales
immo cedunt alios Nobiles in Testamentaria dispositione
Juris prudentia est Just. Scientia ad faciendum, injuri vero
ad evitandum.

VI Titulus.

Mi legyen a Törvény és annak tulajdonságai? A Embri.
Törvénynek csak annyit vágyon helyet a mennyig az fien törvé-
nyektől elnekm távozik. 1. az az nem ellenkezik, az ollyan nem.
Neket állandó ha elnekm egy darabig velle.
Lex debet esse Justa, honesta, Possibilis, ubi consuetudin
Patriae accommodata loci & temporibus utilis & necessaria et
manifesta non obscura vel ambigua.
Quatuor ex Verbis Virtutes Collige Legis. Permittit punit im-
perat atq. vetat.

VIII. Titulus.

Az Kellő városok Törvénye az, hogy azon városok Privilegiis Tör-
vényit mellyekhez nagy hittel kötelek, ha az ahar lakos magab
meg tartja másalis meg tartatja.
A Polgarnak olly ereje vajjon, hogy a törvényit a jó/valas és ol-
tebi alhatatosok.

X. Titulus.

A Polgarnak Törvényi ereje vajjon Prolog Tit. I. izz. hogy
ha valaki azö heresetök emlit a Polgari, a körönfegy törvényit
látatja seme elia videllni egyra tekinteni. Elig az Polgari
meg körti tejeze ti3 gztendő ha addig más elnekm velle

XII. Tit.

XII Titulus.

In quibus fas non invenitur expressum procedatur
equitate. Sempiternus vero legem imitatur non contra

XIII Titulus.

Judex dicitur quasi fas dicent & ius ministrans Populo.
Mihos a dicitur sententiat monachum nem, Babnah a zal
avalah & tötörjt, hantm mib allagadot meq valahineli
igazsaga az magjara bötök meq.

Actor est quasi accusator

Oljansa tenis Fördöjt, melly minis hatalmot alatt n. Babah.

Judicis officia sunt. Primo. ut sine affectu expectet allegaciones: Trip
Secundo: ne alicui parti ius suum claudat, sed omnes partes, ju: Part 2. Tit.
75: 82.

Vix ordine servet. Tertio: Ne alicuius iudicet qm legibus
& consuetudinibus Constitutionibusq; praeditus est. Quarto.

Quando voces discrepant, cedat seniori parti ut docetur

Part. 3. Tit. 2. Modice honoraria recipere possunt, sed non
licet iustum iudicium vendere. Quinto: Non debet esse
greps non moveatur prece, odio, amore. Sexto: Non de-
bet esse nimis crudelis nec pinguis sed dignus.

Iustitiam videt, Judex excedere qm nimis pietate ductus
et ex misericordia etiam non rogatus officium suum imponit
Humani iudicium quatuor modis solet perverti: Timore
Cupiditate odio. amore, precibus, infirmitate, et inconstantia
et neglectu Timoris Domini DEI. XV. Titulus.

Judices Civitatis non secundum allegata & probata iudicare debent
Tripas Part 2. Tit. 75. sed juxta leges privilegia suorum
Part 3. Tit. 2.

Postquam Judex tulit sententiam, Judex esse desinit in cala
& sententiam mutare o potest, si bene si male pronunciaverit
functus est suo officio. Cujus iudicium, si partes optant po-
tendari, penes prohibitionem, Revocandum, Repulsionem
vel appellandum.

In Civitatibus prohibitio et repulsio non admittitur. Part 2.
Secundum allegata & probata ferantur iudicia, sed si sentiat in
nocentem aliquem, cum omni modo liberare videat si non
potest committat alijs ista immolentis, causa de iudi-
candam
Conscientia mille Testes, ea igitur quae consistunt in intellectu Ju-
dici & probant per simplicem ejus assertionem quae solus Deus
cognitam habet. Conscientia iudicis qm iniquitatem pedare
iudicium non admittitur. XVI. Titulus.

Judex per viam testimonij interrogat & tenet testificari de se-
cretis.

Pedare iudices sunt Comitatum et alias sed iudices
Causas dirimentes his adduntur Civitatis iudices, qui Causas
appellatas ad superiores iudices transmittunt revidendas utrum
iuste vel indebite pronunciaverint Part 3. Tit. 10.

Cum Judex videt in facie fidei Causam iniuriatam & pro se agi
vel geri, non est necesse ut Testes statim mandet, sed ad instan-
tiam partis tota bona fide et ex auctoritate sua secundum
Conscientiam sententiam offerat, Convictionem in violatione fidei
vel alio onere statim puniat Part 2. Tit. 69. melius enim
est probare aliquid per ipsum factum, quam per Testes.

Tortura o ad.

Az atyafiak között az özvegyek nem hűbbi perrel kell meg lenni Tit 45.

Az atyafiak között mikor kell meg engedni az özvegy özvegyét és min-
kor nem. Tit 46.

Hogy az atyafiak között meg özvegyek, ha együtt magva, szaks
a másikkal áll, haláluk hátszágra mentek volna, akkor rúllók. Tit 49.

Mint álljon a jószág két atyafinak leányról egyjárnak, lehet két
lomb között, vagy több között. Tit 50.

Az atyafiak fiaik között való jószág özvegyről, és az atyafiak fiainak
való méltóságáról. Tit 51.

Mikoda okból kényszerítheti az atyafiakat hogy velle meg özvegyek
és a fiainak az atyafiak Tit 52. 54. az özvegyek mindenkor at-
tyafiak hatalmában vannak. Tit 55.

Hány lépés szabadul meg a fiainak az atyafiak hatalmából. Tit 56.

Az atyafiak az özvegyek maradványait el nem idegeníthetik. Tit 58.

A tereh fel vétele 3.féle, midőn valamely jószág meg vérojinete
felvételre való, hogy az atyafiak vagy atyafiak vallás tételét az eladott
jószág felvétel meg állja, meg tartja. Első/másod nélkül való török.

Sárga arany, ezüst, bűnség hivatala és ennek minőség helye.

(Másonk.) Bizonyos jó okból és ennek helye vajjon néha néha min.

(Harmadik.) Ha feltehető való bűnség kényszerít és ennek helye van. Tit 59.

mindenkor így van a jószág el adásában is és ez hármat kell meg viz-
gálni.

Törvény szerinti való meg hivatala a jószág el adása előtt
bűnség, képpelm meg helleven lenni. Tit 60. mert ha meg
nem hivatala az atyafiakat törvény fel vizsgálva lehet és kiverőse a
véro-

érvét, excepto afejem maradvány ember dolgát s. a rabokat.

A káptalan s. or, zárg, bírój a vallások s. kötefelet így tartozó irni
az mint vallás ibidem Tit 60.

Ha az atyafiak Contradictálnak a bírói termináljon mikor tejjek a
pléne, ha lenni tézik, aharkinek adhatják.

Különb van a zárgor jószág dolga, mert az amenny van csak úgy s.
amijab adhatják el s. válthatják ki. Tit 60.

A jószág elvétel és statáro sokas az atyafiak utam közelebb vadmata,
jószág hi váltság bann, de nem kövesszel hanem így a mint a kösej
levélben van írva ibidem.

Mikor edgyik atyafi el idegeníti más atyafi örökséget, vagy az atyafi
fiat, szabadon meg egy nélkül vizsgálva lehet meg az atyafi bűnség-
köz bűnség. Tit 61.

Mindenk vallás tételét nem hivatala meg a mellyekkel élnek és
bűnséggel szüvednek. Tit 62.

Statáro mindenk vallás tételét utam hivatala meg s. mellyek
utam nem kell. Tit 63. és Consensus Tit 65.

Mikoda a király Consensus midőn a király a jószágot melly a ki-
rály illetne másra engedi. Tit 64. 66. Anno 1351. hde okmány.

Mikoda a Contradict a jószág felvétel, mikor kell abbahitattaj és hogy a fo-
gadott fiaik Statáro és király Consensus nélkül ben mehet a jószág.

Tit 66. 67. Edgyik vérség való atyafi kötelem utam a másikkal
minden statáro nélkül foglalhattaj a jószágot. Tit 67.

A leányakat nem illet a jószág, az özvegyet kell tartani, a leány-
hi házasittani ibidem és Tit 101.

A jószág hatalmas el foglalóit hatalmasul kell hivatala intra
Anni. revolvonem, Vm enim vi repellere licet. de ha eladott
töle benne evocálni kell s. Capitalis Sententia mara. Tit 68.

Amid-

Tripart. Part 1. Tit 63. 66. 68.

Nullum jus est, in dñi Valah: le mond ajósbágról hogy tovább
fém igazságát. közt az eladó ajósbágról nem tart, az adósa
fém nem száll hanem királyra; de visszajáró az eladósa vagy
Successorisa le élén a Sumát haigy hi nem körmagát és le
nem mond ajósbágról Tit 63

A Tserénél mielőtt találóak a Berét Tit 70. találóak az jósbágról
nagjabb haszna vételeért, és a Berét jósbágról szinte így száll
Atyafiakra mint a mellyen Beréltet.

Calárdással tud Berétől nem állandó, és vissza veheti az Atyafi.
köz beérkel a Berét jósbágról Törvényem egy Octav Tit 71.

Miért nem hiattak meg a Berét a mellyen jó Bere hozzá az Atyafi
fi nem Contradictio, hűt élt a Berét jósbágról Tit 72.

Ha a Berét jósbágról az eladósa leány ázat illece, a Berét illeti
ha meg nem állandó bhatja az Erictor vagyza kell adni ajósbágról
got, vagy mi a miyis élt és hasznost Tit 74. és Tit 76.

Qui sunt legitimi Impetores? Causante, Successu juris agentes
non presentarij, vel violenti occupatores, nam Contractus, non
tenuit quis aliorum defendere in bonis emptis venditis Tit 75.
Arévit ha Valah: törvényel keresi, szállt az eladót, mert ha
nem szálltja, el veszi ajósbágról, az eladó fém tartozik által-
masni Tit 75.

Ajósbágról el ajándékozi vagy el adósi akohal, hi ajósbágról bízott
ö magok semmellyel Berét nem perel bethet, Tit 77.

A Proscriptorok 1. hány napot 1. esztendő tart Tit 78.

1. Egy sempillantásban mielőtt sullyos törvényét nem apellatja
maga

Tripart. Part 1. Tit 75. 77. 78.

maga általmas az ember és ah in instanti Babad Part 3. 21.
A Xms kmh meg fogása in loco delicti. In indiel Verbozum.

2. Hat öráig: ha a Berét költöz benn nem tiltya a sententiát
avagy egy nap alatt benn nem tiltya Part 2. Tit 58. 59.

3. Hatmadnap alatt bethelhetik meg Berét: vel a kiofjln mara Beret-
tak: A Berét adósi bann vévő benn ha dñt nem költöttek
hatmadnapot kell tartani Ország Törvénye Berét Part 2. Tit 59.

4. Ötödnapri indó milas: midőn Valah: igyri hogy ötödnapra ember
aja a Törvény elött

5. Hat nap van a Terminus Ottavado a végig a melly a benn
tiltis nem fog.

6. Tizen négy nap alatt Fopaint tartozik tenni a Vármegyze.

7. Tizenötödnapri, mielőtt Valah: marháját adósbágról el veszi.
like, ha addig hi nem váltja a Creditornak marad Part 3. Tit 28.

Ha is: napra a Felperej el nem jó, a foglyos kezéig el bogyat hatni

8. Harmincznapri indó milas Testamentarius Titorek adig inuenta:
rimot irastanak.

9. Hatvannapig tartanak a Fejedelmek nemelty parametolati Part 1.
Tit 33

10. Hat hónapig, ha az örök téggel meg hi niale magához nem váltja Part 1.
Tit 60.

Városi helyen esztendő egy nap Part 3. id Tit 15.

Az statutionak is egy esztendőig kell lenni

11. Tizenket esztendőig árvah ellen minet indó milas Part 1. Tit 77.

12. Tizenjole esztendőig nem idegenitethet az árvah jó módjával Bágat Part 1.
Tit 17.

13. 24. esztendőig korabá alashorá veheti jósbágról ibi dñm.

14. 32 esztendőig lebe ellenzeni a másfél bírói jósbágról Part 1. Tit 78.

Az injuriatit adig indithatják meg

14. Tripart. Part 1. Tit 80. 82. 83.
15. Kent kéhet illető dolgok 80. e szöveg indit hatni mely
Minim. időket nem mulattat el a bűnös mulás? 1. A zálagos
megadást 2. A gonyság mely büntetést a bűntekat utasítat
hatást, árhat, kiad. / 3. / Atyafial köze és köz Városi ál-
lapotot illető dolgok bann / 4. / A rablásba estek ellen
Jem fog Part 3. Tit 14. 15.
Felbenn Balaghatni a bűnös mulást Contradictional gteba-
tioral In Indice verborum Verbo is en fud.
Zálagos jószágot binni bűn i. lélek ellen való vétel Tit 80.
és a zálagban véro mondat k más ember jószágát hasznave:
vőznek és aderek pliznek mely kérik. Itt idiglen veze-
delmes és károztatva méltó mely tartozat Tit 81.
Zálagos jószágban üdömulás nem engedte. Tit 82.
A zálagban adott jószágok köz bögnél fellyebb elnem zálagos-
hatni Tit 83. Ahi fellyebb el zálagos. Itt a mennyi kuzjan
amijum Valebattya kys. de a fiaj köz bögnél yab. A közbö-
vőm írtetk mind jószághoz való földetk k. mely becsül.
tése Part 1. Tit 83.
Határokat mely válagzósáiról igazittáiról Tit 84
Möduvénis maj hatari Talu földetk más új Talu Pallionak
alhos Contradictional a régi Talu birt. titesa mely mestha az
új Talu da telepedit hatart erdöt, réteket de kell Balaghatni
az új vana telepedettk Tit 85.
A Derek határokat hi Balaghat földetk, jó metáliggal v. 83a
fogalhattis ibidem.
Minim. hatart jart levelek jöhs. nem? Amely metálist yab.
Dieturral es zoha nem eloe a Peres nemjö. Jön pdinga mel.
jek Ország Biraj Forviny látáskkal kellnek vagy atyafial
Bonydók.

15. Tripart. Part 1. Tit 88. 89. 90. 93.
Bonydók albu vásárlat, vagy Birak Kaptalan jarasokból,
épha az Metálig talbam Donakbam a hatart nevezve van.
nah. i. a gonfaluk élék, nem az birtok völe más faluk Tit 86.
A Vizek áradafa elnem veszteti ha el Balaghat az hatart, Ba.
bun más földemig gáthak kütis. De ne tegyen más Malmanak
vagy földetk károsra Tit 87.
Micsoda a Léany neje és ki kő hell mely fizetis? A Léany
neje az mellyet adnak az Atyai jószágból való szagos képen
az Atyai nem fének jelen séjere Tit 88.
Léany neje deo hogy hell ki fizetis? Neje rébre of birtok az Atyai
jószágot melly Léany ágot nem illet i. nejevök rést mely be-
vüllvén, az ártit adgja a Léany ötk birtigen tegyenek, egy
neje rést hell adni isak, keresetk kütis kütömis Tit 89. 90.
hogy mely tudgja illeté Léany ágot.
Hajadon Léanyok Atyok ellen vallit nem tehet sem Tit 91.
nem tehet nek Tit 91. III. 112.
Jeg ruháról és Parasfer numról Tit 93. Jeg ruha a Léanynak
vagy Atyának Ura jószágából el kálá talit jutatom Para-
ferman amellyet kábasság idején Ura Atyá, Amja Atyok.
fiáj adnak Tit 100. Laba Záblós Ur Felesége Dossa 200.
alább való Záblós Ur 200. és az alább valóki az jószág
köz becsül mely becsülvén a gteint. mely hallvén az or-
veij. Atyafial hi vehetk a Dost, de a réteket megöhet és
jószág jövedelmek köz bögnem nem offimáltjék
A Laba Záblós Urak kék? Tit 94. Jeg ruháról fizetis
fel rést plizból fel rést ingi vagy re mobilisfel
fizetk.

16.

Supern Part 1. Feb 97. 97. 98.

fizeték, és mobilis, a vájáróknak eladható marhája, és bennük
marhákat, a földözött hintőföket, fejezve Dörsben nem a
lepusztultak. Felt. 95.

Ar Azsonj első Utatúl egress Dógh a mátihoi felettk. per
Consequens vehettk. Az jegj v. hat Urak j. Bagabot kell.
fizetni Fia 96.

Jegyzet és megjegyzés miképpen kereskedni egyfelől a Tíz 97.
Király és Tisztánál, másfelől pedig a Kereskedés minden részénél.
Lásd az Örvényét, hit mag. Ura Newell V. fel; Ura József B. fel.
his nem sebecsek. ha Dossát a birtokos B. felülről nem haladja
hatalmát hi sebezhetik; csak hogy Dossában illő jövedelmek
hell adni. J. jövedelmek Ura J. fel a halálos Tíz 98.

Hemes Embz mar lájál, felesége, gyermekei és Atyafiai hozzá
való megörösis így van: mind az övéjének és mind az övének
Atyafinak a res mobilis elbűl egyenlő részadnak, a beke
res lovakat és útra jobbra köntösöt elvérem az övéj, és az
Atyafiak a fejevességét övéj kiorul.

Amey oßto vte Atyafial, e, hi hi Bas. tawah, Attyoh se, mobility.
 Leibül rézt nem vedetach. F. 100 99.

A Saaremaa Gümnaasiumi Vöö legelisel Atteafail Aru-
 töl Atteafailist aru aru ajandik, et Meenapõõs ja maa-
 Ura hõlga utamm of 30 rüüliinil, ha gjermei nlm marad
 lücha fõrj hez mäshõz mezzelnis magad tasehattja ha gjerme-
 hi vammatis mezz halvaim a meenapõõs Atteafail Aru-
 magad veheirik, ha gjermei marad a aolra päll eaz vöö
 legelisel

Tripart Part 1. K^o 100 101. 102.

17.

100 legény vizgára nem veheti; De ha gyermekek s. testvérek
nálluk meg halálra afféléval eshet Testvéreimot. /Urának
maradnak Lát 100.

Ötven lovát mellyeket Felesége is gőz gőnyvőre a Xmas Ember
Tefantumot véhet róla; De hanem céptál, Fia örök ségéhez
hall Baimláltni; átvemmel kevessebbet egyaránt hall a Zsanis;
De ha öptöl maradvat, fémi ereje mincepen a Tefantumot, hanem
vala amleniji része róla a Tefantumot, benne, atöbbi Attya
fiakra zátt, hi fizetven belötte a kváralitumot és Döst, ha
elöbb hi nem vevett részt a Attya kalilantum, mest ha vőte
vel, hi ha Baitapokra tudatib és az leány nejjedet adjaál Tied 101.

Nem az embert midőn jó Bajtól elvez, ha azo elhagyja hogy Felelőssé
 illesse, Felelőse nem is b^e isassa a levélly^l hűlőm^l nem illesse. Fia
 102.

A Zalatogorjói Bányáért az özvegyet és leányait is pénzben
van, és a pénz is mobilis, ha az utóbbi ötéves formában kö-
tve van, adható a Zalatogorjói Bányáért 102.

A zárvány vége jégzabólis meg kell adni a Dótt. Tár 103. --
 az az Urangonfőszáncra a felesége jégzabójával nem vég Tár 104

Paráznaságait az Apzámj jegy ruháját elvezi, de nem Pará-
fermmát Tízios. De ha a 3Ura elűve Paráznaságait, jegy
ruháját sem veszti el, sem mely nem ölelheti azután / ha vette
bát / ha másodszor vétekeznék.

Az Atyafiak hörgője mely Endashtyáidtól való igaz ájziból való,
 a magzatok, de határozottan kizárta az igaz ájziból
 való magzatok, büntetést és Atyák Amjok jöszöge, sem
 illetik. Tíz 106 & 108.

Harmon Heppel -

Három helyen engedheti meg Felesége az Urak a jövedelmét
jmv. Mitől az a Felesége jövedelmét öröklő és öröklő
200 mitől Felesége jövedelmét öröklő, hiteleset ad.

3. Habalala örököse megengedi, és nem kényszerít, vagy Testamentum
vagy felelő. Merőhát a hiteleset felelő Fele-
sege s meg bízza a bontam minek helye. Tit. 109.

Az Urak Felesége mint tevékenység más vallást jövedelmét
mindenfélre jövedelmét egyenlő el közzé, és zálogban
vetté. Isal hűzje azai legyenek, és az véreket mindnek
hűl ne gyúdicalljon a köcs. Tit. 110. mitől az a köcs
nem szabadon.

De legitima et illegitima Otate Pueror et eor Constitutione Pen-
satoria, Perfecta Otatis sunt Mares 24. Annos, Folmnd 16. N.

A Felelő 12. évenél Procurator valhat, és egyenlő. Zálag
gönd adósságokról és egyenlő, korolba drágol s. hűt.
23. és egyenlő mindennél se, mobilis elről perelt bevenek
24. évenél: mindennél jövedelmét el adni cseréllni birt-
sabadon. Tit. 111.

A Leányok 12. évenél: Procurator valhat, és egyenlő. Zálag
rúl zálag, jövedelmét se, mobilis elről perelt bevenek. 23. évenél.
minden félről, isal hűzje hajadonok, mit Fele, mevenél
meg birtatja, nem levén hajadonkorolban magokum fogolba. ibid.

A Tutorság háromféle: imo. Fővélő, Birt. Való. 2. Testamentum
Birt. 3. v. Fejvélővel adata. A Tutorság vagyon. birt-
nok, az árvák által magokum. De minek járól és jövedelmét
el idegeníté. Tit. 112. A Tutorságról lass ibi. Dem.
A Tutor involuntaria hiteles embereket jövedelmét hűzje jöve.

jövedelmét, jövedelmét adastól és az háromféle Tutorság
affirmativa hiteleset. Tit. 115.

A Felelő ágy jár elől a Tutorságban. A Leány ágy valós
nem birtatja a Tutorság, ha Leány ágy nem illet a jövedelmét.
A hiteleset jövedelmét a Fejvélővel hűl hűt. Tutor Tit. 116.
De nisa a Leányok hiteleset Tutorság in Bonis uxoribus
legum Conventibus. Tit. 117.

Agnatio fin. ágyról való Atyafi ság, Cognatio Anyai ágyról való
Atyafiakat jelent. Tit. 118.

A Tutorságok hűzöl a Testamentum Birt. való, hiteleset minddal
hűzöl, elsőb atóbb Tutorságoknál, és minek a Tutorság
a jövedelmét állapantam jár, meg a fogadottakat a Le-
nyók ellen admittallja. Tit. 119. 120.

Tutorságok nem viselhetnek, a felelő és jövedelmét veszté, reit-
tekel, a téhözöl, a hűzöl magokum. A talma alá vónak, a hamis
hűzöl, Tutorságok veszté. Tit. 121.

A Tutorságról ex causa birtatja a Tutorság magokum. (Imo) Gjes.
meket Sol ságával s. lakó helyek meggye vónak. 2. d. 6.
Ha Sol fatyok van Sol Vármegye, és ha Vitély, vagy mas
bajos birtatban van. De Sol. Megeter. Uxor birtat. 2. d. 6.
13. Ha birtatja. De Sol. 4. d. 6. Ha irást nem tudnak. 15. d. 6.
Ha ellenfele, az árvák vagy Atyának a Vitély. 6. d. 6. Ha
felelőbb vón utra 6. annos. Vel non attigie 24 annos. Tit. 122.

Ha az árvák javait pászolják a Tutorság hűt amjót hűt. 6.
tevéken, vagy ha egyenlő nagykörre viselt a Tutorságok
hűzöl, öröklő bevétele, veszté, tartat. De Sol. 1. d. 6.
vunt, ha hiteleset hűzöl magokum. s. Ha az árvák javait
elvezé.

Tripart Part 1. Tit 124. 126. 128.

20.

el vezsegeit. 2. Haaz arvaak fűk segetre való ki nem
adjaik. 3. Haaz arvaak ok nélkül rongálják és gon-
dól partján. 4. jó erkölcsökre nem tanítják. 5. magok is
rossz erkölcsűek vagy felelősség, felelősség, magok /amok/
éle. az arvaak jogait és magok kívánságait betartat-
tatni és az arvaak ellenfelei. Tit 123. Efeléért neven-
telen horobban a Tutorokat nem vádolhatják hanem in
legitima deate perelhetik Tit 124.
Az arvaak Tutorokat in legima deate akaratokkal nem
hagyhat az Atyák, dekei örököst hadni, de az elmélet
forgatkozva arvaak mindenkor Tutor kell. Tit 124.
Az arvaak caplálása való dolgokban és egyéb fűk seget
üzgők ar arvaak terhek, felölök való felelősség felvehe-
tik és jogjagokból a mennyire kívánták mindent ven-
delhetnek, de az arvaak jogjagait el nem idegeníthetik. Tit 124.
A fűk seget meg örökösi kívánták adhat Tutor rossz Tutor kel-
jében Tit 125.
A Tutorok minit perelhet az arvaak forgatkozóják /meg/
bizonytalan vagy Tutorok levéllel. /Revisiónalig mellel/
perelhetek Tutorok híre nélkül köcsöt nem tehetek Potha-
for sem valhatok ha telje, idejéekis Tutor híre nélkül
evölencik Tit 126.
A Revisiónalig mint Privator: levél nagy ereje és haszna
van, mert ha az arvaak 24 é. fölül: éle elvát helytelen valakik
jogjagot arvaak vagy köcsöt terhek, meg ki hatyag fűk seget
32. é. fölül: forgatja alatt, amely hívás mellel perelhetnek
Tit 128. Egy

Tripart Part 1. Tit 129. 130. 133.

3 21

1. gyermekek seget ellenek kezdő problem ante legima deate
a Revisiónalig ereje berint nem tartozik meg felelősség ante:
felvétel 12 é. fölül mihor Privátort Vallhatok hafelelősség
Addig terhek nélkül meg ki vattachatik Tit 129.
Az atyá idejéek kezdő problem tartozik meg felelősség az arva
etiam ante legima deate Tit 130. Contra Part 2. Tit 50.
és a batis jaraiba Jtatisbanis tartozik Tutorok alit meg felelősség: 13
Ereatore, Pupilloz illegima deatum in homagis illoz Con-
vinentur Tit 132. et Part 2. Tit 23.
A becsü az ingo markid és vezsegeit álló jogjagok istáke /se/
való meg batisozása: köz becsü elnek inkább /egy köcs/
becsületik 100. girara és Xenus ite, ad 12. deha embes-
minet rajta. 1. Pussta ad 1. b. ha épületi fines ad 1. q.
Egy jobbaj ite, mellyen lumb van 1. q. deha lumb minet rajta
se épület Jalu berit fines mezo köz tartozik a batis közre
nem /famlabatik /contra vid Tit 133.
Egy királlyi /fainto fölt/ vagy Erdő köljának közbe eme-
telhet bezen 72te /fellesse 12te.
Egy királlyi etek ragyon 150. köljök a fölt becsületik Tit 133.
Joh lumb telintik áll amasba egy jogjag becsü 1. /fölt/
Binim való maragot /ajba/ 2. /leány neje /atagot jogjag/
meg fizetése és jogjag ki váltásába in /apitali sententia/
mellyé várat herket megölet és hazon vevő helyeket
köz becsü a fölt jövedelmekkel /ajuta /baltah meg becsüti/
3. /Ajuta /baltah meg becsüti /ajuta /baltah meg becsüti/
majorok becsülocad meg, de a Jalu decham hívul fűk seget
a barom egy becsülocad meg mint a vásárbann hely

De ha valamely özvegynek lakására Ura lakata meám
 fahajtrani kell örök seget, a Fatum kiírattj úgy kell becsülni
 mint a Leány megjeddlen.

De adosságy és Biróságok fizetése a res mobilis és maradv
 iger árhoz felerint becsülni nem hűz becsülni.

Hatis Járásbann vagy igazításbann elneki hűz becsülni
 hogy a seth fűle, tővő mennyi girara becsülni, amgy Nemes
 Embz hűtivel teheti öveje a pntendens Tit 134.

Part Secunda.

Leges priores tolluntur per posteriores, Usus realis
 et Continuum sepe tollit legem

Secundum Novas leges debent judicare siue sint efficaes
 siue prioribus citiones Tit 2.

Midőn az Ország népe vége valamely dolghoz és irraté ad-
 ják a Fejvellembe 1. Confirmitiá a Fővegyis Ország
 Decretumira lépben Tit 3. Kép jellenti a Nemeseket
 közfé a Nemeseleneke Tit 4.

Midőnek kötelesek a Végezések 5. Fővegyek meg tartására
 meg az idegenek is csak legjelhivel a végezis, de Ország
 belső elj hivel legz midőn meg birtokosok nemis
 ment birtok, magokat mint az idegenek Tit 5.

De Magyarok Jólisa 3. fundamentumról vőre eredet imo
 Ország hűz öngy végezéseből 20. A kiírattj Privilegiumból
 30. De Ország Birágy Sentenciájából Tit 6.

A Privilegium két féle, közönsegy a mely állandó, magá-
 nos egy hűz fűlelljre mely valogy paramba Successorok-
 ra is fűllna Tit 7.

De hűz öngy Decret.

De hűz öngy Decretum erősebb a Privilegiumnal, hűvált mi-
 hor a Decretum nyíllván fűll valamely dolghoz Tit 8.
 A Privilegiumnal Salvo jure alieno hűt lenni Tit 9.
 újabb vámosat bekadalmokat és mélyfőljire, egy a soladal-
 mosat a hűz elött helybelivel nem egy napra engeske a Fe-
 jevellem és ne legyen az első vámos vagy soladalom elbora
 tására Tit 10.

Njölz leppelm somol meg a Privilegió 1. mikor a hűz fű-
 baságot advak ellene beletegnek 2. Mikor fűz-
 legz idegen nem el a Privilegiumnal 3. Ahi fűzabá epik el
 befor a Privilegiumot 4. Mikor más ember kíraraadják.
 5. Mikor a fűzabá ságot a Fővegy le fűllitgya 6. Mikor a fű-
 baságot ellene mondanak 7. A hűz fűz a belsöt meg
 erütelemit 8. Mikor a fejvellem letetesi a Privilegiumnal Tit 13.

A Perfect hűz fűle Authenticiu. Mint a fejvelmek, Ország Birágy
 Káptalanok, nem Authenticiu a több Nemesseke Tit 13.
 Quorum Regum Principum Privilegia et Donationes ferrentur
 et quorum non vide Tit 14.

Littere transumptae sine originalibus non valent nisi per Capitulum
 per litteras Regni fitorias expressimur de expens originalibus Tit 15.

Ninemün jelekbul ismerhetni meg a hamis leveleket Tit 17.

Evocationes sunt simplices vel peremptoriales Inquisitoriales
 et monitoriae Introductionales et Reambulatoriae Tit 18.

Ahi Evocat. Hűt batart jár, abba a Vűgyel jűz fűzgy Nemes
 ember legz, hűlvőbe legyutiot nem tehet a Cancellis-
 táhom kiírul Tit 19.

Haratalak hűz Vűgy se

Trip Part 2. Tit 20. 22. 23.

24. Ha valaki Ur vagy más ember Ország Gyűlésére vagy más
Törvényre más ember hi a fön Gyűlésre jött meg ve, végül
Bírálnak, Gemelly, Bér, Cancelli, Adáktól ide, tehát a Pa-
ragyhi fel. Tit 20. Tilalomról és megkínálta, volikidm
Ahi a fön egy dolozba Regius arag Biri lenne és Prokur, aki el-
len ágal annak Djján marad. Tit 22.

Ahi meg hite Embert, s. nevelésen győvőke Evocat vagy Kyn-
bert, más fogat a kishiván batnaki 2.00. f. Convináltt
mert a fön embereket ide, ni hell; a Paragytokat fittallni és az
Krol Sittálga nlm a fittartó. Tit 23.

Hogy valaki pénzt fel vegye és a Zalatog, jözzéget meg egy-
arag jözzéget fel vegye Leany nejjédebe Ahinálást fe-
melly, Bérint hell lenni; de ha personalit nem találhatják
de Domo habitáwnis. De a kinalas utam az Evocat vagy
Litao jobba altal, legyen, katala egy jobbjávanis, ha nincs
jobbáa de Domo habitáwnis kjjah meg a fön Embert vagy
Hgyvajt, mert ha jobbaa van, vagy personalit vagy csak ha-
Zatit kjjah, az Felpere, az Alpere, Djján marad. Tit 24.

Part 4.

Ha hie meg kinalnak, hogy az jobbjálat de meg egy-
zeo fel vegye, jözzéget de. s. nem p. s. Törvényen el veggi
Pöt amji fümán marad a mlyit érne vagy Zalatogban vol-
lora Dominium kereset, bami. fittatja. Tit 24. De az
Bom fittatja kinalas utam az binterit, nlm efit csak
az jobbját hell meg erefteni.

Uis pudentia pnd impotet in Evocatone? a Patvarnak el-
taroztatás a. Tit 25.

In Evocatone tra-

Trip Part 2. Tit 27. 28.

25.

In Evocatone tra requiruntur. Persona Tempus locus et
specifia bono vel reu gverenda. Tit 26.

Köz Vallatásra vagy Ününis inqritiora akkor boepátite
adolog, mi kor a Biro elva homályos, melly, et dolozhat fogat.
de Elsoh. Kabad sagot. hogy a Fami, fittadom vallás ne
fellelemül vagy kényserite, bül: 2. Bor.) Az idot hogy
amji idot legyen, hogy meg emleke, he felleollat az vall.

3. Bor. Midot, hogy a valló Valli meg ha láttat bizonyosom
tudgjae arag esat kalluta adolgot s. kital merta pnyga
kallománab. Lem hellye mincplu. 4. Bor. meg kell vizgat-
ni a Fami. Nemese vagy paragyt mert Nemese ellen a paragyt
bizony sigeu fenn nem bafat. a fittartó. valami a
a Paragytok is viz ha mind a hie felleperes dea kadjai illet.
lenis. Nemese, Gemellyt paragyt vallásira meg fittentiazi
5. Bor. Az hite. Tit 27. 31. a Part 3. Tit 12. 27. meg hella Ta-
ritat esketni hogy fellelmet gyilölsége adomajt felle
felleim igazat vallanak. Tit 28.

Ha ki nlm Comptreel Comptoriumra 64 forint a polna. Tit 28.
A Fami neveler vezetel neveler hie okolert injah. Felato-
ri adom hogy kataros vagy fittatja vagy fittatja béli.

1. mert 2. vagy 3. Bom fittatja arag kataros béli bizonyfajoz
Törvényi többet nyom mint a fittatja béli. 20. fittatja béli

2. Hogy a Fami meg nevelerén kispálbassat ellene hogy
vagy nlm fittatja Gemellyt vagy bami hitu vagy illegitim
otatis de. Tit 29.

A hamis hitu

26. Tripart. Part. 2. Fid 29. 30. 31.

A3 kamis hitu mind ingo e ingatla janyje elar zo. sendivel
o nempirelles, ovelle peniz mind, e etend a Fej d'elen ellen
valo hittem, mer masek ellen valo kamis hitu vijjann
marud vajjfeje valovajjann p 200. Dia 30.

Comunis in yficioz ma sad bor a Perechle hi nambozistij T. 3i.
Actore nihil Comptante reus abs oluit; Reus vero nihil Com-

Itang Komisyon. karami rallato te dele ellen a Felpey
ab Alpey 50. Alas Bemily ehhele konseguent.

Ha az Alperes magát a Felperes hitire haddja; hogy fejére es-
haddjéba is remáshoz, akkor az Alperes csak harmad magával
nemességgel tartozik magy es tünenni; ha három Váltató le-
vel Vólnay ellene; Ha pedig az Alperes csak a Felperes
hitire haddja magát egyjeddél de azt sem igazolja a Felperes,
akkor az Alperes mindjárt magy nemességét kéri 32.

Adósság dolgában mihez a felperes nem bizonyíthat, csak
az, a felperes esküszik, mely magánál volt s jézire

Mihor' ad'ottag' hűlőfőnyűje, vagy elvessze plúgimint a Fel-
pöcs nem bizonyosabban akkor egy egy Nemesiúgy mellese
réz forintra es kint beérte, paragraf ad' 1. és a Nemesi
heresetiúgy mines helye a paragraf kintebb. Tit' 32. és
Nemes ellen es hivőseis nem sajnál, a Nemesi plúg
paragraf mellese sajnál. Tit' 33.

Midőn leveleket repetáltnak az Alpereiből, nebezebbado-
 log mint a batálm dolgaiban, mert ha bizonyosj né-
 lűd csak a seccváltás a Felpere, hogy az Alperenél
 vannak a levelek; az Alperen 25. magával tartozik meg-
 esthinni, meg lássa a Level herpő hogy ott leveleket kézen

аз Алтундун

Tripart. Part. 2. Lib 34 35 37 38 39 40 27.

az Államoktól hogy a felüket a Bécsi Kongresszus az Acta elején
hogyon méltó paragraffummal kezelte.

13. Styríab. hűvő hűk offozardanok a nagyobbik, hűt a 3
levelek tartozik illet tartozik 50. magára a levelek iránt
meg eshűmisi Fitt 34.

A Peresmellett megeshivőth nevezet 4. Dologba foltok Re-
latori ad irni. 1. Nemzett feje meg bizonyításában 2.
Alkieset ok leveteth be adában 3. A Hatis járásba
4. Valaki fejire való eshivés by Fik 35.

Ha valamilyen nemzeti nyelv vagy tiszteletre vett
vagy hamis hitének mondvalaki, és Contraindot doccál
az vadoleatott az Alprey Djjám marad, mely etal az
nyeressejle illeti. minjant kell contentatni. hapédiz
igaz leendő arad, elvezeti perit a másfel. - Fig 36.

Haas stya hinch hitee iteloch me bal Faira vasy, ityafairam
hine ajiffag, Ballando, Ballahitlesis, izzaz ityafial
hitee hich offoorat lanch. Fitt 37.

Egy Fanni a Bon egy per benn isahely embz melled es kiud betis meg
 el nem több melled, ha meg es kiud is a kecskenyely melled azon
 egy doloz bann, ahi melled maod uttal meg es kiud per o elve, 38

A Fővárosi és a Királyi tartozik Palatinus elöl miniszter panaszolt =
 Tóth Törvényt állani: 1. Director által megfellelmi de fejtem vagy
 válos agorn vagy jószág elvezetsem nem marad, Tiffasztis vagy
 jobbágyi által tört hárt tartozik megfizetmi de levelelt ahar
 melly jószágrolis nem tartozik prövicallmi Fitt 39.

Pap Urak Rabad Zájšlor Urakth 1. Apáturakth Egyb kiti tiz Nint csak
kisiere acceptalath. Tilt 40.

Aboculata zeri ♀.

25. Tripart. Part 2. Fig 41. 42. 43. 44.

Az Oculata revízió midőn a káptalan vagy másbirely emberei
in facie loci meg mutatják a bűntudást és a szemből ott látnak
ott melyik bizonyítják his levetél, és az oculata revízió dolgában
nem vet híre a Törvény, hanem az Alperes miniját, és elnevezés
el marasztalják 1. exequiállyal, nem úgy mint a közvallaszárnam, ha
mindekezzel bizonyítja, hisse/ boldogított a Törvény Fitt 42 De-
ha a 3 Felperes az oculatába meg fogzatul néz, abbanniz az Al-
peresnek híre vőllnek. ididem

Sententiarum alia sunt Capitales, alia emenda Capitum, alia rursus infra
delictis, alia simpliciter, alia emenda linguae vel Calumniae Ab.
denotantes Lic. 92.

Föbenn járó sententiam marasztal azokat kik nem szünetölnek
vermek sebbent, kinek háza mellett és az nem ember ok nélkül
arrestálnak és jussigazság s. ahog tartozik jött el foglalatás okára.
De az Athyriak kizárta és az egy házi, Gemelljek. ellen és senten-
tia nem gúntalokatik, sem az szonj emberek ellen, kik csak fe-
jek vártságum maradtak. Litt 42. el 67.

Resolventia emenda Capituli, hoc est, fere a Capitali quae persona Condem-
nata nec Capituli nec Imperio affiat, sed redimunt homagium, bona tamen
omnia utin Capitali redemptibilibus occupant.

Sententia Capitalis, vel nota in fidei litteris etiam contra Foluminas, fletus
 & Parvulos, Maritos, Liberos occiderint vel occidifecerint Tit. 44. de
 Hæretico.

Emenda Capitis Szabad Hrsz 400. Lincnt. Hemesnek 200. Gas. H. k. k.
illetik. egyhelt elsőh meg fizetni, azután a mobil lette 3. részre
osztott, két rész a Biroc Jmáda a másik, de a mobil let mind-
giart fel osztottatya.

43/Bany: allatoliz effele pontentibam nlm jahjog'bagohat. Je
jigy n'bagohat? s. Leany ney wjchevz elvz'zoh. Till 43.

Az e j h a g. 2

Tripart. Part 2. T. 47. 50. 52.

[illegible]

Az Egyházi / Keményebb a kért adósságot vagy hűségül tartozó
még fizetni, vagy re. mobilisból vásárolni becsü. / Berint, amennyi az
Egyházi jószágot foglaltja el a Biro. és adja a kértó m. k.
vevő a jószágból / Prentőjeat Fr. 43.

A Káptalanbéli, Gemétyek körűl mikor egy Benéht meg Lententrágh
es hűlso" brók sége minen az Kéns náh, a Káptalanfizet meg
az Kéns illeso" jövedelem ből Tíz 24.

33 Egyházi, személyek Tiflisban által költött karókaty azon város
mégjében Tiflisből a hol esett a ház fizetéseit és meg. Tifl. 48.

Az árvák, Attyok, anyák, házasok jószágáról és öltözköztetéséről való
perczek egyetendő nem tartoznak megseleltetni; De ejjel kaba-
lon dolgába; és mellyekhez levelek Jönnek, a nem kívántatik
tartoznak. T. 50.

Ha of Santa lanok meg hell selellis ibidem. Eding non portat
in ignitum Patri ni li etiam violently occupata bona. Vio-
lently et non remittat Tit 51. et part 2. Tit 60.

Simplex Standum est eius iudicio, ad cuius jurisdictionem res ipsa
Principaliter Spectat Tit 52.

Acetoxin debee

30. Tripart. Part. 2. Tit. 52. 54. 56.

Accessorin debet sequi formam sui Principalis ibidem Fides
et eius poena personalis est, quia exincta persona, exsingritur
in iudicio semper Tit. 52. Actor ab horribus repraesentandi de-
biti vel alterius rei, habet aut bonitatem ibidem.

Priori Aurand Spirituali et seculari titulo gaudet, bona tandem
Celestia gubernat Tit. 54.

Sententia Capitalis exegutio talis est, condemnati bona oc-
cupantur per sententiam ubi Capiti sed ab Actore non deti-
nenti, rerum iudici assignandi puniendi, Index trieno cum
flectis sub quo si Concordare potest non occidit, occisio eo
bona redduntur horribus Tit. 55.

Ha affile Capitalisra sententia azota ember meg nem foghat
juszagat a Peres el foglaltatya, es az Atyafiak, verek kiz-
kiesel meg valobattya, azok nem levein a fonszedokis a
Birostul rendelt idot elnem mulatran, mert sacmlatthak
az Peresnel mara meg vagy ujz iteleter vagy a Kiraly tol
grabitat nyertes a Conrichus Tit. 56. Es Kiraly tyhne nel-
kul meg sem engedik valtanis.

Amly sententia azota ember nevezetesen ha meg hegyelme a
fejvelem, akkor a hegyellem csak a fejnech adatik hozjelne
intet, es juszagat kee reszet, melly a Birostul juttat sa-
badittja meg, a Dizz a plang es a juszagat zomai resze a
Peresse Tit. 57.

Az Palatinus helyine meg juszagat kee reszet sem tart-
hatja meg hegyellemel, mert az Palatinusé legy vagy
atunek adja. A Notabam esett ember k jusz agibam
minet resze a Peresnek, hanem mi kor masod/Bis repulio-
bil esitit

Tripart. Part. 2. Tit. 57. 59.

Repulsiobut esik notabam, akkor a Kers juszag ad
harmad reszet el nyeri, kee resze a Kiralye.

A Kiraly hegyellme eszotendeg tart, ha addig Peres sevel az
Kers meg nem bekeltho, az elebbi sententia ban telhet finak
s. exequatlyak.

Egyeb sententia khaty eszotendeg el kell jarni, meg eszotendeg el
mulva nimes ereje hanem sa a sententia terhech megfje-
tesere, kulacch nelkul valo meg magyara zott hivatalhat
sea hivattatbattya, mellyre egy Terminus forvejnec kell
szolgaltatni Tit. 57.

A Kiraly hegyellme addig hasznal a Kersnak, mig a Felperey
amly sententia azota szemelty foglaltatya Bisz hegyelme adta
es meg hasznal ha Peres sevel meg bekeltho kunkim nem.
Egokhise kio beti el affile Kers orokhosom minden verek
ellen seje valobattya miniz juszagat. Tit. 57.

A sententia al akas a Birostul akas Kapitulami al per non venit
sententia ad benn tilebatni, a Bohis tartozto supsefeclni
a terbe le tveim, a Filtis tartozto a Felperes kerepetre
meg feclenni, De mi kor a ket felne feclitibol is valakit
a Biro Fejere, akkor a Conrichus mindjart meg leberfogis
s. buntet nyis non obstante Libertate Nobilitatis Tit. 59.
infra Tit. 47.

Per non venit sententia ban Raonabilis excludat egyeb Can-
salbamis meg enged oclit nm. beegleg Lovad meg lann-
laku vagy egyeb minit csak az oclit meg bizonjit hasza T. 59.

Amly sententia az-

Tripart. Part 2. Tit. 61. 63. 69.

32. Amey Sententia zot ember jogjagabol az excentiohor
fiai Attyapiai Leanyi rezselet viz az nobi lipelbilit
hi advan az Reus rezse ofbol el a Biro e Pere, hízott Tit 60.
Az Fiak i. Leanyok Attyok velleit selemelly elz sejavoltamuk
nem valsak ibidem e sup Tit 51.

Az Övegy vagy Fiaitól, vagy ahia az Am jogjagabol viz a jég ruhá-
jat e Paraferrumait megveheti. Ura bolta utamitt Tit 60.
Itahit in majori potentia evocalnak e a perb vige palad viz
mely bal fia vagy ahia a jogjagabol, az Attya jogjagabol bepijen
e a jogjag megadásann i. kar megfizetelm: ha az Evocat-
ban irva van, ha miny a Felpere hivivel vige meg az kar
elzög ahamról kell Contálus a Pere, agutim a maru e
jogjagot magok híz a Biro e Pere, fel otyah Tit 61.

Az Fiaib a hie Attyok halitok utá, bülletenel, Attyokál el-
vezett e a Biro e Pere, kezennél levő jogjagobann sem
rezselet miny, a hie sententia elvő vőleat Fia megvőleat-
tyah Tit 62.

Az Attya meg sententia zot tőpa utamitt Finis mint a Bontse:
Vat is megvőleatya Attya jogjagat Tit 63.

Hamind Attya i. mind fia meg sententia zot, egedül a Fe de-
lemenn all elevek, i. jogjagok dolga, viz a Kütellen e Attya
nethilovaló semelly javajó kirajó illető Bontseidat ut
azolly jogjagot vőleatya, magokhoz a hie vő miny Tit 64.
In Capitali sententia Conrius habens bona in Frangia Hun-
garia, non omnia ubiqz amittit, sed solum in illo Regno ubi
sententia

Tripart. Part 2. 65. 67. 68. 69. 70. 71. 33.

ubi sententia fertur, vltum in Crimine lese Matri Nota
in groening Regno amittit sub Corona eadem exiſtenti a-
bona Tit 65.

Unus Judex occupationem bonos non sub jurisdictione suha-
bitoru alteri Judici remittere debet, Cujus sub jurisdictione
exiſtunt bona Tit 65.

Quingz Casus lumbraut Tit 67. et proceſtus ejus ibidem
Potentia minoris actus sunt: Illud damnum injuriar eſt
poena lentiſſima inter Juvicem e Actorum in medietate
dividenda e damnum expenſas reſpicio Tit 67.

Nobilitarij Prerogativa exempta non recit a poena strarij oprij
volungam Teo potius daturat Tit 68.

Potentia e minoris omni ſolvere volens vel capitur non ob-
ſtante libertate Nobilitati e diebus 15. apudice decentis
datur Actor, Cui ſerviet donec ſatisfacit.

Simile eſt orgetum in causa debitor, virilione ſedna vel
Regid vel Comitatum eſt 100. e violator e fede
Regia non emittit antequa deponat pte pte illicita
et inbonyta verba ſiunt Tit 69.

Calumnia eſt litis Contra quempia duplicibus Colore et
duplici via, Cora duobus Judicibus eandem cauſam eſt
ſemel ſupritam ſine Graa Principis, vel dori judicij more
vel ſecundaria Repulſione utiqz de Tit 70. et 71. poena
eſt amiſſio gram grent e impuſe 200. in duobus Judici
in tertia Actorj dividendi.

Calumnia eſt ſiquis tras vel alias res, quas ab illo requirit
apud te Complectus habere Tit 34. Calumnia pteſt
melle 12. 13.

36. Tripart. Part. 2. Tit. 82. 83. 84. 85. 86

i. Causa Candescentis in duobus modis quibus solet fieri: Prima per Judicem. Alio a Bire alicui nemo est heres melius. Salus valet mit heres jol mines speciatim a Relatori ad regem. Relatori ad. Pro. Relatori. Sententiam de ambiguis. Tit. 82. De ha effete hibet a3. Alper nlm Controversial v. nlm ex a pial ha: nlm esak mly felet; A Bire tortorib juxta Causa meria Tor: vntt hemi; Judex enim opponens et Judicant esse negrit Tit. 82. Az inditij hamez nlm inja jol a relatori ad Candescentia. ibidem. In evocacoe attendi debet in actibus Potentiaris, assumendo mittendo vel mandando quomodo sentit Evocati. ibidem. Aliud est quando non contingit sed deliberative sit malefactum. Dum quis etia absente Domini mandatur ferri aliquid malum: praterendum et exequuntur Domini mandatu.

2. Secundo fit Causa depositio per Actorem. Per Actorem. In actibus Judicis. In parte in Causa attracta solvendi, dum videt Actor quod male negotium inchoavit, ante discussionem Cause, brevis se hve per Voluntatem deponere potest Tit. 82. vel in toto, vel in parte deponi potest.

In Causis honoris non conceditur Diffamare Causa de revocare grave. Quomodo ante, et quomodo post lata sententia Causa deponere debeat? Tit. 83.

Deponere quicquid potest Causa ante finalem sententiam plurimum, sed non simpliciter post Birsagj levam nlm non potest.

Causa Candescentia o potest quicquid parum defectum, ibidem. Apud unum eam dictionem vel litteram o potest mittitur Tit. 83.

Ingressio in Causam admittitur ante finalem sententiam cum refusione. Explanandum Actoris ad portionem ingreditur. Cautum. Verum in Causa attractus o debet, nec tenetur lras suas Contra

Tripart. Part. 2 Tit. 86.

Contra talem ingreditur. Evadit ingessio non. 37. Admittitur Tit. 84. Actor semper paratus esse debet. ibidem. Si Actor et Reus Concordaverint, Ingreditur non potest ultra Gra Reum pcedere, ante finalem sententiam, sed post finalem sententiam potest Ingreditur pcedere Tit. 85. Actor potest lris Cedere. Tit. 85. De Birsagj Tit. 86. Mihi a hys in pleb foliabam Birsagj esik a Peres, a Bire = elote egy egy girat egy forintal le tehetni, ha az Bire teiri = hys mindjart ammy ero Zalagot ad, vajj mar sajat besfuloeti besfuloeti ket forintal, de ha exenti ot var majara, minden = girat 4. negy forintal Balliethat es fizetnem.

Mihi Valaki Citatus et nlm Compareat a3 Octavam 3 giram i. Evocacoe penes tra mara, Masodjori elnlm joretehi lris 3. giram, es az elote attoria. 3. gira mly nlm fizetselet 6. giram. 2do penes inhibiti nes 3to post fact Repulio.

De a3 Itatibam es statar jarasbam esak egy buntet esik. Jobbaj ele nlm allitiasacit egy egy giram mara. A kirally törvenyre valo nem joretelet 6. gira a3 polna. Res mobilis se hys lebet mly pzetni a3 Birsagj juxta Part. 1. Tit. 83. Hanc Contradictione inhibitione non obstante sententia exadit Tit. 86.

Pars Tertia. Titulu 2us

Dijni mly fizetere Erdely 2. 66. ugy Prulatus mehting. Dijni es jey ruda fizetes 2. 66. De a3 Urak többel fizetili. 33. Minor Potentia Erdely 2. 50. De a3 Jspanok Cöhabirale 100. Gyn = lis / beges 100. Seik Foris 50. har es aditaj dolgabam a = Fi Peres.

40. Tripart. Part 3. Tit 17. 18. 19.

nem ellenz, Prescriptio leg. benne Tit 14.

Stenduntur sub idem el rontat battya Contradictioval Tit 15.
Ha a tilalmat a Város kinyvél, té nem alaruk irni lehet
az orszáig Bíróság előtt Protestatiót tehet Tit 15.

Midőn valaki Város helyén öröksejre vész, elég ha az fő helyre
el foglaltja magának, mert Város Fővelnye szemé az ap-
pntinenciájához tartoztat, ha nem az az emptional-
ban specifice valami vész ki van kötve Tit 16.

Ha valaki valamely Városbeli adosságra mely fog, és az
adosságot a Félperes meg nem bizonyíthatja, akkor az
Alperes csak maga bűnét elmentheti meg magát Tit 17.

A Városi adó midőm ma földem van öröksejre bajódelemt
a Fölvegy utól el nem tartó haty ito, té meg ha valami
hátré hatalmao esetehez buehis a Városi adó vészletos him
tartozik törvényi állami Tit 18. és 19.

Néha a major Potentia alir nem fejevel hanem 200 szet.
Part 2. Atindusig. Cuius Caput a bona amittuntur Tit 19. és
Tit 20. Part 2. Tit 21. és 22.

A Városi adó mindegyféle gonosz ténylek trímé szemé bűntéte
De tagok vagdalására és ha Bíróság Fővelnye hivatalny ha-
talmak.

Nobiles autem extra delicti locum nec captivare nec rone sus-
piti onis ad torura ponere permittuntur, si Civitas vel Com-
munitas hominum intermiserit, Index et Senatus tanta

Capitalis sententia

Tripart. Part 3. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 26.

41.

Capitalis sententia bunt qui cuncta bona ac hereditates
ad proprias portiones suas cedentes et venientia amittunt
quod duo partes Regi, tanquam eod. Domino Terrestri, Tertia
pars Fideicommissario assignari debet Tit 20.

De homicidio propter culpam in sui defensionem patrato.

Valaki másra meztelen fegyverrel meggye tudis való dolgy
hozz vagy meg alaruk ölni vagy sebden alarukjteni Tit 21.
Ha elleneségeppen meggye vala, nem tartozik magára Városi ha
meg ölteti öltalmat mind vére el vész mind dija Fő-
velnye el sem nyeri meg jobba.

Reves Vártattva nem szabad vészre itni maga öltalmat bűn
az itet, hanem ha az ere esetele né, hogy több itet el ta-
vostasson, az a véthet ahi are felet hezi.

Defensio in Continenti, Vindicta autem propter mortem infert Tit 21.

Az öltalom kétféle vagy személté vagy jöbáge; Violentus
occupator infra annum ejus potest Tit 22.

Fenyegetése nem illik. Valaki meg bűntani hanem ha
Bűnös eseteleket vész vinni; De alir egeteset fenje-
get, meg Bűnös brette öllni, jobbugyan effele fenje-
getőhet elbaroztatni Tit 23.

Jambor embert segit betni meg de az latrot char mint
ki alison nem kell meg segiteni.

A parasztok és jobbagyok hepek az kóvótartozik perelni
és az is tartozik felöltö Fővelnye tettei Tit 25. Minden
panaszolhodónak, de addig ammi tésben nem marad ha
törvényi nem tehet, valamely Bíróság által a Fölvegy el
nem ad monc alitok hogy jobba vára törvényi tettei Tit 26.

Ha valaki

46. Tripart. Part. 3. Tit. 31. 32. 33. 34.

Sen városiak sen falukiak, harmad napnál tovább mar-
gohatnak sen tartóhatják, hanem Tízbe kezehez kell hűvelni
mest ha tovább tartják, a bíróságba való háza felelt minn
Dennap Reformintum maradnak, melyeket a Tízbe méltán
mely vehetnek.

A gyilkosokat, ház égetőket, erőszakos parázásokat in loco
delicti törvén a Falu vagy város Közföldébe, Törvényfolyása
szerint mely büntetést, ha Privilegiumok sine, is vólta
De elnem bocsát bántják, mest díjjokon maradának,
mellyet az Spanyol v. Közföldébe mely veszt rajtok. Ha sonda
heppelmáxime el nem bocsát bántják, mely ha Pri-
vilegiumok Vanis vólta, sub bonoagio dimittantur Tit. 32.

Kárból be hajtott mar bántat / az kárt az adható Birák
mely becsülthet jó lelki v. dicsérettel es mely fizetvén / har-
mad napnál / ha addig v. ha is nem váltója / tovább senki
magánál nem tartóhat, mest minden nap 33. nehez
gizáim maradna érette, mely k. kecs veszt a Birák
harmada a Perese Tit. 33.

A hivatal való Embé nem a tilalom terhek tartozik, kár törvén-
mar bántat, mely fizetni, hanem a kár vétele.

Ha valamelly Lakos vagy paraszt más Embé Endegétián-
tya vagy Vágya s. ad mely foghatják, minden véle törvén-
mar bántat el veszt es amahfelette díjjaim marad

Tit. 33. Compil. Part. 3. Tit. Art. 2.

Itahinuk hezenet gonyságot el veszt, marha találatok, de
Boravotok

Tripart. Part. 3. Tit. 33. 34.

47. A Lovatost nem adhat kelvőtté, a huszós fura itel
telik. Tit. 34.

Minden Pereset / ki v. v. azt midőn a 3. helyre a Fel-
peres hitire haddja magát / a Király Udvarába apel-
lásban elvibetni elis kell bocsátani.

A Fölves Urak, Behiről Vmgye Tízbe elis. omis
Fablavai elvibeti. De a Frántmishát jó fot man
minden utom Midőm igyekezék ki venni, es a perit
a hajtott napra a Király Udvarába Vmgye, mest ha
el mulattya, az Apellatiomellől el marad es az
elebbi sententia marad helybe. Excutiōtand de-
tike; de izz nem marad el, ha a Dvotarius vagy Di-
vok, miad lezz a fogjathozás, es nem a Peres miad.
Tit. 35. Formula Juranti Inducti Contra Chri-
stianos protestandi Tit. 36. Finis.

Disce sed a Doctis, indoctos ipse doceto.
Regula Cordati Prisca Catois ait

EX
APPROBATA CONSTI-
TUTIONE
Observationes
Parti Prima.

A különböző Religiónok levő közt a Majorpráist
illetve a lakosok közt a Templomnak miniszter
egynek Tit. 1. Art. 7.

Se Possessor se más maga Vallására nem szabad
hogy a községbe költözzék, se Templomát el nem fog-
lalhatják, hanem, magának Vallásán levő Papo-
kat csak ne vigyen Sub poena L. 200. Tit. 1. Art. 8.

Akik az Eclesiasticus bűnösöket magukhoz szűz-
fordították, és a kiket illet a Bektől el tartozó 1000
forintom Conviscióval, azaz kár repitiojaim

A Dézma grátia el tartozásait L. 100. Paragrafus
L. 3. totius quoties, ha egyezzen L. 12. Tit. 5. Art. 1.
A Compilata Part. 1. Art. 5.

Edgyik Religión levő Papis más Religión levő fenn-
jelét se viselhesse, se Divorciáltsa nem szabad, az
amissione bonoris, animae vestione Magistratus
Tit. 5. Art. 1.

Ha hite Papot

Approb. Part. 1. Tit. 5. Art. 7.

Ha hite Papot Mesterrel per se vel per alios verné-
vagy csak megkergetné, úgy a Papot másolat reigye L. 200.

poena Tit. 5. Art. 5.

A jobbágy oláh Papok. Faint, aharmint ötkorokbó repetáltat hatják
az igaz Fölvet, Ura Tit. 8. Art. 3.

Minden Nms ember és más, 20. é. földön felül minden külön
kenyeres Farda, Homágyimát tartozik le tenni a Fjedelemb Sub
amissione omnium bonor. Tit. 2. Art. 1.

A jobbágyalan Nms emberek a Notának Casussábatörvény elött
meg fogattatott, úgy a suspectus eljöhméi akaró Tit. 7. Art. 2.

Ha valaki a Notával valóztatott ember meg fogasába vagy jórai
el foglalásában Exceptor lenne az, Notatáin elment. ibidem
et Part. 3. Tit. 1. Art. 1. in fine.

Akik másokat árulással vadolt, reigjohne bizonyították, Talio a poena
Tit. 7. Art. 2. et 3.

A Nms ember leminemű gabonától javától maga batariból, oco-
nomiájából kaparagó fölvet és Dézmával nem tartozik, Ellen-
ben a paragrafus aharmint fölvet ellyeni, ha Dézma adó a Fata határában
van, tartozik Dézmával Tit. 10. Art. 1. et Part. 5. Cód. II in Compil.
Part. 2. Tit. 4. Dézmáról.

A képtalanok absz. tör. Preptoris totius quoties tartozik a Nms em-
bernek jobbágyokbó Aréndájából part adni Tit. 10. Art. 4. úgy az
Aréndáj Part. 3. Tit. 2. Art. 9. et Tit. 4. Art. 1.

A mely helyeken arénda fizetettel redimáltsák a Dézmát a bá-
rány Dézma, megis Fiscusbanra exigáltsák Tit. 10. Art. 6.

Valamelly marháról egybe meg harminczadotok és el nem adhat
vánt

50. *Appbat. Part. 1. et part. 2. Tit. 4. 12.*

ad hancan ismét vizsgálatra hajthat, újab 30. addal nem tar-
tozik a 3. alján Tit. 12. Art. 4.

Amelly Nms Embér az Országból másra más Országokba
bőve bízaját adja. Testimonialist hozzá maga major taga-
beli javát, így nem veszt 30. addat, és ha nem kereskedéssel
oháért viteti ki. Tit. 12. Art. 5.

Privatus Nms Embér, az Harmingadót elkövető embereket
s. marókat (k. ngy. fogbaty) szabadon és törvényt látat-
hat, az 30. addat, és híván 200. bünteték, és vége az
Fishe, Zmada a Patronus s. a. Törvény töröké Tit. 12. Art. 6.

Senki jószág az adóval üres ne legyen Part. 3. Tit. 2. Art. 2.

A pusztai Falm helyekről senki adóval nem tartozik Part. 3. Tit. 2. Art.

De a pusztai Falm helyeket ha bányák s. élt s. földi helye-
ket vagy földaral vagy Dzmával tartoznak róla Tit. 4. Art. 6.

Az árúda fizetése első részét ideje k. Hozz nap elű 2. hét
és utánnap két hét, más részét k. Márton nap elű
és utánnap két hét, addig tartozik bevémi s. Perceptoroké,
hah addig be nem foglaltatja s. a Perceptorokkal nem Com-
plánálta post. Comittam admoniti onem azon Vongyénél
Tízbe: tartozik hi nemis Executióra, eha a Dzmához nyúl-
róla az Emb. 200. forintot Executióra rajta és a Dzmához
vizsgálatra kell adni és a Tízbe faradlagosok s. 12. részét, ha-
hi repellálna és melletti okát nem adni az onyft amlyist pol-
nakkal desum mályal Tit. 4. Art. 4.

Gabonat be bádó és hár török ellen processus Tit. 5. Art. 1.
aharot melléje vegyen egy Kolgabit vagy Nms Embér vagy
azok nem.

Appbat. Part. 3. Tit. 5. 6. 7.

51

Vagy azok nem találtak rá polgárt, és meg becsülve akart
a Vongye Tízbe meg fizetése s. infuget a tilalomát
s. 12. bünteték Tit. 5. Art. 1.

Nemesek szabad sági ezek: Csak Cora Comptti Judice nem
máson tartozik törvényt állani, Pofala ad ábra egejéb
a hárteg hárte való foglaltatva aharatján hívul nem tar-
tozik Ante Citānem juridicum nem áreftatbatito
s. jorai bam meg nem károsíttatbatik. Hamadó Tízbe
meg a fejedelm sem kényszerít beti és aharatján hívul
meg fogallni nem tartozik Tit. 6. Art. 9. Art. ibidem.

Alii Armatis extrāal, ebtendő alatt publicatassu, seim
erőellen lézen Ura Mammi s. higa nélkül Tit. 7. Art. 1.
Part. 3. Tit. 31. Art. 76. Art. 10.

Itaralaki Törvény utya hívul más örökség s. jorajt elfog-
tallya Certificálni kell a Potentiaris, Erról, hogy Törvé-
nyel fogja meg keresni a káros, de a Certificat v. admoniti
török ne fut sevályha ahar Compacallion aharne a poten-
tiarius, de a lósa pars expójára s. Compacallion a Tíz-
be admoniti allial, hogy restitutiálja a jorajot és a hárte meg
fizette, melyet hanem eselekezik etiam cum gente Comitay
a Tízbe hi melven restitutiáltassal cum polna minoris po-
tentide a hárte meg fizeteten, szabad ennel fele az il-
legitima oclengao est keresni; A Potentiaris extra do-
minium preelbet, de ez nem érte Atyafak hívul és ha ki
ebtendő töltő a joraj bírásabum Tit. 8. Art. 1. Hah
egybe

Approbat Part 3. Tit 8. 11.

52. Itali egyben regionáltoztatva jizfagat ismét reoccupalnia, majus potentiam mara, ha harmadszor iselekezi, sine gratia feje véretili. Compilat Part 3. Tit 7. Art 1.
A fyszagba lévő Rabok, Babaditata irant keresztien Fejedelmekem hivul ha valaki masokat sollicitat, incitat, a Rabok sententiajabanum incurrat. Tit 10. Art 1.
Ha Nemes Ember kezenel gonoszul elvesztet masnak talalatiho nem maga bantm a masnak iszaltastelo, es in Compenti termino igazitasa el mugarol. Tit 11. Art 1.
Arrestum az, midon valaki Vmgye, Varos v. Talu Fijoi alant valakit magat vagy jizfagat meg tartat.
Potentia az, midon feni Fijot nem requirit valaki, es ali observat maga Ausonitassabul valakit meg tartat, meg fog, vagy jizait el foglaltja es meg tartja. Compil. Compil. Part 4. Tit 16. Art 1.
Nemes Embert Torveny irtja hivul se Fejedelem lenki se Bemelyek se javarbanum nem arestaltatbat es meg nem tartoztatbat Sub poena majoris Potentib, Tripad Part 2. Tit 22. Art 1. v. Part 3. Tit 19. amind amely fugi s. miadafogto
Az jobbjizott plenz es ez orszagba residentiaj emberet magot v. javot meg tartasat 200. mely fele a panaszlo fele, fele az Excentoroké. Tit 11. Art 1.
Szabad arestalni azin lozdeli ki Compenti altatott gonosz lozdeli a residentian Violentiat, patralokat es a kezesz alatt lozdeli kint magokat le kottet, izz a hivlatasbanum es adoz Latolat vagy meg sententia 3 talat. Tit 11. Art 2. v. Part 3. Tit 30.

Approbat Part 3 Tit 11. 12. 15.

Tit 30. Art 4. v. Compil. par 4. Tit 16.
A meg tartot Fijt ha tudatlansegbil tart meg valaki e majus vadjara s. nem ismeri, buntetese nem esik, de amely tartotnak tudni kell, es ha ol nélkül iselekezik a meg irt poena mara. Tit 11. Art 3.
Kinch hivul irtot Torveny a maga kovise. Tit 11. Art 2.
A kezes Leveleket hajol emanaltak, es a kezeset is mentsegetet jot meg kell vizgalni. ibidem.
A jobbjiz magadijan feljül ne buntetese. Tit 11. Art 2.
Froa Articulusok taxaja 1. Kolorariak Tanak Passustaval el jar Latnak, mas Ciffagraj. Tit 19. Art 3.
Sos ahnat nyitni nem szabad Sub poena 200. magak kiram levo sobol elbet, de eladni nem szabad, hamisbasbol titlomu vagy nyilvanni va nemmeret, viza kapattva minden mar hajokat ami tallat, es fupor dijjon marad. Tit 15. Art 1.
A Nemesseg a Nms darab so hi adattelo es taxaja 12. ha de negalnak a kamara Szpanok vagy tob taxat rominak 200. buntetese. Tit 15 Art 2.
Abing Baniam lakio Nemesseg, Bemelyeket es Nms orok segehet illeti dolgokba a Vmgyem pereljenek. nem az Abing Baniar Biro elad. Tit 16.
A Regalissal Gyulepre hivattat Bem elyeb a Gyulep kezdeti ut veglig tartoz jelen lenni Sub poena 200. es akio Gyulepre Valasztanak s. nem akar el nemenni, hajb raoval magat nem mentse.

53.
Part 3
Tit 97
Art 17

54 Appbat. Part. 3. Tit. 16. 17. 18. 23. 24. 29. 32.

magat nem melleset polnaja 200.

Figyelemre, ^{vale} Ember minden Rendek jöszag, Sőt Fisenstis
vagy az Egyháshelyi Nemességis tartozik, plumbul Contribuc-
allni es Gyulek plumb adasbanu Segitteleni Tit. 17. Art. 1.

Hadi állapotokról vide Tit. 19. Nyitólról grántirokról
Katonák felől usgig Tit. 22.

Másnak Szolló levelchet sub polna Homágyj intercipiáltni
s. fel szaggatni nem szabad Tit. 23.

Eltérődeet harangoztó rehabilitojának módjja Tit. 24.

Dotalista Relicta ebsendő alatt Urol jöszagibul ne ex-
báloassék, De abnán alás Váloztattaló Urol neveset alás ne
megkinálván a Dóssal s. Ura Nevének Viselétéig Ura jö-
szagat grántiás a Berint illendő része Bahaszan, ha Con-
tenta leszen jö. hanem a Tízbeek assignált, ah kéreker es az
Levelchetis a Relicta tartozik ki adni a Veret, es ha te-
ket a jöszagban, 24. 25. impitálattal.

A Zalagos jöszag dolgábanis observatassék a juris Regula:

Quomodo quisq. formaverit suas literas. Es amba a Zalac-
gos jöszag res mobilisét tartatishis, De ha az Levelben
inferalva minel a Relicta neve, csak Dotalitójnol s. nem
Successorio lehet a jöszagban, ha a Verusthoreket definál-
nak, nem a Fisenstis, hanem a Relictis szall a jöszag Tit. 25.

Jus Regni non admittitur in Rebus mobilibus. nisi per Expressam
Donationem in sententia juris reservatam Tit. 25.

Az Avitell Bommodba nem báz nál a Testamentu, ibidem
Arvátrol

Appbat. Part. 3. Tit. 30. 31. 32.

Arvátrol el véretea jöszagob, hanem jönek line polna rest-
tutálattal Tit. 27.

Kinek mennyi portigja es Sestioja van a Falubann amij Réce-
Erőte föllet birhat, es a Berintis portigához képest kor-
mároltathat. Tit. 29. el 32.

Rendeten Férjhez menő Bemélyeket a Földe, Urol meg ne a-
hadályoztath sub polna 100. Akih szöve tithon men-
nek Férjhez azohis in polna 100. inenráltnak

Megholó jobbágy ingó javaró harmada Övegyé, herrese pedig
Földe, urak, Fin gyermekeket Földe us nem tartozik el bo-
isítani, hanemha jó assecuras alatt; Paratja Leányokhal egye-
bet vndazattjohom hivul Urol engedelmel nélkül ne adassék.
Aim mobile bonumok helyeszl Földe, Urol, observatva
a Privilegiat helyeket es szohit Tit. 30.

Akih szöve ember vgy Leány el ragadt Feleségnek pol-
naja halál, ha Conventi alatt az el ragadt Bemélyek
es Atyok Anyok Dijszohom Váloztó meg, melly a Földe, Ure
hinek az határamu etik, az Complexus Dijszohal váloz-
nak, es az Tízbeek is kell fizettis Tit. 30. el Appbat.
Part. 5. Edict. 43.

El szöve jobbágyokról Tit. 31.

Kor somallis rendi juxta grántitum bonos legjen, Paratolm-
ber Nemes embz kortmájara bon nem kérdhet meg a Papis
De ha a Beres Possessor igen Regimj bon ártul azutanna
valo Possor szabadon jobb bon kérdhet Tit. 32. 29. Compil.
Part. 3. Tit. 4. Art. 2.

Ny emiserül be hagtató öregmarhat egy Válozaja Dand-
apud 17.

56. ~~Appbat.~~ Part 3. Tit 32. 33. 34. 35.

apronak és: toties gratis, ha ki többet exigál, is
exequat, az a Tisztok, melyek Zmuda az Excentoroké,
hah pedig resistál és be kaptani marháját nem enged, mi-
nőd pvenitiam mara, de ha sebbet, veresébe kiserelék,
juxta meritum büntessék. Tit 33.

Hah nek, Városban vagy Faluban labas marhájá elvé, 3. Ex-
tigiállva ha akkor valaki maga beléi körül elbölök köré
gjani lebeo: magok a káros emberek vagy az ott emberek
mely eshivem az gynn, hogy ott vésett volna, és mi évi róla-
a marha tartozik ad Dilem is: mely fizetni vagy alatot kézbe-
adni az hely beléek, melyet hanem feleleznék, a Tisztok résen-
vén Duplumot exequat, azon a káros, a Tisztis maga szolok
Jutalmát megvérem Tit 34. Art 1.

Hah Városban vagy Faluban deponát valakinek valami jó-
vát Gardánál s: azok azt monják, elvésett s: ellopok, com-
perta rei Veritate, a káros Embert a Tisztok tartoznak Centu-
bálni Tit 34. Art 1.

Városi Helyekben ha 3 pnyta bötöket post admonitionem
felvél fogja a híre ne, meg becsülvén pnyta szagban tette
és akkor arról az hársnek adják, az bötöt az Excentoroké

NB. Delincomb van a Faluban, mert ott 32. gbtudo kívántik
a Réveth Bántó fölvét fel fogására Tit 35.

Hahik Tokból halat lopnak, ha rajta kaptattak díjjal
változnak; De ha azután tudatik ki, a Tisztok is bü-
tessek, és a lár érdemek refugium, a polnak Zmuda az Ex-
centoroké kic vesze pedig a károsse Tit 36.

Filialma, be ti

Appbat. Part 3. Tit 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 57.

Atilalmas be vagott utahomjáró vagy be vagott útat ki
nyitó in currit necaminfidelitatit Tit 37. Compil. Part 3.
Tit 3. a polnak 500. és atilalmas útonjáró emberét
minden vellel valótt amittig, de degeneket kimek, bese
Rozsbiadalmiád ha ki kártall, károkat mely kellefizetni
et in super solvent officialibus polnak is. Ha nem Vmze
keze alá való a bid, a Director a kár mely fizetelm felgyul
200. büntesse Tit 38. 39. Sőt vámolatis amittál-
jáh ha rotyb lebb a Hidak Compil. Part 3. Tit 3. Art 3.

Száraz Vámo: és kik csak magokent elinálnak, vámas
helyeket tollaltat. Ibidem.

Nemes Embert ha ki mely báborit maga jórai: viceték vagy
vámot exigál polnak 200. Vámmal sebbemillytől
sejoraitol nem tartozik. Tit 39. Art 3.

Malmot más emberek katarára nem szabad erigillni, a
Contumax 200 forint polnak mara Tit 40.

Főgen jövevény Emberek, ha jöfagot aharnaktivni és
velly, in corporatassák magokat, mis brfagban lakok
pedig jöfagok beléekhet és staltassák az amivel mások is
tartoznak Tit 41. Art 1.

Idgenjövövény Embereket jobbigyja kell tenni s: hezest, B
alavetni Tit 41. Art 2. és Part 5. Edict 9. 10. 238.

Tisztok Vároba Vmgyék jöfagor embereket kell tenni
Tit 42. 43. Tisztok ki dgar tövénit Excentor nem
tebbnek s: gonof bevétt pátrocinatnak 200 büntet.
teftenech

Vice Tisztok

App. bat. Part 3. Tit 42. 43. 45. 46. 47.

58. Vice Fiffel annuati in buta...
ante Annu elapsum Vmje alaratty a ellen Fiffel legelk
nem rennucialbat sub poena 200. Tit 42. 43.

A Fo es Vice Fiffelk fizetese megjanon. Tit 43
Ha exentiobann cedalo Nms ember meg olednek hamely
be behellatis a Verelhel aggillos de a Fiffel meg bun-
tesse Tit 44.

Ettel velharat Polosvarival hell ellni Erdelly s. igaz
mirtelhel mert a ti a Ellen vet a Director 200 bun-
teti, A Vmje pedig taloshit 12. Tit 45. Compil. 5. Tit 28.

Generalis Rivalas edgik Fo Ffran jelen leik legly, ahi
a Rivalas turbalysa 200. buntetis Tit 46.

A Raps sajto Vmje fundstann levo jozagi ba meg fogarot
Latrot a Vmje Fiffelhez s. nem mas hurok hell vmi Tit 46.
periodo 200.

A Possessorok minden Vmjeik mind a Partimbal egy 33
Erdelly ha magok jozagioban bihitnak, es agonyos
tervohet Erdemek flosint megbinthik a Vmjeik Fiffelk
nem baborgat baty al. Tit 46. Art 7. Compil. 3. Tit 11. Art 1.

Amely sententiazon Latrot a Fiffel grant nem ad batnak mar-
goltul sem meg nem sententia 3 baty al el sem bofatta bat-
tyal sub poena 500. a karosnak is injuriával Tit 47.

Paralati 3. front lionel tollet lop s. nem Concordat a kony-
sal fel alaybaty ha comodate első verheio vagy file vagat-
tatik el vagy dijjával valózik. Tit 47. Art 2.

A Fiffel Circalison

App. bat. Part 3. Tit 46. 47.

59. A Fiffel Circalison hivatis agonyos terohet meg fog baty
marsojat hezetteg alacredheio, fut meg csak egy Privat
Nemes Embert Ruppiti ora a parast embert meg fog baty
semelyeb s. javait meg bantisa nehut s. a Fiffel legelk
Tavis Tit 47. Art 3.

A Falmi kalis tartoznak az Orgardakat meg fogis s. Fiffel
heziker vinni sub poena 200. es valamelly suspectus
embert paramfotaka Fiffel meg fogis s. meg nem fog
vagy a Fofes Ura imperialna, az imperiali 200 ma-
ra Tit 47. Art 9. el 13. el part 5. Lick 10. Meg a Nms Orv-
gazat s. legelk fenygetotit.

Egybes meg fogat Latrot ha a Falm el falagt es is nap-
alut Fiffel heziker nem vifi poenajal 200. De ha arif-
telalut meg fogat Latrot a Falm el bofatta vagy Balafos
es is nap alut elo nem heritenek poenajal 500. Tit 47. Art 5.

Tolraj hiatisra karang jelen verepe gonyos tero ellen fel nem
kelo Falm 200. mara, es halik a Tolajt torvijo meg
nem tartyal Tit 47. Art 6.

A Urok Nemetek banta mege levo sententiazon Latrot ha ha-
latra valo post admonti onlm ba hi nem adna vagy he alut
Leme a heres hof 500. a poenaja, ha alut halatra valo 200.
Tit 47. Art 7.

Marbakrol Saland feletlo mint az Orgardak balatlat bun-
tesse es a Falmi hi oly feletloket fogat 200. Tit 47. Art 8.

Ha valamely Vasos vagy Falmelich mezon es Erdom lappang
Latrot

60. *Appbat. Part 3. Tit 47. Art 8. 11. 17.*

Latraty garzathodnanak, hergetésere fel nem kelének
Tisztok. s. több Salubritas hirt nem. telenek 500. Convin-
cultaftak, ha a bírakom minik el karmas magával fel
kariztatik, ha Privatus luty efelék szazig meg halyon
ahhoz a Fala ártatlan ne büntetődjék, úgy a fichtozóth-
valis a flint Tit 47. Art 10. s. Compit. Part 3. Tit 14.

Amelly Tisztviselő vagy Általános a gonoszlelő el bnfensial
s. Enova hannis kőzetek vége végen, a Tisztos a Director a luty
Általános a Tisztos a fichtozóth tangra Convin Criminalis
egyenlő büntetessel büntetődjék Tit 47. Art 11.

Amelly Általános a Latraty meg fogva s. de törvény nem telen
s. végetne Tiszt heret sem ártatlan, hanem simpliciter vagy pártig meg
sargolotatás után el bnfensial poenájul 200. Tit 47. Art 11.

Egyéb helybeli Tisztos hirt bnfensial való vesen ptenmokra a gonosz-
lelő, má bnfensial levő Tisztos tegye Excentiát s. meg büntetődjék
Tit 47. Art 12. s. 16.

Reyerer vichek eloch gran ne adasték mifordig ne adjon
a fered elem adoz információne Officialis Tit 47. Art 19.
megfentlent az taktik elteret.

A Rabolat Varos s. egyéb Simlőzölh tartozó be renni, ha hi-
Tiszt el bnfensial 500. maras. ha Simlőzölh tartozó bnfensial el ha-
lala valót meg hal érte, nem szabad amly fogtatok hirt
nellul a Simlőzölh tartozó el bnfensial, hanem halaly rabot
bnfensial el juxta meriti megfigeri a mulatát Tit 47. Art 16.
et infra Part 5. Döck 49.

Citao vagy exmissio elvett való collateralis attestacók lyone lme-
nallontatás

Appbat. Part 3. Tit 47. Art 19. 21.

legitime emándatattak s. Circulacók degen dlemes, fe-
mellyek által való ki adásis helyem maras a gonoszle-
lő ellen Art 17.

Fölös, ha maga jószágban ahas szölyaját ahas jobbá-
gyát ahas idegent törvény szerinti segrálatat s. az
vnyge Tisztosul ptepmonio ki bnfensial Excentiát
s. végetne, csak edeme bnfensial legyen a bnfensial a dás-
mgye Tisztos a bnfensial nem bnfensial hatyál ki végen az
hirtuigor Can bnfensial Tit 47. Art 19.

Ha mely lopókat excentiát, elvett a bnfensial javakból a karo-
lő Contentiátat a bnfensial az excentiát Tisztos a bnfensial
ami maras Fölös Art, ki bnfensial velle ha az megöletet fe-
leseték vagy gyermekei nek adgya Tit 47. Art 18.

Amelly dlemes ahas ptepmonio pártat az bnfensial vagy
a Director heret bnfensial Varmegem vagy Tablám Art 20.

A dás parafna semellyek bnfensial, az nöcelenek ha egy mif-
clnem vichek vechet bnfensial s. elvett a bnfensial
Tit 47. Art 21.

Ali Attat Amjút bnfensial a Tisztos ahas meg büntet-
tesen in persona bnfensial poenam non in bonis.

Attat Amjút meg vechet fel heret vachattat el, úgy ha
Attat bnfensial ahas efelék juxta Tripas bnfensial, paraf-
bi bnfensial ne adasték, de az hirt efelék bnfensial
bnfensial s. bnfensial honestas famo. acceptatati bnfensial
Tit 48. Art 1.

Varagikat uton jaro lesellőket bnfensial ing, en elv-
heo s. elvett a Fala tartozó megfigeri bnfensial 500. mar-
as bnfensial

62. Appendix Part 3 Tit 48. 50. 51. 52. 54 56. 76.

még az Egyházi Nemesis ad requiritionem officialium tartozik
insurgálni az ilyek ellen sub poena Tit 49. Part 5.
Edict 9. 10. 24.

Salestromot nem szabad az Officiárit ki vinni, úgy egy eb mini-
tiótatis, ha ki Salestromot árul s. für első az Fiscus kö-
tet kiadhatja meg s. ha oda nem kell, úgy adhatja el más-
nak, ha ki vjdi az Officiárit polnaja 200. és az Salestrom-
ára Tit 50.

Residentias Forog, Ormeny Gram jndice suo Competenti
residentiátlanok, Forogok, Forogok előtt tartozik törvén-
tallani Tit 52.

Ha ki maga bataráim kinevet tanál harmadnak sense.
ha más bataráimtalál a Fölves Urul Conveniallyon, ha
ki el tit holtja egyben el vétetik. tölle Tit 54.

Hamis pénz Verő: verető vagy az azal turva elő Notat in-
curral Tit 55.

Ha ki egyet egy helytől másban el videri. Tit 56.

Conjunctio Tordarol Debrezentől. Tit 60. 8. leg. Kóvaz
vidékiról Part 5. Edict 32.

Székhelyéről Tit 76. Part 4. Tit 14. Compil. Part 3.
Tit 8. Part 4. Tit 2.

Székhelyet egyen hány Casusom kivül se Diotara se Tab-
lára sub poena 200. nem kell evocálni Tit 76. Part 13.

Székhely maga bataráról Fiscus s. jobbajj Deimával nem
tartozik. Part 15. Székhely Arculataktól. Part 5. Edict 52.

Székhely jobbajjól Senki Urakire nélkül örökséget nem ve-
het.

Appendix Part 3. Tit 76. 80. 84. Part 4. Tit 1. Compil. Part 3/63.
Tit 13

nem vehet Tit 76. Part 16. Nyom felvétel köztől, megvan
Part 19

Adárol véreiről köztől, Officiárit törvénye, hogy első a vé-
zetet az utána a viciniból ad monallni vagy meg kináhi
Bihseget, és az örökség valóban feltjöl nem szabad el adni
Tit 76. Part 16.

Szábságról Tit 80. Part 4. Tit 13. Compil. Part 3 Tit 13
Az inggen gárdallodaj tiltatik ibi diem.

A Regius Fundusom Vöröge, Főstet ne Circuláktól Tit 80.
Part 3.

Törvénytelen aretomról, és ha ki kezével lopd marha
találattól Part 4.

A városokban a Nemestegj lakbati s. házt vehet esél-
het s. városi Privilegiunával elbe feltjöl a városi-
nál adóval s. egyebet ne tehelcepek egyen másolac-
li s. be vétetik, köztől tartoznak adni Tit 81.
Hordos borok meg vételéről. Tit 84.

Part Quarta.

Ahi bataralmas Embertel perel s. turbalmi a Törvény rendit
meg bün tétel a Turbátor és ahi a Törvény terület fenje-
geti 200. Convinál tati. Tit 1. Part 4.

Ha valamely Potenti ártást jöbajjót törvényel keres nek, és
gondolva azt, hogy ki s. a jöbajj, ahéztől ejnybristanis
a káris a jöbajjgal adja, váltassék Tit 61. Part 6.

Mind az három Natio köztel és alább való Törvényekre Part
10 Tit 1.

64. Appbat. Part. 4. Tit. 1. Art. 11. 15. 16.

Brevis Processus vale Causas. Causa gravis, Casum Potentiarum Majorum Minorum, Deliberati Homicidij, Datum Paraphrasiarum, Lamentationum, Tutelarum, Impugnacionum, Falsorum Delatorum, Repetitionis jobbanc de ferens. Tit. 1. Art. 11.

Ezen Causat in arbitrio Causantium vagyon, helymenny Tablam heresheik, de amellyek p[er]p[et]ratas bonora Tablam, Notat Concernat voljos Generalis Distam Art. 12.

Erdelyk 8 ad nappal, a Partidat 15 nappal kell evocallni Art. 13. 19.

Tripartit Personam venioblem inhibiti oval elhetni, de leggen leggen a fel. Part 2. Letse a kizelebb Valira Art. 13. 17.

Art. 17. Hamelly Peres a fel, Simma jelen van, e Peresse ellen n[em] fogl se maga se Procuratoru, ha Inhibiti oval el Calumniaba incurrit Art. 14.

A gringz Causatobam is Ompacatbam gyithossajba personalit[as] kell Compareallni Tit. 1. Art. 15.

Hik Notam is gringz Causatam 1. Articulustba irod Causatam. h[un]t Valahit personalis Comparitiore evocat in morte Homagio Convincatit Art. 1. Art. 16. Tripartit Part 2. Tit. 20. 24.

Inhibitiio codem die sine onere meg lebet de miy nap ha nem Prohibeatat ki adhatja Art. 18.

Elleb kell ellni Novummal s. vizy veseti ki a Transmissiat Art. 20.

Alu a personam venit Sententiat Phibealni ahazja a kizelebbik fel napja elot Phibeallja, es az elo fel napjan der vaonam Phibitionis, azutann Novummalis elbet, s. azut Apellatialis

De vizy

Appbat Part 4. Tit. 1. Art. 18. 20. 25. 26. 28.

De vizy a Novummal vizy itson mest az elb[er]t allegatib[us] vizy recurralyon meg nem engedendo Art. 21. 22. 27. 35.

Alu Novummal el a Transmissiat ki adasa elot reformatasson; mest a Transmissiat ki semminem vagadvin, a Tablarol reformacio vizyba nem bofattyalo Art. 22.

Novum Cum gravis tartozik ki adni a Cancellariabrol Art. 23.

A gringz Causatobam is Deliberati Homicidimbat a Part Contrita az Apellat meg latat vizy fogva tartatit, vizy jo le Vestigium el bofattyatit, az Apellat a brevis Causatbam Admittatit Art. 25.

De bono jure kell az Alperet Erictora fogni az statuatallni; de az Erictor meritalis allegatit ne ilbest az Alper, mest ha illeti, nem tartozik evincallni, ha pedig az Alper csak simplicit[as] Erictora fog, nem Contenditum finit arrol, Prorogatoriad adnak az Alperet, es csak a Prorogatoria melle Jelam altatya az Erictor s. hivamjaj statuatallni es igy abutann az Erictor csak de merito ex igni abhat vizy mint r[ati]o ne Phibitionis et Calumniat egyebet nem. Tit. 1. Art. 26.

A fiv[er]al valo tiltas a Novummal nem excludallja Art. 27.

Partis Potestatis

Paraphrasi ha h[un]t e Potentiat teffen, foldey uratol kizelebbi Torvint felotte, vizy 8 napra fittim egy folgabiro elot tartozik torvint ellni Erdelyk; is napra Magyar vizyba: Vizyire mehet apellatban; es ha mikor Potentiat van adoloz, tovabb nem bofattyatit arroy Fejedelm elot Art. 28.

Ha Torvint a legne

65.

66. *Appbat Part 4 Lib i. B 28. 39. 36*

Ha törvény a legne regisztrált, és nem akar tétlen és
 közigazgatás napra, a Magyarországi Államfiúk
 szövetségének törvényi törvényi tétel; Ha még sem
 lenne törvényi analógia, és a törvényi exportáció, in Aktion
 Action Convincentissimely és exenod vitések, ulcerionibus
 remedijs denegatis, Art 28.

Arjöl höle Relativitet a parafo endz felvöl való Torviny
heltze van Art 29;

0-544

Mihor a Briss a plomur venit fentukianta indult plibz omd-
lutara Vagz Commuonitro valahit ki bogjao ante ~~godm~~
imbibi al battya a3 Alperes, e nlm afutamus. AD 32.

A förrening, Levelch, in for contradictorio leggen a reform-
mated a Belso. Gell nappimo ad instantia partiu, vel ad
litteras Preceptoris, Scellu. Mesterech e Capitalano, tartognal
reformallu. Art. 4.

Divisio Polytechni ab Inhibitio nem admittentibus, Exig-
entibus a Rebellibus, magis ussuras nunc Tit. 36.

Ha hinc Tibori vixi Prodeceps morali volumi sapient
et nemo magis a Peris ha duplex hinc totis bene nem
involat Calumniat hanc Campolna homagii gressu claudat B 37.

Mikro hier Zehse personalis Comparativa C. calceoli valali
Eggih Zehena dilatio ad altit. Art. 28.

Reg. Perle 2

Appbnd Part 9. L²; A 37. 40. 42. 43. 46.

Reyni þesset midum orðluti minna alna þáttitaur, far-
tók azo három bóknappal elbb Certificallni Cambre-
ri declaraðne Cause, aðilgla Certificatoria ellen nemi
exipriallbatni, handlba þvst tempus Certificallitil B39.

Psalm ellen való Canzabannij adottsatib. Ezz. Vond Canz
gratia, de ba azzal is semit sem ijji tsac inmprevalat.
nid. Silenkinum perpetuum inmprevalatit 40.

Frankfurt a. M. Schömann adattak ki, egy reformál-
tassal egyetemes infantilizm. Arc 95.

Fi scalis Potentiarum Fibret a stallin bell a gon Vnggise
amellyz a Potentia eptu Art 42.

Gyűlésen alatti való Táblánk revideálata. Leta. Campak,
nizym Publicatio. Transmittio, jobbagy felkereseli.
nygy. Bolgár, felkereseli es nemelly. At. indult. Campak, 34.

Aspozi merito dato Exceptional a peremptoria honoraria
at alse Gellert Tablara ne bozfatat fanoz hantem lu
futo proclama Art 97

Þess bók itöllyanek s. haladeður senturk ne engaggenek
þanlur a bínch a Förring helgt átt Átt 93.

Ország Aranylombt. ellen való proteſtatio esv oelen B. 46.
Kevessébb is tizenöt Országok által ferdogott, igazat.
A határ, megfuthat. T. 2. Ar. 1.

A. Gűlések alatt minden publicatio, melyek a nemzeti
Sajnos Terminusok elote, rendezve voltak, elittorol
toltok, a Gűlésegi Terminusok alatt rendezve voltak.

68. *Appbat Part 4. Tit 5. 6. 7. 8. 9. 12. 13.*

Az adósság dolgából kinnek mint vagyon azo végre fejezve.
 Beint legyen eleg pecsét Városhom a 3 Adóssá nem fi-
 zet Biro eliz Wézetik, es ha az adósság megvilágosodik
 a Birok mind, are eliz pecsét szolgálata a Reditornak
 ha komoly van adósságba 15. nap adósság a 3 Inctus mák
 azután a Reditor a Contumacia legyen, a 3 eliz pecsét pedig
 nem szofontalan mar saból, a befizetést kiemel leges köte-
 lesék, kik ha vagy in excothi vagy in defectu böcsüllnek
 azon helybeli. Fizek elott exponálva a dolgok, mindezt
 peremptorie meg itellyék, es Compensatioatoda véttegy
 in p 200. Convincatassat külön külön, in p 100. hinc
 ha itellyék azo nem igaz böcsüllökkel azo repudiatassat
 toties quoties a p 200. forinok Zmáda az exponens
 a hiteles a Birok, mely igaz es a modgyarolat fizek
 hiteles Testimoniális adgyak, Hapdiz a Birok az
 eliz pecsét mintatnak, vagy Testimoniális nemadna-
 nak Habadi form a Reditor oda való embert aretaltat
 hatton: Ez igazitas dolga néz a hiteles Rendek, a Városh
 helyes helyek ellenek magok Prim legimmothalatuf, tol-
 talentvan Tit 9. Art 1.

Azokhoz jobbagyok rehabilitigja provestha, nem ob-
 stantvan Istini Otas Tit 56.

Azokhoz es egyeb emberek dolgában a 3 Zalatag, reff
 ante luvam, sententiam, Hapdiz verum, Hapdiz
 repositis deponendi meg adassék Tit 7. Art 1.

Refforintig

Appbat Part 4. Tit 5. 6. 7. 8. 9. 10.

69. *Refforintig* való Zalatag állapotig igazodik in fere in.
 ferori, abban appellat neis admittatassék, a Kénalig Hol-
 gabiro által legyen Tit 7. Art 2.

Hamelly Hegedűt Bolya kiváló jobbagy vagy residenti atlan
 Hemes, vagy kevesi residenti ajn, biesu velen hat el hadgya
 Valaki a földem találatok, keresztessék fel, es ha kinlmadatik
 Ataleassék forumara, es Compensatioatoda véttegy
 refforintatassék, ha elegteges residenti ajn, de bonis admoneat-
 tassék, ha jobbagy mineselek etia personalitugyan p 200
 residenti assék ha befizet nem vedel ügyme a Bolya
 jobbagyokrol azon Jecsons observatassék Tit 8. Art 1. ibidem
 Azimadi Bolyakoolis Art 2.

Refforintig Bolyakoolis Art 2. Hapdiz, a had lefáll-
 lasig elnem hagyhatyák ibidem Art 3. Jecsons.

Legitim Mandatumokra es legitima sententiaira meg ha-
 zotul a 3 Excentrook refforintig, Hapdiz, a had lefáll-
 lasig elnem hagyhatyák ibidem Art 3. Jecsons.
 Sub poena p 200. melyet a Director Excevatatassék a 3
 Exponens elegteles volna Tit 9. Art 1. Tit 10 Art 1.

Legitim Mandatumok nem obtemperálók es legim Mandatumok
 nélkül annak resistálók es illegitim Mandatumok Extr-
 halók es a 3 al elötk p 200. poena

Ahik melastan másokat erre állnak p 200. Tit 9. Art 1. Tit 10
 Illegitim Mandatumokra a Fizek Subsistálmi nem tartozk Tit 10
 Levelch repositatassék modgya es poena aki meg nem adgya Tit 11
 areff.

1470
 Appbat Part 4. Titl 13. 16. 19.

Mit te mandatumot Extrabáló l. azzal jószágot fogla-
 sol, polnija 200.

Jószágbeli sequestrerek a Vinypei nlm Fiscalis Fyrek leges
 Bidem Titl 12.

Salvo jure Fisci emanale Donatiók jószágai Titl 13.
 Határolék Leveléj, Statutiga elvefűk, de ha statutigát
 vicinipólhal meg bizonyítatja meg maras a jószágba,
 ha pedig oly jószágban veres kőre, mely az humana me-
 moriat excedálja, azis Nova Donatióval az kőrenek Confe-
 ráltsáék Titl 13. és ne ideglenek srt 283. De ide nem
 érteit a Deficiat és Fisci Conclonati jószág dolga.

Mihály Vajda, Bátya György, és Lelch Miksey Donatió nemjók srt 5.

Jószágokul per defectum dolotam apphendlentatata Fisci
 Conferáltsat alinek alar, De statuto nélkül senki bele ne men-
 nyen Titl 13. srt 6.

Az Lelchjőz tör böcsed nlm el, hanem Capitalis sum mival,
 onnan a jobbágyok mandatumul repetatata sub polnia
 200.

A Tablám ami bitaj esik, Fisci referre az az Tablái srt.
 sesporok, azok a birsaj akik elöt delidálók a Causa
 s nlm csak inchoatidok Titl 16.

A Fiscalis Directorok benn ülnek a Tablám és a Lelchm
 De a mellyé birak letyk, azokba Acorok nlm letyknek srt
 e Contra A Fővénj olvasira bi adatok Leveléj, Directorok
 kezék ne adatkassanak Titl 17.

Fejedelm tglén Capitalant, kys büntés az Delictum taciurini-
 tablen b

Appbat Part 4. Titl 17. 19. 20.

Taciturnitatem Conservacionem tras Transumptionem
 repositionem, extraditionem legitimam, executionem
 Egy kaptalan, Társa nélkül nlm persivellet, és az egy Procura-
 toria constitution hivát egy semelly nlm recipiáltsat, Sta-
 titiókat és egyélt executionat plus Regim pbragáltsatnak,
 Két Prohibitóval többet egy Causában fűk nlm fogadhat, és
 arra sem hűtelezhet, hogy ellene Causát ne leválljanak, és a
 lattombam Fővénj Fővölh se tege, sub polnahomagy tar-
 toznak sincere percek mellett ajallni, efeleltetvato fizetis,
 se ne kényberit se Principálissat, A Dirak tartok Prohibitó-
 adni az igyekeggő Causáknak, és Rescriptumokait ki adaj-
 sanak.

Ha Colludat az Overlaningsal, mint hiti segeter psegval:
 jon a Director, A Peres Leveléit ha elvefű, a Peres herette a
 Glusator Fővénj el Titl 19. Jns Ligat neveti neigallas.
 srt 20.

Levelék Taxaja Cancellariátum Capitalanokba mly iratik Titl 20.

PARS QUINTA.

Só kordárol és Só kordo Embereitől ha Taxálnak a ka-
 mara Jópánok 200. büntetvonek, és ha a rendelt Sóot
 ki nlm adnak, Edict 2. rizz az Harmine Zadosok is a Parti-
 umba Edict 3.

Copositosum markálat hajtvó, a markáltsat ha kist sefűk
 és recetk, a marka mellett lévő büntetvonek ne a gazda
 akie a marka, szabad arefáltsat affele hait terevölér Edict 6.
 Kapulokpól

Appbat Part 5. Edict 27. 47.

72. hasznali képpem ha a Nemesség határára tövélfartat-
nak az marhat Edict 8.

Dézmáról Dézmájokról Part 5. Edict 11. 4. Legyen
ötvesekről kék rozsdából mivelnek Part 5. Edict 18.

Hatis Fiscalis jövedelméből a határ építési végrehajtása a Fize
Part 5. Edict 23.

Uram jövedelméből a gardallódást a bányákkal a gardallat, pona
a lőrék refúgius és díjjal megfizetése Part 5. Edict 27.

Nem Babas Sellségek jövedelméből 10. napos v. 3. hetes szabadsgya
Part 5. Edict 30.

Soldatalmokban és Officij Gyűlése alatt, ha kinek lora, marká-
ja, el vész, a nyomot fel nem kell venni sem az arany megfizetési
hanem a kezes kárát kérésre huz mind Part 5. Edict 37.

Goncz, fűző Olácapolis ártóhatóság és akik kényszerű drágá-
nak pénzje kálál Part 5. Edict: 42. 43. Appbat 3. Tit 30.

Kitek Szabó fejezővel járnak s. kitek nem Part 5. Edict 44. úgy-
minden kintős nem szabad a paratyzolnak Edict 47.

Prodiktori Rendű Nms emberrel perelven velle Contra re-
ciprocit liget állítani tartozik Part 5. Edict 46.

Nemes Házakban lakó paraszt és seller emberek, ha az vá-
rosnak, és Falunak batorit a Nemes Ulethez tartozóknak
kivétel nem Soláthas és masbajokat nem legeltesek, ha város
és Falu köze Contributióval és földalattal nem tartoznak.

Három Sátoros Jnnel, Vátsnapok meg illésiről, hogy akkor
nem szabad utazni, Soladalmot felőzabudítani, dolyozni, legel-
vén s.

Appbat Part 5. Edict. 51. 91.

73. Régyerek be vétetett, földhöz nem nem szabad Part 5. Edict. 51.

Uraclan buzdóti emberek a Ficens ahinek ahazja Constat:
hatya Edict. 68. Appbat Part 3. Tit 41.

A Fizekét meg fogatott Latroket be venni; de lenti batoritani
elsem borsatani a Fizek híre nélkül tartozik a Fizek egyjéb
városok, Sub plena Arcionari Part 5. Edict 79. Appbat 3-
Tit 47. Arc 16.

Fordaj Söo Vagyok állapottá ismét, egyhöz a város Hadnagjától
tartozik függeni Förvényből Part 5. Edict. 87.

Rehererek midőn Nemes luty Samara elist és egyjéb Terhet viz-
del, Vam adással nem tartoznak, ha kinek Vamjogok hidalas
tarcanak, Akik legitibetid utinalist vammal nem tartozik
Edict. 91. et Compil Constituz Part 3. Tit 11. Arc 4.

Soldatalmakom Városhozom fennivel egyjébél fluker nem
tartozik hanem csak Vasar vammal Part 5. Edict 93.

Ex Compilata Constitucione observanda

Pars Prima.

A Templom foglaltok ellen kell az 16 b. győzők. Arcionary
Glenit Jévalni Part 1. Tit 1. Arc 1.

Paraszt embek ha egyjéb utam három for Templomot el mitaltja
vji mentse nem legyen, a Dms Teretis veresse kiji kalodátá ki 2.
Prodiktork, a Patronusok s. Populus nagyborsé ahasatja el-
ten meg nem masad batnak, az Ehlesi ábann Arc 3. Appbat 4.

Compiled Part 3 Feb 9. 10. 11. 13 14.

46. *Comp. ar. Part. 3. Tit. 9. 10. 11. 13. 14.*
Vármezze Vierge Tigris, ha illegitima exequiát téfacht és
excessusokat s. exaktokat, a város a Vörge Kélinen vagy
gyűlésim adga elős Compállya inorra Grindend az ex-
cessusokat jöhet, a Tigris vizéba adstak Compolna Arica.
Lári p. 200. Part 3. Tit. 11. Ar. 3.

A házhozlat Táblán evocálbatni a gringz Cadisohet, gyillhosfajert es Deposituahet, egyeb dolgokban Cora judicibus Competentibus kell keresni; De a ház ha Nemessel perel, in arbitrio legysen ha Táblán vagy alsó Forumon kezdi De a főhiva jobbágyohet es fogyahet a Communis táblán evocáltni az Art. perint Par 3. Tit 13 Art. 1. & 4.

Ahi gyillhosszúak pártján, a Tiffich a táltassák. Vmgye helyre akas
 Ocaratis Termimura, ha elégteges keresztje minek, Apellaoban
 el bogfatasték de addig vagy fogva vagy jó keresztje alatt legyen
 Apellaoban Part 3. Tál 47. Art 20. Compid. Compid Part 3. Tál 47. Art 4

A Gyidhuzok jöfőagát Senki meg ne vege, ha hi ment a fent lencia
mennyel hamarabb exequiállyik, mert ha el halad, a fűzfő hal.
meg érte. ibidem.

morien² Amelytahn hitaraim meg "olevett lomben" seft palatolok, a gon farku
Corpus. betelien in loco delicti is e ferdien feljalt hittel ment fel magokat
hogy minis horekkel a gon gyilkosai, izzg absolvantok. Az Allen
Terve nye observandorum. Part 3. Tit 14. Art 4.

Kereskedők hitelemis mértékkel misztik ártisanak jutnak ma-
radnak tuties graties. Ávárofiak is Jaltufiakig megblenre bevitte.

Appendix Constable Part 3. 745. A. 1. 1. Temp. Part 3. 745. A. 1. 1.

Gravice A lui h nelm a Portuform. Visei a fut el avin, hanem lupra mabiele
visei e el avijah Inspector hire nellint poenaja d. 200. Par 3 Tui
Tubbijah fel neli.

Comptrol Part 4. Tit 1. A 12. Tit 3. 6.

7
Jóbbágyok fel kéresek, hogy a megírtak nyomán 1657.
Appal Comitia Part 4. Tit 5. Art. 1. d. L. 26. Art 4. et Com-
pil. Part 4. Tit 1. Alas Vmájlma alas Tablaim keresztetni
völnek, és a Partimmbeli Véghezahoz; Főrendek Ura
a jóbbágyok, ki vele, Réligiságot Poneállyas de Prioritate,
et Completa rei veritate, az Simplicem registrationem Exponentis
az Hellyi Póssessorai, Kamara Jöpin, Hadnagy, Főtartók, Birák
tartoznak ki adni Sub polna p. 200. mox et defacto, vel ad octavam
melléje ha nem p. stálnak, a Répöntöt Testimoniaiást véden
a Hon helybeli Főbörök az registrationem Exponentis tartoznak
ki menni; és Exequiát plágálni, ha az Főbörök nem plágál-
ják, a zohis 200 forintot maradnak, az Director p. segvallya.
Amelly jóbbágyokhoz kéresek vannak, a kéresek igazságot ha el-
böröknek a jóbbágyok vagy redneallják, ki véden a Rab-
ságbann estek, kihez nem lehet redneallni.

Mind a Partiumból mind Aludból, P. Prof. Dr. Andrásból hi. kell adni
a jobbzólát, ha szintén nem annál nevé alatt talikis a hincz
földén találtatik, és ha a Relatoriaból nem volna fel véve hol
és hi földén talikis, csak a Comfallyon, hogy a fenn Possessoré
akir keres, és post Annus 1857. bújdosott el, az Ura hies. aharat
tya nélkül, hi kell adni sub polna 200. ha répcállyá az Ura
Ar. Békelyekis hi adja, etia cum gente Comitatus a Fozzeli
az Excentiát véghez vigye. Földem Art 3. & 7. (Compulsorin-
mat &

Compilat. Part 4. Tit 1. & Tit 3. 6. 7. 10.

78. Compulsorium mal eskeris a Regis Fundus, cuius me debet
 Tit 1. jellu egy Polgari, s. hirt tebeend, azon helybeli Tisztos
 de mifuttt eskeren nem tartozik hirt temni, exipialcatum
 a batis igazságbann való eskeris, a hol in faise lwei kell
 eskeris, es mas Casus bannig ha olti törölmébe, hova ad
 faciemloei hi kell m enni eskeris Part 4. Tit 4. Art 1.
 Divisio dolgabann ahi fraudulenti kintomb kintomb Bonumolra
 nissen Divisio nallat 1. kintomb kintomb Repellallnak, qah
 egy Repulsió omstallat tartozik a Repellens Part 4. Tit 6.
 Ha valamelly Agyorij, Rab Uráit maga jöfögat fizeti, az lla
 jöfögatol auzi, ex cindaltattel neki; amennyi t f; eest az Urá-
 it; az Rabok ha adostagokat meg nem veset, a Vnigye
 vagy viros Tisztos, a s. stállanah; Amelly Rabok mifuttt
 lueztél adostagba benne badnak, ahamelly Tiszt alolam
 fogattat badi 1. Contentumot kell elenni Part 4. Tit 7. Art 2 & 5.
 Se maggar, se Szász, se Hekely Nationu levo Varabot, vára-
 solbol se Nemeseh, se egyeb Rendek, se magok, se jávok, soka
 hi ne adattassanak, niti ottal legimé Curiahi ha sintin
 Mandatumal levitit, s. a lörök in polna sticulan (on-
 Vincaltattat Part 4. Tit 10. Art 1.
 Ahas Ingristis dolgabann, ahas Executio bann, in arbitrio Ex-
 poulutis vagyon, hieet ahas Reginfotit iratni, qah legyeneh
 Ordinarisok, es Compenseteh; Valaki az Executio mleni
 Tisztosk mellen szjint mleni embereket Törölmjel faragfjiz
 ha nem Exorditit 200. forint a polnija mellen a Tiszt lüfaktó Exe-
 qualliont

Compilat. Part 4. Tit 12. 14. 16. 17.

79

Exequallion. Part 4. Tit 5. Art 2. & 3.

Amelly jöfögat ler vagy három Benellyel, inipraltat, az első Dono-
 alyon meg. Qui prior tempore, potior est jure. & Nemo plus juris
 in alium transferre potest quam habet, Part 4. Tit 12. Art 1.
 Relyi Babad sly es be ritt usus ellen való Donatio trötlen idem
 Hali idegen Xember alol Sollicitat Donatot trötlen demig Caput
 et omnia bona amittit, az jávok amebantat file lezen Part 4.
 Tit 12. Art 3.

Fis calis jöfögatolom kivül valamelly jöfögat Bonumol, per
 Novum, Defectum vel Contractum, vel virente Ariculorid grati-
 ter lunge Fisentra Szallottak, a Fejedelmek magokt nem tart-
 hattak, hanem benementa personatth kell adni, Jurisdictio pte-
 petuo, Part 4. Tit 12. Art 1 & 5.

Egy seggyverth hi mitalat sival obri alhatta 1. el követtett a
 Repulsiot Part 4. Tit 1. Tripan Part 2. Tit 74.

Arctum es Potentia mi foda kintomb figu Tit 16. Art 1.

A Tisztosk Executio mleni Curiahi Comitatz kell hi mleni ha-
 hi alhor a Vnigye Tazjai kintomb fel nem kellne es az Executio-
 bann segit seggel nem llme, az Executio, 200 bintet.
 titit Part 3. Tit 7.

Aparatokat mi midom Babad es nem Babad arestallni 1.
 arestallatni Part 4. Tit 16. Art 1.

Amelly adost a Creditor meg nyet Törölmjese, az ha elobb állia a
 Sententiatat meg veset, valakol talaltas absentis omibus
 Juridicis rmlis Part 4. Tit 16. Art 2.

Hali valakit meg fogtat ha elobb nem ad Grundend menjen
 Novembere

† nemjén réá Törvényre, de hanem megjén, hanem tefennijá tudóskorít hogy a is nap alatt réá megjén, tarisák a rabjait miltet réá akas mltm; nyólkzad napig várda itmét; ha az elatt sem megjén, Zabadonn boesattisték, a zutá a fogoly vagyon: vincéltassék Part 4. L. 16. Art 3.

Erdélyi Emberkek, Erdély, Dologról Erdélyhez pereljenek. név
Magyar Országom Part 4. Tilt 17.

Articularis polna a Fürwings 200. für ein bißig eretib.
Part 5. Edicki.

Homágyin pénzéje csak a Peref illes; Az Peref balt kintso
akad Varos Rekehem livö Perefböl emegyle pénzaböl
vata portigoh, hi adasteb Part 5. Os 2. Trip. Part 2. Tör 43.

Kölsváriai ez elűd Doros Jenei elűl irad Edűmohat tar-
toztak meg tartam. Part 5. Edűt. 5. Melű Doros Jenei elű-
rűl való 11. Punctu meg van írva Appal Com. 11. Part 5. 28.

Kövar Videli: Fiskeali jöfðagból ka hi mugu ösjöfagabann
jöfðagbolat Udvani Fagabollat, Minni sag e. eijeb hve-
talon hivið validat elriðu e. telepit Articulanis polnað
marad Part 5. Dict. 7.

Bánfi Hunyad és több mászó Városok nyoma felismeréssel nem
történhet. Part 5. Edít. 10.

Kélt Varosabéliek ha a Nemesehet Városokból telepedni rem-
enyedik; amittállyal Privilegiumokat s egyéb jövedelm Par 5. t. 12.

*Szabad Válasz Sokadalomhoz az Impozitok s. Vénditorok megne-
vezésénél, se Városoknál, Helyeknél az Helybeliek
az-elv.*

Beladé marbat bé ne fadgijeh, korga bnta vagja vapar kur
ket aungj aron arjeh a kils ~~200~~ ti kati sub polna 200.

Part 5. Eth. 13. & Sequent.

Gyülesek alatt minden helyekre mindenféle eladó marháat
Babad bevitni, Mester Embereknek mirehet bevitetik
25. Edict. 16.

Engen követeket kardozó Omistarinsohat Váralba Vánsok-
ban nem szabad be bejárnani Part 5. Edito. 22.

Itahik obligatorijara piinze leválnak, s mely nem adójak, az adó-
sáig mely fizetése módja mely iratik, Nemzeti és Városi. Ren-
dület, egyaránt. Ha a Debitor deficiál, a ki persipriált javai-
ból adó kell keresztm Part 4. Felt 15. Az. Et super Apparat
Constit Part 4. Felt 4. Art 1.

Hozzha mely Hellybeliék nyomoc nem sokat felvenni, az ott
nyomochatis más Falmbeliék felvenni nem tartoznak. (P. 5.
Edict. 25.

Produtionak mint kell lenni; úgyint Fandis Urak, Fo' Fische
 és Tabla Fiai előtt, egy bizonyos helyen rendezve áll, addig
 Productiona ne lépjen be, és meg ne kezdje a beszélgetést, az mely
 jószágok nem fizekelnek; ize nem értek, de a bold sem a kitér
 úgy irattak. Dono'johat. Depofita intyre in fcriptionalij summa,
 egyeb módon írott Dono'hat kell Productiona. Part 5. Edict. 27.

Kelelensegből az országba vezetvén át, hahí meg nem adhatta, meg
lehetett érte, amennyi erőjűségét foglaltatta el, amennyi: Erőfű-
mát tevéle Part 5. Editt: 33. v 40.

Alhazwari

82. Compilatio Par. 5. Edict 25. 33. 40-48.

A kik az adórol való prieranthajokat elve, szűkelt ha vagy
Regebrummal vagy bízgatással docealtatták, új prieran-
tia adással az adott s. Adminis. trale semely a Perceptorok
vagy hitivel igazította Par. 5. Edict 48.

Valamelly Regebrum vagy Varmegyei bndeme Perceptorok
del a Regebrum vagy Varmegyei s. nem ahajja a Perceptorokat
fel vállalni, előfaktó. 200 f. exequatossá rajta azon hely-
nek Tízbe illel. A Perceptorok az adórol, kaimadással tar-
toznak Par. 5. Edict 49-50.

A kik deficiáló Perceptorok javait kezeli kez vették, tar-
toznak mind az verus Successorok mind idegenek meg
fizetni, az idegenek a verus Successorok kezeli tar-
toznak adis ad requisitionem ipsorum az Elemeibon-
mit Sub poena Dupli.

Deo dante & adjuvante Finem impo-
sui s. Regiam Kovas de Bagoss.
Jus Astor J. Calcei Brasnensis.
Die 22. Mensis Martij 1741. Vm
agret Ann. Atatis sub 59.

De rebefto Intere az Fónak!

83

Jó Posteriátok és maradtok!

Kik utómmam éltek és meg maradtok
Jsten Bent Törvénye ha meg tartjátok,
Hallyátok meg mit szál Lembo Atjátok:

Mint hogy én is igen nagyom Beretem

Szűl Edmet tiszteltem és becsültem

Frásolat hogy ha hol sem élhettem

mint drága gyöngyöt így kedveltem

Noha az időnek mostohasága

őket nem emelte nagy grádiorra

Elmejek sem ment mély tudományokra

Arvaságra jutván kiűzöd korokba

Mindazáltal nem illik meg isélni

Fiaknak Atyákat semmibe venni

Atyáikat sőt inkább be lepetteni

Sernek kép példáját ebben szemlenni

Ezt kívánom már én is ti tölleth

Er munhámm ha rezzel szemreth

Munhámmert csúfítással ne illesseth

Sőt illő respectussal emelteseth

Mert kép virras, kibem ez jószág vagyon.

Atyát kép kibem nem ver, agyon

Sőt kép példát ^{ezekhez} magamnak hogy hadjon

Hogy rollan minden Raj álást mondjon

Tarcsátok

[Faint, mostly illegible handwritten text in a cursive script, possibly a ledger or account book. The text is spread across the page with some lines appearing more clearly than others.]

OKAY
1470

ACADEMIA ROMANA

FILIALA CLUJ

BIBLIOTECA

2000

MSR

14 6 9 70

SFIRȘIT

FILM: 1

1 4 0 4 0